

ઘોરણી 10 માર્ચ - 2023 માટે

અત્યંત ઉપયોગી પેપરસેટ

મેડિકલ અને એજિનિયરિંગનું પ્રવેશદ્વાર

PAMBHAR SCIENCE ACADEMY

SKP SCHOOL

An ISO 9001: 2015 Certified School
Affiliated to Children's University

અનુકૂળણિકા

ક્રમાંક	પ્રશ્નપત્ર	પાના નંબર	તારીખ	વિભાગવાર મેળવેલ ગુણ					80 માંથી કુલ ગુણ
				A	B	C	D	E	
1	સ્ટાન્ડર્ડ ગણિત	પ્રશ્નપત્ર-1	2						
		પ્રશ્નપત્ર-2	5						
		પ્રશ્નપત્ર-3	8						
2	બેઝિક ગણિત	પ્રશ્નપત્ર-1	11						
		પ્રશ્નપત્ર-2	14						
		પ્રશ્નપત્ર-3	17						
3	વિજ્ઞાન અને ટૈક્નોલોજી	પ્રશ્નપત્ર-1	21						
		પ્રશ્નપત્ર-2	23						
		પ્રશ્નપત્ર-3	25						
4	સામાજિક વિજ્ઞાન	પ્રશ્નપત્ર-1	27						
		પ્રશ્નપત્ર-2	29						
		પ્રશ્નપત્ર-3	31						
5	અંગ્રેજી	પ્રશ્નપત્ર-1	33						
		પ્રશ્નપત્ર-2	37						
		પ્રશ્નપત્ર-3	41						
6	ગુજરાતી	પ્રશ્નપત્ર-1	45						
		પ્રશ્નપત્ર-2	48						
		પ્રશ્નપત્ર-3	51						
7	સંસ્કૃત	પ્રશ્નપત્ર-1	54						
		પ્રશ્નપત્ર-2	57						
		પ્રશ્નપત્ર-3	60						
જવાબો		63	Wish You All The Best						

સૂચનાઓ: (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 39 પ્રશ્નો છે, જે વિભાગ A, B, C અને D માં વર્ણયેલા છે. (2) વિભાગની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે. (3) નવો વિભાગ નવા પાનેથી લખવાનું શરૂ કરવો. પ્રશ્નના જવાબ કમમાં લખો. (4) કેદ્દયુલેટરનો ઉપયોગ કરવો નહિ. (5) જરૂર જણાય ત્યાં આફુતિ દોરવી, રચનાની રેખાઓ જાળવી રાખવી.

विभाग - A

- [16]
- ⇒ નીચેનાં પ્રશ્નોના સુચના પ્રમાણે જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 1 થી 16) (પત્રેકનો 1 ગુણ)

  - નીચેનાં વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જલ્દાવો.
  - (1) 2 એ બહુપદી $p(x) = x^2 - 6x + 8$ નું એક શૂન્ય છે.
  - (2) જો $(4, a)$ એ સમીકરણ $2x + 3y = 23$ નો ઉકેલ હોય, તો $a = 5$ થાય.
  - (3) સમીકરણ $25x^2 - 5x - 11 = 0$ નો વિવેચક -63 છે.
  - (4) કોઈ પણ સમાંતર શ્રેષ્ઠીનું પ્રથમ પદ શૂન્ય ન હોઈ શકે.
  - નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ લખો.
  - (5) _____ એ મધ્યવર્તી સિથિતમાનનું માપ નથી.

(A) મધ્યક	(B) મધ્યસ્થ	(C) બહુલક	(D) વિસ્તાર
-----------	-------------	-----------	-------------
  - (6) કોઈ ઘટનાની સંભાવના _____ હોય તે શક્ય નથી.

(A) 0.5	(B) 0.3	(C) 1.5	(D) 0.8
---------	---------	---------	---------
  - (7) વીપ વર્ષમાં 53 રવિવાર આવે તેની સંભાવના _____ છે.

(A) $\frac{4}{7}$	(B) $\frac{3}{7}$	(C) $\frac{2}{7}$	(D) $\frac{5}{7}$
-------------------	-------------------	-------------------	-------------------
  - (8) $\sin^2 29^\circ + \sin^2 61^\circ =$ _____ .

(A) 2	(B) -1	(C) 0	(D) 1
-------	--------	-------	-------
  - નીચેનાં વિધાનો સાચાં બને તે મુજબ ખાલી જગ્યા પૂરો.
  - (9) જો સમીકરણ $ax + by = c$ નો આવેખ ઉગમબિંદુમાંથી પસાર થતી રેખા હોય, તો c ની કિંમત કેટલી હોય ?
  - (10) બિંદુ $(-6, 8)$ નું ઉગમબિંદુથી અંતર _____ એકમ હોય.
  - (11) $1 + \tan^2 \theta =$ _____ .
  - (12) વર્તુળને બે બિંદુમાં છેદતી રેખાને _____ કહે છે.
  - નીચેનાં પ્રશ્નોના એક વાક્ય, શબ્દ કે આંકડામાં ઉત્તર આપો.
  - (13) 22 સેમી પરિધવાળા વર્તુળના ચતુર્થિંશનું કોન્ટ્રાફળ શોધો.
  - (14) બે ગોલકના ઘનકળનો ગુણોત્તર $27 : 8$ છે. તેમની નિઝયાનો ગુણોત્તર શોધો.
  - (15) જો $P(A) - P(\bar{A}) = 0.2$ હોય, તો $P(A)$ શોધો.
  - (16) 1 થી 50 સુધીની પ્રાક્તિક સંખ્યાઓમાંથી યાદચિન્હ રીતે પસંદ કરેલ એક સંખ્યા અવિભાજ્ય હોય તેની સંભાવના શોધો.

વિભાગ - B

⇒ નીચેનાં પ્રશ્નોના માટ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી જવાબ આપો. (પ્રશ્નક્રમાંક 17 થી 26) (પત્યેકના 2 ગુણ) [20]

(17) સાબિત કરો કે, $\sqrt{5}$ અસંમેય છે.

(18) જો ગુસાઅ. (306, 657) = 9 આપેલ હોય, તો લ.સા.અ. (306, 657) શોધો.

(19) $x^3 - 3x^2 + 5x - 3$ ને $x^2 - 2$ વડે ભાગો અને ભાગફળ અને શેષ મેળવો.

(20) આપેલ સુરેખ સમીકરણયુંમનો ઉકેલ આદેશની રીતે શોધો. $x + y = 14$ અને $x - y = 4$

અથવા

(20) $2x + 3y = 11$ અને $2x - 4y = -24$ નો ઉકેલ શોધો અને એવો 'm' શોધો કે જેથી $y = mx + 3$ થાય.

(21) જો $2A$ એ લઘુકોણનું માપ હોય તથા $\tan 2A = \cot(A - 18^\circ)$ હોય, તો A ની ડિમત શોધો.

(22) ડિમત શોધો : $\left(\frac{\sin 47^\circ}{\cos 43^\circ}\right)^2 + \left(\frac{\cos 43^\circ}{\sin 47^\circ}\right)^2 - 4\cos^2 45^\circ$

અથવા

(22) $(\cosec \theta - \cot \theta)^2 = \frac{1 - \cos \theta}{1 + \cos \theta}$ સાબિત કરો.

(23) વર્તુળના કેન્દ્રથી 5 સેમી અંતરે આવેલા બિંદુ A થી દોરેલા સ્પર્શકની લંબાઈ 4 સેમી છે. વર્તુળની ત્રિજ્યા શોધો.

અથવા

(23) સાબિત કરો કે, વર્તુળની બહારના બિંદુમાંથી વર્તુળને દોરેલા બે સ્પર્શકો ખૂણો અને સ્પર્શબિંદુઓને કેન્દ્રને જોડતા રેખાખંડ વચ્ચેનો ખૂણો એકબીજાને પૂરક હોય છે.

(24) વિદ્યાર્થીઓના એક સમૂહે એક વસ્તીમાં 20 પરિવારની સભ્ય સંખ્યા પર સર્વક્ષણ હાથ ધર્યો. તેનાથી પરિવારના સભ્યોની સંખ્યા માટે નીચેનું આવૃત્તિ કોષ્ટક બનયું :

પરિવારની સભ્ય સંખ્યા	1 - 3	3 - 5	5 - 7	7 - 9	9 - 11
પરિવારોની સંખ્યા	7	8	2	2	1

આ માહિતીનો બહુલક શોધો.

(25) ટાવરના પાયાથી 30 મી દૂર રહેલા જમીન પરના એક બિંદુથી ટાવરની ટોચના ઉત્સેધકોણનું માપ 30° છે, તો ટાવરની ઊંચાઈ શોધો.

(26) સમીકરણ $2x^2 - 5x + 3 = 0$ નો પૂર્ણવર્ગની રીતે ઉકેલ મેળવો.

વિભાગ - C

⇒ નીચેનાં પ્રશ્નોના માટ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 27 થી 34) (પત્યેકના 3 ગુણ) [24]

(27) જો $\sqrt{\frac{5}{3}}$ અને $-\sqrt{\frac{5}{3}}$ એ $3x^4 + 6x^3 - 2x^2 - 10x - 5$ નાં બે શૂન્યો હોય તો બાકીનાં શૂન્યો શોધો.

(28) નીચેનાં સમીકરણનું સમાધાન કરતી x ની ડિમત શોધો. $\frac{x+1}{x} + \frac{x}{x+1} = \frac{25}{12}$

(29) સમાંતર શ્રેષ્ઠીનાં પ્રથમ 7 પદોનો સરવાળો 49 અને 17 પદોનો સરવાળો 289 હોય, તો તેનાં પ્રથમ n પદોનો સરવાળો શોધો.

અથવા

(29) 0 અને 50 વચ્ચેના અયુગ્મ પૂણીકોનો સરવાળો શોધો.

(30) એક ચતુર્ભુજનાં કમિક શિરોબિંદુઓ (-4, -2) (-3, -5) (3, -2) અને (2, 3) હોય, તો તેનું ક્ષેત્રફળ શોધો.

(31) નીચેનું કોષ્ટક 35 શહેરોમાં સાક્ષરતા દર (પ્રતિશતમાં) આપે છે. સાક્ષરતા દરનો મધ્યક શોધો.

સાક્ષરતા દર (% માં)	45 - 55	55 - 65	65 - 75	75 - 85	85 - 95
શહેરોની સંખ્યા	3	10	11	8	3

અથવા

(31) નીચેનું આવૃત્તિ-વિતરણ એક વિસ્તારમાં 68 ગ્રાહકોનો માસિક વીજ વપરાશ આપે છે. આ માહિતીનો મધ્યસ્થ શોધો.

માસિક વપરાશ	65 - 85	85 - 105	105 - 125	125 - 145	145 - 165	165 - 185	185 - 205
ગ્રાહકોની સંખ્યા	4	5	13	20	14	8	4

(32) O કેન્દ્ર અને 5 સેમી ત્રિજ્યાવાળા એક વર્તુળમાં જ્વા PQ ની લંબાઈ 8 સેમી છે. P અને Q પરના સ્પર્શકો T બિંદુમાં છેદ છે. TP ની લંબાઈ શોધો.

(33) 10 સેમી ત્રિજ્યાવાળા વર્તુળની જ્વા કેન્દ્ર આગળ કાટખૂણો આંતરે છે. તેને અનુરૂપ (1) લધુવૃત્તખંડ (2) ગુરુવૃત્તાશનું ક્ષેત્રફળ શોધો. ($\pi=3.14$ લો.)

(34) અર્ધગોલકની ઉપર શંકુ લગાવેલો હોય તેનું રમકદું છે. તે બંનેની ત્રિજ્યા 3.5 સેમી છે. રમકડાની કુલ ઊંચાઈ 15.5 સેમી હોય, તો રમકડાનું કુલ પૂજકળ શોધો.

અથવા

(34) પાણીથી પૂર્ણ ભરેલી એક અર્ધગોળાકાર ટાંકી છે. તેને પાઈપ દ્વારા $3\frac{4}{7}$ લિટર/સેકન્ડના દરથી ખાલી કરવામાં આવે છે. જો ટાંકીનો વ્યાસ 3 મીટર હોય, તો તેને અડવી ખાલી કરવા માટે કેટલો સમય જોઈએ ? ($\pi=\frac{22}{7}$ લો.)

વિભાગ - D

⇒ નીચેનાં પ્રશ્નોના માંગ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 35 થી 39) (પત્રેકનો 4 ગુણ) [20]

(35) 4 સેમી ત્રિજ્યાવાળા વર્તુળને સમકેન્દ્રી બીજા 6 સેમી ત્રિજ્યાવાળા વર્તુળ પરના બિંદુમાંથી સ્પર્શકની રચના કરો અને લંબાઈ માપો. રચનાના મુદ્દો. વાસ્તવિક ગણતરીથી માપની ચકાસણી કરો.

અથવા

(35) 7.6 સેમી લંબાઈનો રેખાખંડ હોરી, તેનું 5 : 8 ગુણોત્તરમાં વિભાજન કરો. તેની રચનાના મુદ્દા તથા યથાર્થતા આપો.

$$(36) \frac{1}{3x+y} + \frac{1}{3x-y} = \frac{3}{4}$$

$$\frac{1}{2(3x+y)} - \frac{1}{2(3x-y)} = -\frac{1}{8}$$

ઘોંય આદેશ વડે સુરેખ સમીકરણયુગ્મમાં રૂપાંતરિત કરી તેમનો ઉકેલ મેળવો.

(37) જમીન પરના બિંદુ P થી એક 10 મી ઊંચી ઈમારતની ટોચનો ઉત્સેધકોણ 30° છે. ઈમારતની ટોચ પર ધ્વજ ફરકાવવામાં આવ્યો છે અને બિંદુ P થી આ ધ્વજસંભની ટોચનો ઉત્સેધકોણ 45° છે. તો ધ્વજસંભની લંબાઈ તથા ઈમારતનું બિંદુ P થી અંતર શોધો. ($\sqrt{3}=1.732$ લો.)

(38) એક કૂવો 7 મીટર વ્યાસવાળા વર્તુળ પર 20 મીટર સુધી ખોદવામાં આવે છે અને તે ખોદવાથી નીકળેલી માટીને એકસરખી રીતે પાથરી 22 મીટર $\times$ 14 મીટર ની એક વ્યાસપીઠ બનાવવામાં આવે છે, તો વ્યાસપીઠની ઊંચાઈ શોધો.

(39) પાયથાળોરસનો પ્રમેય લખો અને સાબિત કરો.

અથવા

(39) સમપ્રમાણતાનું મૂળભૂત પ્રમેય લખો અને સાબિત કરો.

સૂચનાઓ : (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 39 પ્રશ્નો છે, જે વિભાગ A, B, C અને D માં વર્ણયેલા છે. (2) વિભાગની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવી છે. (3) નવો વિભાગ નવા પાનેથી લખવાનું શરૂ કરવો. પ્રશ્નના જવાબ કમમાં લખો. (4) કેદ્યુલેટરનો ઉપયોગ કરવો નહિએ. (5) જરૂર જાણાય તાં આફૂતિ દોરવી, રચનાની રેખાઓ જાણવી રાખવી.

विभाग - A

- નીચેના પ્રશ્નોના સૂચના પ્રમાણે જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 1 થી 16) (પત્રેકનો 1 ગુણ) [16]

- (1) સુરેખ બહુપદી $p(x) = 3x + 2$ નું શૂન્ય $-\frac{2}{3}$ છે. સાચું કે ખોટું ?

(2) દ્વિધાત સમીકરણ $2x^2 - 4x + 3 = 0$ નો વિવેચક શોધો.

(3) 4, 10, 16, 22, ... સમાંતર શ્રેષ્ઠી છે કે નહીં ?

(4) $\frac{2\tan 30^\circ}{1-\tan^2 30^\circ} = \dots$

(A) $\cos 60^\circ$ (B) $\sin 60^\circ$ (C) $\tan 60^\circ$ (D) $\sin 30^\circ$

(5) સામાન્ય રીતે, કોઈ પણ આવૃત્તિવિતરણ માટે બહુલક - મધ્યસ્થ = ... $\times$ (મધ્યસ્થ - મધ્યક).

(A) 2   (B) 1   (C) 3   (D) 4

(6) જો બે સમતોલ પાસા એકસાથે ફંકવામાં આવે છે, તો અંકોનો સરવાળો 8 હોય, તેની સંભાવના શોધો.

(7) સરખી રીતે ચીરેલાં 52 પતાંની થોકડીમાંથી એક પત્તું કાઢવામાં આવે છે, તો મુખમુદ્રાવાળું પત્તું મળવાની સંભાવના શોધો.

(8) જો $x = 2, y = 3$ એ સુરેખ સમીકરણ $5x - 3y = k$ નો એક ઉકેલ હોય, તો k શોધો.

(9) $3x - 2y = 6$ ની રેખા તથા Y - અક્ષના છેદબિંદુનાં યામ ..... થાય.

(A) (0, -3)   (B) (-3, 0)   (C) (-3, 3)   (D) (3, -3)

(10) $10\sec^2 A - 10\tan^2 A = \dots$

(11) ΔPQR માં $\angle Q = 90^\circ$, $QR = 12$ સેમી અને $PQ = 5$ સેમી છે. ΔPQR ના અંતઃવૃત્તની ત્રિજ્યા ..... સેમી થાય.

(12) (a, b) (-a, -b) બિંદુઓની જોડ વચ્ચેનું અંતર શોધો.

(13) d સેમી વાસ ધરાવતું પૈંડું એક પરિભ્રમણમાં $2\pi d$ સેમી અંતર કાપે છે. સાચું કે ખોટું ?

(14) પ્રયોગની તમામ મૂળભૂત (પાથમિક) ઘટનાઓની સંભાવનાઓનો સરવાળો કેટલો થાય ?

(15) જો $P(A) = \frac{4}{7}$, તો $P(\bar{A}) = \dots$.

(16) અર્ધગોલકનું કુલ ઘનફળનું સૂત્ર લખો.

ବିଭାଗ - B

- નીચેનાં પ્રશ્નોના માટ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી જવાબ આપો. (પ્રશ્નક્રમાં 17 થી 26) (પત્રેકના 2 ગુણ) [20]

(17) 96 અને 404 નો ગુસ્ટાબ. અવિભાજ્ય અવયવની રીતે મેળવો અને તે પરથી તેનો લ.સ.ા.બ. શોધો.

(18) શાખિત કરો કે, $2\sqrt{5} + 3$ અસંમેય છે.

(19) જો α અને β એ દ્વિઘાત બહુપદી $p(x)=9x^2+9x+2$ નાં શૂન્યો હોય, તો $\alpha^2 + \beta^2$ ની કિંમત શોધો.

(20) એક લંબબોર્ડસ બગીચાની અર્ધપરિમિતિ 36 મી છે, તથા તેની લંબાઈ એ તેની પફોળાઈ કરતાં 4 મી વધ છે. તો બગીચાની બાજુઓનાં માપ શોધો.

୩୫

- (20) નીચેનાં સમીકરણયુગ્મથી બનતી રેખાઓ એક બિંદુમાં છેદ છે કે સમાંતર છે અથવા સંપાતી છે તેમ $\frac{a_1}{a_2}, \frac{b_1}{b_2}$ અને $\frac{c_1}{c_2}$ ગુણોત્તરોની તુલના કરીને
નક્કી કરો. $9x + 3y + 12 = 0$, $18x + 6y + 24 = 0$

(21) જો $\sin \theta + \sin^2 \theta = 1$ તો સાબિત કરો કે $\cos^2 \theta + \cos^4 \theta = 1$

(22) $\sin A = \frac{1}{3}$ હોય, તો $\cos A \cosec A + \tan A \sec A$ નું મૂલ્ય શોધો.

અથવા

(22) $\frac{\sin 30^\circ + \tan 45^\circ - \cosec 60^\circ}{\sec 30^\circ + \cos 60^\circ + \cot 45^\circ}$ ની ડિમત શોધો.

(23) સાબિત કરો કે, વર્તુળને પરિગત સમાંતરબાજુ ચતુર્ભોજ સમબાજુ ચતુર્ભોજ છે.

અથવા

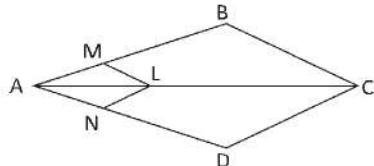
(23) O કેન્દ્રિત વર્તુળના બિંદુ P માંથી દોરેલ સ્પર્શક PQ છે. જો ΔOPQ સમદિભુજ ત્રિકોણ હોય, તો $\angle OQP$ શોધો.

(24) નીચેનું કોષ્ટક એક વર્ષ દરમિયાન એક દવાખાનામાં દાખલ થયેલા દર્દીઓની ઉમર દર્શાવે છે.

ઉમર (વર્ષમાં)	5 - 15	15 - 25	25 - 35	35 - 45	45 - 55	55 - 65
દર્દીઓની સંખ્યા	6	11	21	23	14	5

આપેલ માહિતી માટે બહુલક શોધો.

(25) આપેલ આકૃતિમાં જો $LM \parallel CB$ અને $LN \parallel CD$ હોય, તો સાબિત કરો કે, $\frac{AM}{AB} = \frac{AN}{AD}$.

(26) $\sqrt{3}x^2 - 7x - 6\sqrt{3} = 0$ સમીકરણનો ઉકેલ અવયવીકરણની રીતથી મેળવો.

અથવા

(26) સમીકરણ $2x^2 - 5x + 3 = 0$ ને પૂર્ણવર્ગની રીતે ઉકેલો.

વિભાગ - C

● નીચેનાં પ્રશ્નોના માઝ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 27 થી 34) (પત્રેકના 3 ગુજ)

[24]

(27) બહુપદી $3x^3 + 4x^2 + 5x - 13$ ને $g(x)$ વડે ભાગવાથી ભાગફળ $3x+10$ અને શેષ $16x-43$ મળે છે, તો $g(x)$ શોધો.

(28) એક કાટકોજ ત્રિકોણનો વેદ તેના પાયા કરતાં 7 સેમી નાનો છે. જો કર્ણની લંબાઈ 13 સેમી હોય, તો બાકીની બે બાજુનાં માય શોધો.

(29) સમાંતર શ્રેષ્ઠીમાં $a_3 = 15$, $S_{10} = 125$ આપેલ હોય, તો d અને a_{10} શોધો.

અથવા

(29) ટી.વી. સેટના ઉત્પાદક ગ્રિજા વર્ષ 600 ટી.વી. અને 7 માં વર્ષ 700 ટી.વી. બનાવ્યા છે. તે માને છે કે દરેક વર્ષ ઉત્પાદિત ટી.વી.ની સંખ્યા એકસમાન વધતી હોવી જોઈએ, તો (1) પ્રથમ વર્ષનું ઉત્પાદન (2) 10 માં વર્ષનું ઉત્પાદન (3) પ્રથમ 7 વર્ષમાં કુલ ઉત્પાદિત ટી.વી.ની સંખ્યા શોધો.

(30) નીચે આપેલાં બિંદુઓ સમરેખ હોય, તો પ્રથેકમાં k ની ડિમત શોધો.

(i) (7, -2) (5, 1) (3, k)   (ii) (8, 1) (k, -4) (2, -5)

(31) જો નીચે આપેલ આવૃત્તિકિરતરણનો મધ્યસ્થ 28.5 હોય, તો x અને y નાં મૂલ્યો શોધો.

વર્ગ અંતરાલ	આવૃત્તિ
0 - 10	5
10 - 20	x
20 - 30	20
30 - 40	15
40 - 50	y
50 - 60	5
કુલ	60

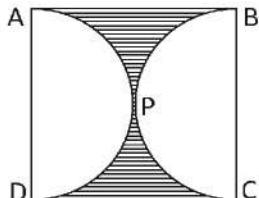
અથવા

- (31) સ્થાનિક ટેલિફોન યાદીમાંથી 100 અટક યાદચિંહ રીતે પસંદ કરવામાં આવી હતી અને અંગેજ મૂળાકારોમાં અટકોમાં આવતા અસરોની સંખ્યાનું આવૃત્તિવિતરણ નીચે પ્રમાણે મેળવ્યું હતું. અટકોમાં આવતા અસરોની સંખ્યાનો મધ્યસ્થ શોધો.

અસરોની સંખ્યા	1 - 4	4 - 7	7 - 10	10 - 13	13 - 16	16 - 19
અટકોની સંખ્યા	6	30	40	16	4	4

- (32) PQ એ 5 સેમી ત્રિજ્યાવાળા વર્તુળની 8 સેમી લંબાઈની જીવા છે. P અને Q માંથી પસાર થતા સ્પર્શકો બિંદુ T માં છેદ છે. TP ની લંબાઈ શોધો.

- (33) 14 સેમી બાજુવાળા ચોરસ ABCD માં જો અર્ધવર્તુળો APD અને BPC આવેલાં હોય, તો આપેલ આકૃતિમાં દર્શાવેલ રેખાંડિત પ્રદેશનું કેત્રફળ શોધો.

- (34) 5.5 સેમી $\times$ 10 સેમી $\times$ 3.5 સેમીના માપનો લંબધન બનાવવા 1.75 સેમી વ્યાસ અને 2 સેમી જાડાઈવાળા ચાંદીના કેટલા સિક્કા ઓળાળવા પડે ?
અથવા

- (34) 2 મીટર વ્યાસ અને 14 મીટર જાડાઈનો એક કૂવો ખોદીને તેમાંથી નીકળેલ માટી વડે કૂવાની આસપાસ 40 મીટર જાડાઈનો સાપાટ ઘન કંકણાકાર ઓટલો બનાવવામાં આવે, તો તે ઓટલાની જાડાઈ શોધો.

વિભાગ - D

- નીચેનાં પ્રશ્નોના માંયા પ્રમાણે ગણતરી કરી જવાબ આપો. (પ્રશ્ન કમાંક 35 થી 39) (પત્યેકનો 4 ગુણ) [20]
- (35) 8 સેમી લંબાઈનો રેખાપદ્ધતિ AB દોરો. A ને કેન્દ્ર લઈ 4 સેમી ત્રિજ્યાવાળું એક વર્તુળ દોરો. B ને કેન્દ્ર લઈ બીજું 3 સેમી ત્રિજ્યાવાળું વર્તુળ દોરો. પ્રત્યેક વર્તુળને બીજા વર્તુળના કેન્દ્રમાંથી સ્પર્શકો દોરો.

અથવા

- (35) $AB = 6$ સેમી, $BC = 8$ સેમી તથા $\angle B = 90^\circ$ થાય તેવો કાટકોણ ત્રિકોણ ABC લો. B માથી AC પરનો લંબ BD છે. B, C, D માંથી પસાર થતું વર્તુળ દોરેલું છે. A માંથી આ વર્તુળને સ્પર્શકો દોરો. રચનાના મુદ્દા લખો તથા રચનાની યથાર્થતા ચકાસો.
- (36) એક હોડી નદીના સામા પ્રવાહે 32 કિમી અને પ્રવાહની દિશામાં 36 કિમી અંતર 7 કલાકમાં કાપે છે. તે હોડીને તે જ નદીમાં સામા પ્રવાહે 40 કિમી અને પ્રવાહની દિશામાં 48 કિમી અંતર કાપતાં 9 કલાક લાગે છે. હોડીની સ્થિર પાણીમાં ઝડપ અને નદીના પ્રવાહની ઝડપ શોધો.
- (37) ટાવરના તળિયામાંથી પસાર થતી રેખા પર તળિયાથી 4 મીટર અને 9 મીટર દૂર આવેલાં બે બિંદુથી ટાવરની ટોચના ઉત્સેધકોણનાં માપ કોટિકોણનાં માપ છે. સાબિત કરો કે, ટાવરની જાડાઈ 6 મીટર છે.
- (38) 6 મીટર પહોળી અને 1.5 મીટર જાડી એક પાણીની નહેરમાં પાણી 10 કિમી/કલાકની ઝડપે વહે છે. 30 મિનિટમાં આ નહેરમાંથી કેટલા કેત્રફળની સિંચાઈ કરી શકાશે ? સિંચાઈ માટે 8 સેમી પાણીની જાડાઈ આવશ્યક છે.

- (39) સમબાજુ ત્રિકોણ ABC ની બાજુ BC પર D એવું બિંદુ છે કે જેથી, $BD = \frac{1}{3}BC$. સાબિત કરો કે $9AD^2 = 7AB^2$

અથવા

- (39) પાયથાળોરસનું પ્રતીપ પ્રમેય લખો અને સાબિત કરો.

સૂચનાઓ : (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 39 પ્રશ્નો છે, જે વિભાગ A, B, C અને D માં વર્ણયેલા છે. (2) વિભાગની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે. (3) નવો વિભાગ નવા પાનેથી લખવાનું શરૂ કરવો. પ્રશ્નના જવાબ કમમાં લખો. (4) કેદક્યુલેટરનો ઉપયોગ કરવો નહિ. (5) જરૂર જણાય ત્યાં આફ્ટિ દોરવી, રચનાની રેખાઓ જાળી રાખવી.

विभाग - A

ବିଭାଗ - B

- નીચેનાં પ્રશ્નોના માટ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી જવાબ આપો. (પ્રશ્નકર્માંક 17 થી 26) (પત્રેકના 2 ગુણ) [20]

(17) યુડીલિની ભાગપ્રવિધિનો ઉપયોગ કરી દર્શાવો કે કોઈ પણ ધન પૂણ્યકિનો વર્ગ કોઈક પૂણ્યક m માટે $3m$ અથવા $3m + 1$ સ્વરૂપમાં હોય.

(18) 510 અને 92 પૂણ્યકિની જોડીના ગુસા.અ. અને લ.સા.અ. શોધો અને ગુસા.અ. $\times$ લ.સા.અ. = બંને પૂણ્યકિનો ગુણાકાર થાપ છે તેમ ચકાસો.

(19) $6x^2 - 3 - 7x$ દ્વિધાત બહુપદીનાં શૂન્યો શોધો તથા તેમનાં શૂન્યો અને સહગુણકો વચ્ચેનો સંબંધ ચકાસો.

(20) p ની કઈ કિંમતથી નીચે આપેલ સમીકરણયુગ્મનો ઉકેલ અનન્ય મળે ?

$$4x + py + 8 = 0$$

$$2x + 2y + 2 = 0$$

$$4x + py + 8 = 0$$

$$2x + 2y + 2 = 0$$

અથવા

- $$\begin{aligned} 8x + 5y &= 9 \\ 3x + 2y &= 4 \end{aligned}$$

(21) જો $\sin(A-B)=\frac{1}{2}$, $\cos(A+B)=\frac{1}{2}$, $0^\circ < A + B \leq 90^\circ$, $A>B$ તો A અને B શોધો.

(22) જો A, B અને C એ ΔABC ના ખૂણા હોય, તો સાબિત કરો કે, $\sin\left(\frac{B+C}{2}\right)=\cos\frac{A}{2}$.

અથવા

(22) $(\sin A + \operatorname{cosec} A)^2 + (\cos A + \sec A)^2 = 7 + \tan^2 A + \cot^2 A$ સાબિત કરો.

(23) એક વર્તુળ દોરો. વર્તુળના સમતલમાં આપેલી કોઈ એક રેખાને સમાંતર હોય તેવી બે રેખાઓ દોરો, જે પૈકી એક વર્તુળનો સ્પર્શક હોય અને બીજી વર્તુળની છિંડિકા હોય.

અથવા

(23) AB એ P કેન્દ્રિત વર્તુળનો સ્પર્શક છે. જ્યાં B એ સ્પર્શ બિંદુ છે. PA વર્તુળને C બિંદુમાં છેદ છે. જો AB = 15 સેમી અને AC = 9 સેમી હોય, તો વર્તુળનો વ્યાસ શોધો.

ઇડાની સંખ્યા	0 - 2	2 - 4	4 - 6	6 - 8	8 - 10	10 - 12	12 - 14
ધરોની સંખ્યા	1	2	1	5	6	2	3

ઉપરોક્ત માહિતીનો મધ્યક શોધો.

(25) 18 મીટર ઊંચા શિરોલંબ થાંભલાના ઉપરના છેડાથી 24 મીટર લાંબા તારનો એક છેડો જોડાયેલો છે. તે તારનો બીજો છેડો એક ખીલા સાથે જોડાયેલો છે. થાંભલાના આધારથી કેટલા અંતરે ખીલો લગાડવામાં આવે તો તાર તંગ રહે ?

(26) બે અંત્યો સંખ્યાઓ શોધો કે જેમનો સરવાળો 27 અને ગુણાકાર 182 હોય.

અથવા

(26) $\sqrt{2}x^2 + 7x + 5\sqrt{2} = 0$ સમીકરણનો ઉકેલ અવયવીકરણની રીતથી મેળવો.

વિભાગ - C

● નીચેનાં પ્રશ્નોના માંયા પ્રમાણે ગણતરી કરી જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 27 થી 34) (પત્યેકના 3 ગુણ)

[24]

(27) જો $\sqrt{\frac{5}{3}}$ અને $-\sqrt{\frac{5}{3}}$ એ $3x^4 + 6x^3 - 2x^2 - 10x - 5$ નાં બે શૂન્યો હોય, તો બાકીનાં શૂન્યો શોધો.

(28) $4x^2 + 4\sqrt{3}x + 3 = 0$ દ્વિધાત સમીકરણનાં બીજી દ્વિધાત સૂત્રનો ઉપયોગ કરી મેળવો.

(29) બિંદુ (x, y) એ બિંદુઓ (3, 6) અને (-3, 4) થી સમાન અંતરે હોય, તો x અને y વચ્ચેનો સંબંધ મેળવો.

(30) સમાંતર શ્રેષ્ઠીના ચોથા અને આઠ માં પદોનો સરવાળો 24 અને છઢા અને દસ માં પદોનો સરવાળો 44 હોય, તો પ્રથમ નજી પદો જણાવો.

અથવા

(30) સમાંતર શ્રેષ્ઠીમાં કંબિક નજી પદોનો સરવાળો 33 છે. તેનાં પ્રથમ અને અંતિમ પદનો ગુણાકાર બીજા પદ કરતાં 29 વધારે છે, તો નજી કંબિક પદો શોધો.

વર્ગ	0 - 10	10 - 20	20 - 30	30 - 40	40 - 50	50 - 60
આવૃત્તિ	10	f_1	25	30	f_2	10

આવૃત્તિવિતરણમાં ખૂટી આવૃત્તિ f_1 અને f_2 શોધો. $\sum f_i = 100$ અને મધ્યસ્થ 32 છે.

અથવા

(31) આવૃત્તિવિતરણ કોષ્ટકમાં પદ-વિચલનનો ઉપયોગ કરી મધ્યકની ડિમ્બત શોધો.

વર્ગ	30 - 40	40 - 50	50 - 60	60 - 70	70 - 80	80 - 90	90 - 100
આવૃત્તિ	4	5	8	8	7	4	4

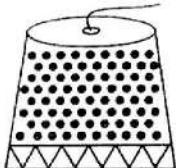
(32) ΔABC માં અંતર્ગત વર્તુળ અનુક્રમે AB, BC અને AC ને D, E અને F માં સ્પર્શ છે. AB = 8 સેમી, BC = 7 સેમી અને AC = 5 સેમી હોય, તો AD, BE, CF શોધો.

(33) 12 સેમી ત્રિજ્યાવાળા વર્તુળની જીવા કેન્દ્ર આગળ 120° નો ખૂણો અંતરે છે. તેને અનુરૂપ વૃત્તખંડનું ક્ષેત્રફળ શોધો. ($\pi=3.14$ અને $\sqrt{3}=1.73$ લો)

- (34) એક બેદૂત પોતાના ખેતરમાં 10 મી વ્યાસવાળી અને 2 મી ઊંડી એક નણાકાર ટાંકીને અંદરથી 20 સેમી વ્યાસવાળી એક પાઈપ દ્વારા એક નહેર સાથે જોડે છે. જો પાઈપમાં પાણીનો પ્રવાહ 3 કિમી/કલાકની ઝડપે વહેતો હોય, તો કેટલા સમયમાં ટાંકી પાણીથી પૂર્ણ રીતે ભરાઈ જશે?

અથવા

- (34) એક તુર્કી ટોપીનો આકાર શંકુના આડહેદ જેવો છે. (આકૃતિમાં) જો તેની ખૂલ્લી બાજુની ત્રિજ્યા 10 સેમી અને ઉપરની બાજુના વર્તુળની ત્રિજ્યા 4 સેમી હોય અને તિર્યક ઊંચાઈ 15 સેમી હોય, તો તેને બનાવવા માટે વપરાતા કાપડનું ક્ષેત્રફળ શોધો.

વિભાગ - D

- નીચેનાં પ્રશ્નોના માંયા પ્રમાણે ગણતરી કરી જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 35 થી 39) (પત્રેકનો 4 ગુણ) [20]
- (35) 3 સેમી ત્રિજ્યાવાળું વર્તુળ દોરો. તેના કેન્દ્રથી લંબાવેલા વ્યાસ પર દરેકનું અંતર 7 સેમી થાય તે રીતે બિંદુઓ P અને Q લો. બિંદુઓ P અને Q માંથી વર્તુળને સ્પર્શકો દોરો.

અથવા

- (35) $BC = 7$ સેમી, $\angle B=45^\circ$, $\angle A=105^\circ$ હોય તેવો ત્રિકોણ ABC દોરો. પછી એવા ત્રિકોણની રચના કરો કે જેની બાજુઓ ΔABC ની અનુરૂપ બાજુઓથી $\frac{4}{3}$ ગણી હોય.

- (36) ઘોરીમાર્ગ પર સ્થાન A અને સ્થાન B એકબીજાથી 100 કિમી દૂર છે. એક ગાડી A થી ઉપરે છે અને બીજી ગાડી B થી ઉપરે છે. ગાડીઓ એક જ દિશામાં લિન્ન પરતું એકધારી ઝડપથી ચાલે તો 5 કલાકમાં એકબીજાને મળે છે. તેઓ એકબીજા તરફ ચાલે તો તે 1 કલાકમાં મળે છે, તો બે ગાડીઓની ઝડપ કેટલી હશે?

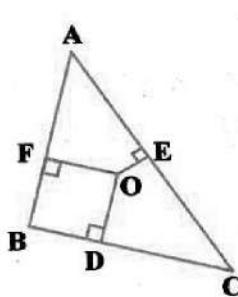
- (37) તળાવની સપાટીથી h મી ઊંચાઈએ આવેલા બિંદુથી એક વાદળનો ઉસેથકોણ α અને તળાવમાં મળતા તે જ વાદળના પ્રતિબિંબનો અવસેધકોણ β છે, તો સાબિત કરો કે તળાવની સપાટીથી વાદળની ઊંચાઈ $\frac{h(\tan \beta + \tan \alpha)}{\tan \beta - \tan \alpha}$ મી છે.

- (38) એક લોખંડના નણાકાર સ્વરૂપના નક્કર થાંભલાની ઊંચાઈ 220 સેમી છે અને પાયાનો વ્યાસ 24 સેમી છે. તેની ઉપર 60 સેમી ઊંચાઈ અને 8 સેમી ત્રિજ્યાવાળા બીજા નણાકારને મૂકવામાં આવે છે, તો થાંભલાનું દળ શોધો. 1 સેમી³ લોખંડનું દળ આશરે 8 ગ્રામ છે. ($\pi=3.14$ લો)

- (39) આપેલ આકૃતિમાં O ત્રિકોણ ABC ની અંદરનું બિંદુ છે. $OD \perp BC$, $OE \perp AC$ અને $OF \perp AB$ સાબિત કરો કે,

$$(1) OA^2 + OB^2 + OC^2 - OD^2 - OE^2 - OF^2 = AF^2 + BD^2 + CE^2$$

$$(2) AF^2 + BD^2 + CE^2 = AE^2 + CD^2 + BF^2$$

અથવા

- (39) થેલ્સનું પ્રમેય લખો અને સાબિત કરો.

સૂચનાઓ : (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 39 પ્રશ્નો છે, જે વિભાગ A, B, C અને D માં વર્ણયેવા છે. (2) વિભાગની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવી છે. (3) નવો વિભાગ નવા પાનેથી લખવાનું શરૂ કરવો. પ્રશ્નના જવાબ કમમાં લખો. (4) કેટક્યુલોટરનો ઉપયોગ કરવો નહિ. (5) જરૂર જાણાય ત્યાં આફુતિ દોરવી, રચનાની રેખાઓ જાળી રાખવી.

विभाग - A

- [16]
- ⇒ નીચેના પ્રશ્નોના સૂચના પ્રમાણે જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 1 થી 16) (પત્યેકનો 1 ગુણ)
- નીચેનાં વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જાણાવો.
- (1) $2 + \sqrt{2}$ એ અસંમેય સંખ્યા છે.
- (2) n ઘાત બહુપદીને $(n+1)$ શૂન્યો હોય છે.
- (3) જેમ જેમ θ નું મૂલ્ય વધે તેમ તેમ $\sin \theta$ નું મૂલ્ય વધે.
- (4) $\sec^2 \theta - 1 + \tan^2 \theta = -1$
- નીચેનું પત્યેક વિધાન સાર્ચું બને તે રીતે યોગ્ય વિકલ્પ પરંદ કરી ઉત્તર આપો.
- (5) જો x, y, z લિન્ન અવિભાજ્ય પૂર્ણાંક હોય, તો તેમનો લ.સ.અ. .... થાય.
- (A) 1
- (B) xy
- (C) yz
- (D) xyz
- (6) $P(x) = -x^2 - 3x + 8$ નો આવેખ ..... છે.
- (A) સુરેખા
- (B) વર્તુળ
- (C) ઉપરની તરફ ખુલ્લો પરવલય
- (D) નીચેની તરફ ખુલ્લો પરવલય
- (7) દ્વિચલ સુરેખ સમીકરણયુંમો $2x + 3y - 9 = 0$ અને $4x + 6y - 18 = 0$ નો આવેખ નીચેના પૈકી ..... હોય.
- (A) છેદતી રેખાઓ
- (B) સંપાતી રેખાઓ
- (C) સમાંતર રેખાઓ
- (D) એકપણ નહિએ.
- (8) વાસ્તવિક શૂન્ય ન હોય તે બહુપદીનો આવેખ .....
- (A) X - અક્ષને છેદ નહિ
- (B) X - અક્ષને એક બિંદુએ છેદ
- (C) X - અક્ષને બે બિંદુએ છેદ
- (D) આપેલ માંથી કોઈ પણ નહિ
- (9) બિંદુઓ $A(7, 5)$ તથા $B(2, 5)$ વચ્ચેનું અંતર ..... છે.
- (A) 25
- (B) 15
- (C) 10
- (D) 5
- (10) અંગેજના મૂળાકારો પૈકી એક મૂળાકાર સ્વર હોય તે ઘટનાને વેતા $P(A) =$ .....
- (A) $\frac{1}{26}$
- (B) $\frac{1}{13}$
- (C) $\frac{5}{26}$
- (D) $\frac{21}{26}$
- નીચેનાં વિધાનો સાચાં બને તે મુજબ ખાલી જગ્યા પૂરો.
- (11) ઓળખ દોરવા માટે Y - અક્ષ પર ..... લેવામાં આવે છે. (આવૃત્તિ, વર્ગ, સંચયી આવૃત્તિ)
- (12) આવતીકાલે વરસાદ પડે તેની સંભાવના 0.657 છે તેથી આવતી કાલે વરસાદ નહિ પડે તેની સંભાવના ..... છે.(0.343,0.434)
- (13) વર્તુળ ના સ્પર્શબિંદુએ દોરેલ ત્રિજ્યા સ્પર્શકને ..... હોય છે. (લંબ , સમાંતર)
- (14) વર્તુળની છેદકાને સમાંતર હોય તેવા વધુમાં વધુ ..... સમાંતર સ્પર્શક મળે.(એક, બે, ત્રણ)
- (15) બે વર્તુળની ત્રિજ્યાઓનો ગુણોત્તર 3:5 હોય, તો તેમના પરિધિનો ગુણોત્તર ..... થાય.(2:5, 9:25, 3:5)
- (16) 28 સેમી ત્રિજ્યાવાળા વર્તુળના ચતુર્થીંશ નું ક્ષેત્રફળ ..... સેમી² થાય.(166, 661, 616)

વિભાગ - B

- ⇒ નીચેનાં પ્રશ્નોના માણ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (પ્રશ્નક્રમાંક 17 થી 26) (પ્રત્યેકના 2 ગુણ) [20]
 (17) દ્વિઘાત બહુપદી $4u^2+8u$ ના શન્યો શોધી તેમનો સહગુણકો સાથેનો સંબંધ ચકાસો.

- (17) એવી બહુપદી મેળવો જેના શૂન્યોનો સરવાળો $\sqrt{2}$ તથા ગુણોત્તર $\frac{1}{3}$ થતો હોય.
- (18) દ્વિધાત બહુપદી $x^2 - 8x - 20$ ના શૂન્યો શોધો તથા સહગુણકો સાથેનો સંબંધ ચકાસો.
- (19) સમાંતર શ્રેષ્ઠી 7, 13, 19, ..., 205 માં પદોની સંખ્યા શોધો.
- (20) ΔABC માં $\angle B$ કાટખૂણો છે. $AB = 24$ સેમી, $BC = 7$ સેમી હોય, તો (i) $\sin A$ (ii) $\sin C$ નું મૂલ્ય શોધો.
અથવા
- (20) $2 \cot^2 45^\circ + \cos^2 60^\circ - \sin^2 30^\circ$ ની કિંમત શોધો.
- (21) બિંદુઓ (4, -3) અને (8, 5) ને જોડતા રેખાપદ્ધતિનું 3 : 1 ગુણોત્તરમાં અંતઃવિભાજન કરતા બિંદુના યામ શોધો.
- (22) ટાવરના પાયાથી 30 મીટર દૂર રહેલ જમીન પરના એક બિંદુથી ટાવરની ટોચના ઉત્સેવકોણનું માપ 30° છે તો ટાવરની ઊંચાઈ શોધો.
- (23) વર્તુળના કેન્દ્રથી 5 સેમી અંતરે આવેલ બિંદુ A થી દોરેલા સ્પર્શકની 4 સેમી લંબાઈ છે. વર્તુળની ત્રિજ્યા શોધો.
અથવા
- (23) બે સમકેન્દ્રીય વર્તુળોની ત્રિજ્યાઓ 40 સેમી અને 41 સેમી છે. મોટા વર્તુળની જવા નાના વર્તુળને સ્પર્શતી હોય તેની લંબાઈ શોધો.
- (24) એક નળાકાર તથા શંકુની ત્રિજ્યા અને ઊંચાઈ સમાન હોય, તો નળાકાર અને શંકુના ઘનફળનો ગુણોત્તર શું થાય ?
અથવા
- (24) r ત્રિજ્યાવાળા અર્ધગોલકમાંથી કોતરીને બનાવેલ શંકુનું મહત્તમ ઘનફળ શોધો.
- (25) પ્રચલિત સંકેત મુજબ $I = 5$, $f_1 = 8$, $f_0 = 2$, $f_2 = 2$ અને $h = 2$ હોય, તો બહુલક શોધો.
- (26) એક પેટીમાં 5 લાલ, 7 વાદળી અને 3 કાળાં દાં છે. પેટીમાંથી એક દાં યાદચિન્હ રીતે પરંદ કરવામાં આવે તો (i) કાળો દાં મળે તેની
(ii) લાલ દાં મળે તેની સંભાવના શોધો.

વિભાગ - C

⇒ નીચેના પ્રશ્નોના ભાગ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (પ્રશ્નકમાંક 27 થી 34) (પત્યેકના 3 ગુણ) [24]

(27) આપેલ સમીકરણ માટે K ની કઈ કિંમત માટે ઉકેલ ન મળે ?

$$3x + y = 1 \text{ તથા } (2K - 1)x + (K - 1)y = 2K + 1$$

અથવા

(27) નીચેના સુરેખ સમીકરણ યુગ્મ સુસંગત છે કે સુસંગત નથી તે નક્કી કરો.

$$(i) 3x + 2y = 5 \text{ અને } 2x - 3y = 7$$

$$(ii) 2x - 3y = 8 \text{ અને } 4x - 6y = -9$$

$$(iii) 9x + 10y = 42 \text{ અને } 9x - 10y = 12$$

(28) $2x^2 - 7x + 3 = 0$ નો ઉકેલ દ્વિધાત સૂત્રનો ઉપયોગ કરી મેળવો.

અથવા

$$(28) 3x^2 - 2\sqrt{6}x + 2 = 0 \text{ ના બીજ શોધો.}$$

(29) $(-5) + (-8) + (-11) + \dots + (-230)$ સરવાળા સૂત્રથી સરવાળો મેળવો.

(30) 7 ના પ્રથમ 20 ગુણિતોનો સરવાળો શોધો.

(31) જે (2, -5) અને (-2, 9) થી સમાન અંતરે હોય, તેવું x - અક્ષ પરનું બિંદુ શોધો.
અથવા

(31) બિંદુ (-1, 6) એ બિંદુઓ (-3, 10) અને (6, -8) ને જોડતા રેખાપદ્ધતિનું કયા ગુણોત્તરમાં વિભાજન કરશે ?

(32) ગણિતની પરીક્ષામાં 30 વિદ્યાર્થીઓના ગુણનું વિતરણ નીચે આપેલ છે. આ માહિતીનો મધ્યક શોધો.

વર્ગ-અંતરાલ	10 - 25	25 - 40	40 - 55	55 - 70	70 - 85	85 - 100
વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા	2	3	7	6	6	6

- (33) સરખી રીતે ચીપેલાં 52 પત્રાની થોકડીમાંથી એક પત્રું કાળવામાં આવે, તો (i) લાલ રંગનો રાજા (ii) કણીનું પત્રું (iii) ચોકટની રાણી મળે તેની સંભાવના શોધો.
- (34) તકની રમતમાં ગોળ ફરતું તીર હોય છે જે 1 થી 12 અંકો પાસે નિર્દેશ કરતું અટકે છે. આ પરિષામો સમસંભાવી હોય તો,
(i) તે અયુણમ સંખ્યા તરફ નિર્દેશ કરે.
(ii) 5 કરતા ઓછા અંક પર નિર્દેશ કરે.
(iii) 9 થી નાના અંક પર નિર્દેશ કરે તેની સંભાવના શોધો.

વિભાગ - D

- ⇒ નીચેના પ્રશ્નોના માર્ગ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 35 થી 39) (પ્રત્યેકનો 4 ગુણ) [20]
- (35) સમપ્રમાણતાનું પ્રમેય સાબિત કરો.

અથવા

- (35) પાયથાળોરસનું પ્રમેય સાબિત કરો.
- (36) નીચે આપેલી માહિતીનો બહુલક $33\frac{1}{2}$ છે અને કુલ આવૃત્તિ 100 છે : ખૂટતી આવૃત્તિઓ x અને y શોધો.

વર્ગ	0 - 10	10 - 20	20 - 30	30 - 40	40 - 50	50 - 60
આવૃત્તિ	7	12	x	28	y	9

- (37) 8 સેમી લંબાઈનો રેખા�ંડ AB દોરો, તેનું 4:5 ગુણોત્તરમાં અંતર્વિભાજન કરો.

અથવા

- (37) 6 સેમી ત્રિજ્યાવાળું વર્તુળ દોરી તેના કેન્દ્રથી 10 સેમી દૂર આવેલા બિંદુમાંથી વર્તુળના સ્પર્શકની જોડાની રચના કરો તથા તેમની લંબાઈ માપો.
- (38) આપેલી માહિતીનો બહુલક તથા મધ્યક શોધો.

વર્ગ	15 - 20	20 - 25	25 - 30	30 - 35	35 - 40	40 - 45	45 - 50	50 - 55
આવૃત્તિ	3	8	9	10	3	0	0	2

- (39) નમૂના બનાવવાની માટીમાંથી 24 સેમી ઊંચાઈ અને 6 સેમી પાયાની ત્રિજ્યા ધરાવતો એક શંકુ બનાવેલો છે. એક બાળકે તેને ગોળાકાર સ્વરૂપે પરિવર્તિત કરી નાખ્યો છે, તો ગોળાની ત્રિજ્યા શોધો.

અથવા

- (39) 3 મીટર વ્યાસવાળા એક વર્તુળ પર કુવાને 14 મીટર સુધી ખોદવામાં આવે છે. તેમાંથી નીકળેલી માટીને કુવાની આસપાસ 4 મીટર પહોળા વર્તુલકાર વલયમાં સમાન રીતે પાથરીને ઓટલો બનાવ્યો છે. ઓટલાની ઊંચાઈ શોધો.

સૂચનાઓ : (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 39 પ્રશ્નો છે, જે વિભાગ A, B, C અને D માં વહેંચાયેલા છે. (2) વિભાગની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણા દર્શાવે છે. (3) નવો વિભાગ નવા પાનેથી લખવાનું શરૂ કરવો. પ્રશ્નના જવાબ કમમાં લખો. (4) કેલ્ક્યુલેટરનો ઉપયોગ કરવો નહિ. (5) જરૂર જણાય ત્યાં આકૃતિ દોરવી, રચનાની રેખાઓ જાળવી રાખવી.

વિભાગ - A

- ⇒ નીચેના પ્રશ્નોના સૂચના પ્રમાણે જવાબ આપો. (પ્રશ્ન કમાંક 1 થી 16) (પત્યેકનો 1 ગુણા) [16]
- નીચેનાં વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.
- (1) $\frac{417}{350}$ એ સાન્ત દશાંશ સ્વરૂપ છે.
- (2) જેના શૂન્યોનો સરવાળો -4 અને ગુણાકાર 3 હોય તેવી એક દ્વિઘાત બહુપદી $x^2 + 4x + 3$ મળે.
- (3) $\sec^2 \theta - \tan^2 \theta = -1$
- (4) જો θ લઘુકોણનું માપ હોય અને $\sqrt{3} \sin \theta = \cos \theta$ તો $\theta = 60^\circ$
- નીચેનું પત્યેક વિધાન સાચું બને તે રીતે યોગ્ય વિકલ્પ પરંદ કરી ઉત્તર આપો.
- (5) $\frac{138}{75}$ ..... દારા દર્શાવાય છે.
(A) સાન્ત દશાંશ સ્વરૂપ	(B) અનાવૃત દશાંશ સ્વરૂપ
(C) આવૃત દશાંશ સ્વરૂપ	(D) પૂણ્ણાંક
- (6) $\sqrt{2}x + 7$ એ કયા પ્રકારની બહુપદી છે.
(A) દ્વિઘાત	(B) ત્રિઘાત	(C) સુરેખ	(D) એક પણ નહિ
- (7) $x = \dots\dots\dots$ સંખ્યાને સુવર્ણ સંખ્યા તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
(A) 1	(B) $\frac{1+\sqrt{5}}{2}$	(C) 0	(D) $\frac{1+\sqrt{2}}{2}$
- (8) આવેખ પરથી $OA^2 = \dots\dots\dots$
-
- (A) $(a^2 - b^2)$ (B) $(a^2 + b^2)$ (C) $(a^2 - 0)$ (D) $(0 - b^2)$
- (9) 3 સમતોલ સિક્કાઓ એક સાથે ઉછાળવામાં આવ્યા છે. આ પ્રયોગમાં વધુમાં વધુ બે છાપ મળે તેની સંભાવના ..... છે.
(A) $\frac{1}{2}$	(B) $\frac{3}{8}$	(C) $\frac{5}{8}$	(D) $\frac{7}{8}$
- (10) જો 4 એ સમીકરણ $x^2 + ax - 8 = 0$ નું એક બીજ હોય, તો $a = \dots\dots\dots$
(A) 2	(B) -4	(C) -2	(D) 4
- નીચેનાં વિધાનો સાચાં બને તે મુજબ ખાલી જગ્યા પૂરો.
- (11) બે ઓળખનું છેદબિંદુ (23.7, 40.5) છે તો મધ્યસ્થ ..... છે. (23.7, 40.5, 64.2)
- (12) ચોકકસ ઘટના અને અશક્ય ઘટનાની સંભાવનાનો ગુણાકાર ..... થાય. (0, -1, 1)
- (13) વર્તુળ અને સ્પર્શકના સામાન્ય બિંદુને ..... કહે છે. (સ્પર્શબિંદુ, કેન્દ્ર)
- (14) વર્તુળની બહારના બિંદુમાંથી વર્તુળને ..... સ્પર્શકો મળે. (એક, બે, ત્રણ)
- (15) લઘુચાપની લંબાઈનું સૂત ..... છે. ($\frac{360}{\theta} \times 2\pi r$, $\frac{\theta}{360} \times 2\pi r$, $\frac{\theta}{360} \times \pi r^2$)

- (16) ર ત્રિજ્યાવાળા અને / લંબાઈની ચાપથી બનતા વૃત્તાંશનું ક્ષેત્રકળ શોધવાનું સૂઝ..... ($\frac{1}{2}lr$, lr , $2lr$)

વિભાગ - B

- ⇒ નીચેનાં પ્રશ્નોના માઝ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (પ્રશ્નકમાંક 17 થી 26) (પત્રેકના 2 ગુજરાત) [20]

- (17) દ્વિધાત બહુપદી $2x^3 + 5x^2 - 4x + 3$ ના શૂન્યોનો ગુણકાર જ્ઞાનવો.

અથવા

- (17) દ્વિધાત બહુપદી $3x^3 - 5x^2 + 7x - 11$ નાં બબ્દે શૂન્યોના ગુણકારનો સરવાળો જ્ઞાનવો.

- (18) દ્વિધાત બહુપદી $12x^2 + 17x - 5$ નાં શૂન્યો શોધો, તથા તેમના શૂન્યો અને સહગુણકો વચ્ચેનો સંબંધ ચકાસો.

- (19) સમાંતર શ્રેષ્ઠી 3, 18, 13....., 253 હોય તો તેનું છેલ્લેથી 20 મું પદ શોધો.

- (20) જો $\sin A = \frac{3}{4}$ હોય, તો $\cos A$ અને $\tan A$ ની ગણતરી કરો.

અથવા

- (20) જો $\sec \theta = \frac{13}{12}$ હોય, તો બાકીના બધાજ ત્રિકોણમિતિય ગુણોત્તરો શોધો.

- (21) AB વર્તુળનો વ્યાસ છે. વર્તુળનું કેન્દ્ર (2, -3) છે અને B(1, 4) છે. તો બિંદુ A ના યામ શોધો.

- (22) એક નિસરક્ષણીનો ઉપરનો છેડો 3 મીટર ઊંચી દીવાલની ટોચને અડકે છે જો નિસરક્ષણીનો નીચેનો છેડો જમીન સાથે 30° માપનો ખૂશો બનાવે તો નિસરક્ષણીની લંબાઈ શોધો.

- (23) O કેન્દ્રિત વર્તુળમાં PA અને PB સ્પર્શકો છે. જે વર્તુળને A અને B માં છેદ છે. $\angle AOB = 80^\circ$ તો $\angle OPB$ શોધો.
અથવા

- (23) બે સમકેન્દ્રી વર્તુળોની ત્રિજ્યા 5 સેમી અને 3 સેમી છે. મોટા વર્તુળની છાવા નાના વર્તુળને સ્પર્શ છે. તો તેની લંબાઈ શોધો.

- (24) બે ગોળાઓના ઘનકળ 1372 અને 500 ઘન સેમી છે, તો તેમની ત્રિજ્યાઓનો ગુણોત્તર શોધો.

અથવા

- (24) 1 સેમી વ્યાસવાળા ચાંદીના 600 મણકાને પિગાળીને તેમાંથી 0.4 સેમી વ્યાસવાળો તાર બનાવવામાં આવ્યો તો તારની લંબાઈ શોધો.

- (25) નીચે દર્શાવેલ આવૃત્તિ વિતરકનો બહુલક શોધો.

વર્ગ	0 - 10	10 - 20	20 - 30	30 - 40	40 - 50	50 - 60	60 - 70	70 - 80
આવૃત્તિ	7	14	13	12	20	11	15	8

- (26) 20 બલબના ખોખામાં 4 બલબ ખામીવાળા છે. યાદચિંહક રીતે પસંદ કરેલ એક બલબ ખામી વગરનો હોય તેની સંભાવના શોધો.

વિભાગ - C

- ⇒ નીચેનાં પ્રશ્નોના માઝ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (પ્રશ્નકમાંક 27 થી 34) (પત્રેકના 3 ગુજરાત)

- (27) સમીકરણયુગમ $3x - 5y - 4 = 0$ તથા $9x = 2y + 7$ નો ઉકેલ લોપની રીતે મેળવો.

અથવા

- (27) $2x + 3y = 11$ અને $2x - 4y = -24$ સમીકરણયુગમ સુસંગત છે કે નહિ તે જ્ઞાનવો. જો સુસંગત હોય તો તેનો ઉકેલ બેંજિક રીતે મેળવો.

- (28) $x^2 - 3x - 10 = 0$ સમીકરણનો ઉકેલ દ્વિધાત સૂત્રની રીતે મેળવો.

અથવા

- (28) $x - \frac{1}{x} = 3$, $x \neq 0$ નાં બીજ શોધો.

- (29) $a = 2$, $d = 8$, $S_n = 90$ આપેલ હોય તો, n અને a_n શોધો.

- (30) ચકાસો કે 301 એ 5, 11, 17, 23, ..., સંખ્યાની યાદીનું કોઈ પદ છે કે નહીં ?

- (31) બિંદુ (x, y) એ બિંદુઓ (3, 6) અને (-3, 4) થી સમાન અંતરે હોય, તો x અને y વચ્ચેનો સંબંધ મેળવો.

અથવા

- (31) બિંદુઓ P(2, -3) અને Q(10, y) વચ્ચેનું અંતર 10 એકમ હોય તો y ની ડિમત શોધો.

(32) નીચે 30 વિદ્યાર્થીઓના વજનની માહિતી આપેલ છે. વિદ્યાર્થીઓના વજનનો મધ્યસ્થ શોધો.

વજન કિગ્રા	40 - 45	45 - 50	50 - 55	55 - 60	60 - 65	65 - 70	70 - 75
વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા	2	3	8	6	6	3	2

(33) (i) 20 વિજળીના ગોળાઓનો જથ્થો 4 ખામીયુક્ત ગોળા ધરાવે છે. આ જથ્થામાંથી એક ગોળો યાદચિક રીતે કાઢવામાં આવે છે. આ ગોળો ખામીયુક્ત હોય તેની સંભાવના કેટલી?

(ii) ધારો કે (i) માં કાઢવામાં આવેલ ગોળો ખામીયુક્ત નથી અને તેને પાછો પણ મૂકવામાં આવ્યો નથી. હવે, બાકીનાં ગોળામાંથી એક ગોળો યાદચિક રીતે કાઢવામાં આવે છે તો આ ગોળો ખામીયુક્ત ન હોય તેની સંભાવના કેટલી?

(34) એક ખોખામાં 1 થી 90 સુધીના અંકો લખેલી 90 ગોળ તકતીઓ છે. જો ખોખામાંથી એક ગોળ તકતી યાદચિક રીતે કાઢવામાં આવે, તો તેના પર (i) બે અંકની સંખ્યા (ii) પૂર્ણવર્ગ સંખ્યા (iii) 5 વડે વિભાજય સંખ્યા હોય તેની સંભાવના શોધો.

વિભાગ - D

⇒ નીચેના પ્રશ્નોના માગ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 35 થી 39) (પત્યેકનો 4 ગુણ) [20]

(35) સમપ્રમાણતાનું મૂળભૂત પ્રમેય સાબિત કરો.

અથવા

(35) પાયથાગોરસનું પ્રમેય સાબિત કરો.

(36) આપેલ માહિતી વિતરણનો મધ્યસ્થ 38 હોય તો x અને y ના મુલ્યો શોધો.

વર્ગ-અંતરાલ	આવૃત્તિ
10 - 20	42
20 - 30	38
30 - 40	x
40 - 50	54
50 - 60	y
60 - 70	36
70 - 80	32
કુલ	400

(37) 4 સેમી ત્રિજ્યાવાળા વર્તુળના એવા બે સ્પર્શકો રચો જેમની વચ્ચેનો ખૂણો 60° બને.

અથવા

(37) 8 સેમી લંબાઈનો PQ દોરી તેનું P તરફથી 3:5 માં વિભાજન કરો.

(38) આપેલ કોષ્ટક 35 શહેરોમાં સાક્ષરતા દર (પ્રતિશતમાં) આપે છે. સાક્ષરતા દરનો મધ્યક શોધો.

સાક્ષરતાદર	શહેરોની સંખ્યા
45-55	3
55-65	10
65-75	11
75-85	8
85-95	3

(39) 1 સેમી વ્યાસ અને 8 સેમી લંબાઈવાળો એક તાંબાનો સળીયો છે. તેમાંથી 18 મીટરની લંબાઈનો એક સરખી જાડાઈવાળો તાર બનાવવો છે, તો તારની જાડાઈ શોધો.

અથવા

(39) નમૂના બનાવવાની માટીમાંથી 24 સેમી ઉંચાઈ અને 6 સેમી પાયાની ત્રિજ્યાવાળો એક શંકુ બનાવેલો છે તેમાંથી જો ગોલક બનાવીએ તો ગોલકની ત્રિજ્યા શોધો.

સૂચનાઓ : (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 39 પ્રશ્નો છે, જે વિભાગ A, B, C અને D માં વહેંચાયેલા છે. (2) વિભાગની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે. (3) નવો વિભાગ નવા પાનેથી લખવાનું શરૂ કરવો. પ્રશ્નના જવાબ કમમાં લખો. (4) કેલ્ક્યુલેટરનો ઉપયોગ કરવો નહિ. (5) જરૂર જણાય ત્યાં આફૂટિ દીરવી, રચનાની રેખાઓ જાળવી રાખવી.

વિભાગ - A

- ⇒ નીચેના પ્રશ્નોના સૂચના પ્રમાણે જવાબ આપો. (પ્રશ્ન કમાંક 1 થી 16) (પત્યેકનો 1 જુદ્ધ)
- નીચેનાં વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.
- (1) $\frac{1}{2^m, 5^n}$ માં $m, n \in N$ તથા $m > n$ તો આપેલ સંમેય સંખ્યાને દર્શાશચિહ્ન પછી m અંકો હોય.
  - (2) જો કોઈ બહુપદીનો આવેખ X- અક્ષને ફક્ત એક જ બિંદુમાં છેદ તો તે બહુપદી દ્વિઘાત બહુપદી ન હોઈ શકે.
  - (3) $\tan \theta$ નું મૂલ્ય હંમેશાં 1 કરતાં વધુ હોય છે.
  - (4) $\cot^2 \beta + 1 = \csc^2 \beta$
  - નીચેનું પત્યેક વિધાન સાચું બને તે રીતે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો.
  - (5) 0.02222 એ ..... છે.

(A) સંમેય સંખ્યા	(B) અસંમેય સંખ્યા	(C) પૂર્ણાંક	(D) શૂન્ય
------------------	-------------------	--------------	-----------
  - (6) એક દ્વિઘાત બહુપદીને એકપણ વાસ્તવિક શૂન્ય નથી તો તેનો આવેખ ..... .

(A) X- અક્ષને એક બિંદુમાં સ્પર્શો	(B) X- અક્ષને છેદ નહિ.
(C) X- અક્ષને બે ભિન્ન બિંદુમાં છેદ	(D) બંને અક્ષને છેદશે.
  - (7) સમીકરણ $5x^2 - 6x + 1 = 0$ નો વિવેચક ..... છે.

(A) 16	(B) 56	(C) 4	(D) 66
--------	--------	-------	--------
  - (8) $A(1, 2)$ $B(2, 3)$ $C(3, 4)$ આપેલા બિંદુઓ છે નીચે આપેલા પૈકી ..... સત્ય છે.

(A) $AC + BC = AB$	(B) $AB + BC = AC$
(C) C એ $\overline{AB}$ નું મધ્યબિંદુ છે.	(D) A, B અને C સમર્દેખ નથી.
  - (9) એક અંકની પ્રાકૃતિક સંખ્યાઓમાંથી એક અંક યુગ્મ હોવાની સંભાવના..... છે.

(A) $\frac{4}{9}$	(B) $\frac{1}{9}$	(C) $\frac{5}{10}$	(D) $\frac{5}{9}$
-------------------	-------------------	--------------------	-------------------
  - (10) n ઘાતવાળી બહુપદીને મહત્તમ કેટલા શૂન્યો હોય છે ?

(A) n	(B) n-1	(B) શૂન્ય	(D) n+1
-------	---------	-----------	---------
  - નીચેનાં વિધાનો સાચાં બને તે મુજબ ખાલી જગ્યા પૂરો.
  - (11) જો અવલોકનો 64, 40, 48, x , 43, 48, 43 અને 34 નો બહુલક 43 હોય તો $x + 3 = ... (43, 46, 48)$
  - (12) પૃથ્વી પોતાની ધરી ઉપર એક પરિભ્રમણ પૂર્ણ કરે તે ઘટનાની સંભાવના ..... છે. (0, 1, -1)
  - (13) વર્તુળના બહારના બિંદુમાથી દોરેલા બે સ્પર્શકો વચ્ચેનો ખૂણો 100° હોય તો કેન્દ્રપાસે બનતો ખૂણો ..... થાય. ($50^\circ, 80^\circ, 30^\circ$)
  - (14) વર્તુળને બે બિંદુ એ છેદ તેવી રેખાને ..... કહે છે. (સ્પર્શક, છાદિકા, વ્યાસ)
  - (15) ગુરુવૃત્તાંશના કેન્દ્રફળનું સૂત્ર ..... છે. (πr^2 -લઘુવૃત્તાંશનું કેન્દ્રફળ, $2\pi r$ -લઘુવૃત્તાંશનું કેન્દ્રફળ)
  - (16) 5 એકમ ત્રિજ્યાવાળા લઘુવૃત્તાંશનું કેન્દ્રફળ 200 એકમ² હોય તો તેને અનુરૂપ ચાપની લંબાઈ શોધો. (40 એકમ, 80 એકમ, 50 એકમ)

વિભાગ - B

⇒ નીચેનાં પ્રશ્નોના માઝ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (પ્રશ્નકર્માંક 17 થી 26) (પત્યેકના 2 ગુણ) [20]

(17) નીચે દર્શાવેલ સંખ્યાઓ અનુક્રમે દ્વિધાત બહુપદીનાં શૂન્યોનો સરવાળો અને શૂન્યોનો ગુણાકાર છે તે પરથી દ્વિધાત બહુપદી મેળવો : $\sqrt{2}, \frac{1}{3}$

અથવા

(17) નીચે દર્શાવેલ સંખ્યાઓ અનુક્રમે દ્વિધાત બહુપદીનાં શૂન્યોનો સરવાળો અને શૂન્યોનો ગુણાકાર છે તે પરથી દ્વિધાત બહુપદી મેળવો : $0, \sqrt{5}$

(18) $2x^2 + 11x + 15$ ના શૂન્યો શોધી સહગુણકો સાથેનો સંબંધ ચકાસો.

(19) સમાંતર શ્રેષ્ઠીમાં પદોની સંખ્યા શોધો : $18, 15\frac{1}{2}, 13, \dots, -47$

(20) જો $\tan A = \cot B$ હોય, તો સાબિત કરો કે, $A + B = 90^\circ$

અથવા

(20) $\sin 67^\circ + \cos 75^\circ$ ને 0° અને 45° વચ્ચેના માપવાળા ખૂબાના ત્રિકોણમિતીય ગુણોત્તર તરીકે દર્શાવો.

(21) જો $(1, 2), (4, y), (x, 6)$ અને $(3, 5)$ એ એક સમાંતર બાજુ ચતુર્ભોજનાં કમિક શિરોબંદુઓ હોય તો x અને y શોધો.

(22) 50 ભીટર ઊંચાઈના એક પુલ પરથી એક હોડીનો અવસેધકોણ 30° છે, આથી હોડીનું પુલથી સીધું અંતર શોધો.

(23) r માપની ત્રિજ્યાવાળા વર્તુળમાં r માપની જવા વર્તુળના કેન્દ્રથી કેટલા અંતરે આવેલી હોય ?

(24) એક સમધનનું ઘનક્ષળ 512 સેમી³ હોય તો તેની ઘારની લંબાઈ શોધો.

અથવા

(24) 1 સેમી ત્રિજ્યાનાં ગોળાને પિગાળીને 1 સેમી ત્રિજ્યાની કેટલી બારીક ગોળીઓ બનાવી શકાય

(25) નીચે આપેલ વર્ગીકૃત માહિતી પરથી $\frac{n}{2} - cf$ શોધો.

વર્ગ	0 - 10	10 - 20	20 - 30	30 - 40	40 - 50
આવૃત્તિ	5	15	13	17	10

(26) સરખી રીતે ચીપેલાં 52 પચાંની થોકડીમાંથી એક પત્તું ખેંચવામાં આવે છે. ખેંચેલું પત્તું રાણી હોય તેની સંભાવના શોધો.

વિભાગ - C

⇒ નીચેના પ્રશ્નોના માઝ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (પ્રશ્નકર્માંક 27 થી 34) (પત્યેકના 3 ગુણ) [24]

(27) નીચેની સમસ્યા ઉપરથી દ્વિચલ સુરેખ સમીકરણયુગ્મ મેળવો અને તેમનો ઉકેલ આદેશની રીતે મેળવો : કિકેટ ટીમના કોચે 7 બેટ અને 6 દઢાઓ રૂ. 3800 માં ખરીદા. પછીથી તેણે 3 બેટ અને 5 દઢાઓ રૂ. 1750 માં ખરીદા. તો એક બેટની કિમત અને એક દઢાની કિમત શોધો.

અથવા

(27) નીચેની સમસ્યા ઉપરથી દ્વિચલ સુરેખ સમીકરણયુગ્મ મેળવો અને તેમનો ઉકેલ આદેશની રીતે મેળવો : એક અપૂર્ણકાંના અંશ અને છેદ બંનેમાં 2 ઉમેરતાં $\frac{9}{11}$ મળે છે. જો અપૂર્ણકાંના અંશ અને છેદ બંનેમાં 3 ઉમેરતાં $\frac{5}{6}$ બને, તો તે અપૂર્ણક શોધો.

(28) એક કાટકોણ ત્રિકોણનો વેદ તેના પાયા કરતાં 7 સેમી નાનો છે. જો કર્ણની લંબાઈ 13 સેમી હોય, તો બાકીની બે બાજુનાં માપ શોધો.

અથવા

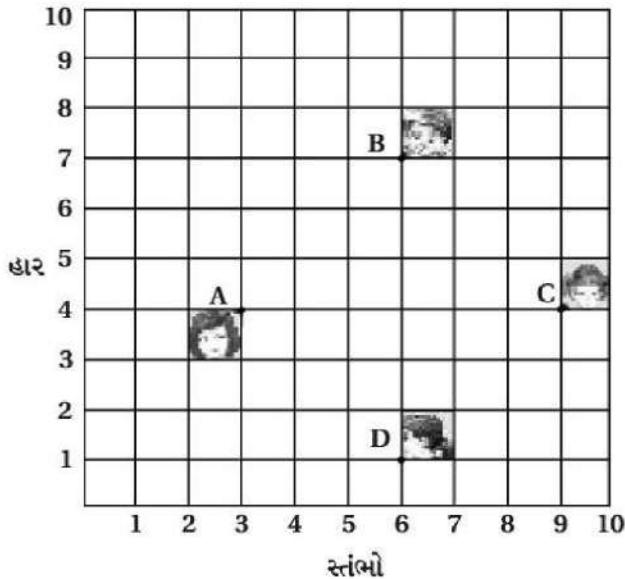
(28) રમા ની ઉમર શીલા કરતા બમણી છે. ચાર વર્ષ બાદ તેમની ઉમરનો ગુણાકાર 160 થાય તો બંનેની હાલની ઉમર શોધો.

(29) આપેલ સમાંતર શ્રેષ્ઠીમાં માઝ્યા પ્રમાણે સરવાળો શોધો : 0.5, 1.2, 1.9, 2.6, ... (20 પદ સુધી)

- (30) $S_7 = 49$ તથા $S_{17} = 289$ હોય તો પ્રથમ ન પદોનો સરવાળો શોધો.
 (31) બિંદુઓ (1, 5), (2, 3) અને (-2, -11) અસમ્રેખ છે તેમ પ્રસ્તાપિત કરો.

અથવા

- (31) એક વર્ગખંડમાં ચાર મિત્રો આકૃતિમાં દર્શાવેલ બિંદુઓ A, B, C અને D દ્વારા દર્શાવેલ સ્થાન પર બેઠા છે. ચંપા અને ચમેલી વર્ગમાં આવી અને થોડી મિનિટોના અવલોકન બાદ ચંપા ચમેલીને પૂછ્યે છે કે "શું તું એવું માને છે કે ABCD ચોરસ છે?" ચમેલી અસહમત થાય છે. અંતરસૂત્રનો ઉપયોગ કરી કોણ સાચું છે તે શોધો.

- (32) એક કારખાનાના 50 કામદારોનાં દૈનિક વેતન નીચે આપેલ છે :

દૈનિક વેતન રૂ.	500 - 520	520 - 540	540 - 560	560 - 580	580 - 600
કામદારોની સંખ્યા	12	14	08	06	10

આ માહિતી પરથી વિચલનની રીતે મધ્યક શોધો.

- (33) એક ડાબામાં 3 ભૂરી, 2 સફેદ અને 4 લાલ લખોટીઓ છે. જો ડાબામાંથી યાદચિન્હ રીતે એક લખોટી પસંદ કરવામાં આવે, તો તે (i) સફેદ
 (ii) ભૂરી (iii) લાલ હોય તેની સંભાવના કેટલી ?
 (34) સંગીત ખુરશીની રમતમાં, સંગીત પૂરું પાડતી વાકિતને સૂચના આપવામાં આવી છે કે, તે વગાડવાનું શરૂ કરે તેની 2 મિનિટમાં ગમે તે સમયે
 સંગીત વગાડવાનું રોકી ટે. સંગીત શરૂ થયા પછીની પહેલી અદ્ધી મિનિટમાં સંગીત બંધ થઈ જશે તેની સંભાવના શું છે ?

વિભાગ - D

- ⇒ નીચેના પ્રશ્નોના માઝ્યા પ્રમાણે ગણતરી કરી પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (પ્રશ્ન ક્રમાંક 35 થી 39) (પ્રત્યેકનો 4 ગુણ) [20]
 (35) જો ત્રિકોણની કોઈ એક બાજુને સમાંતર દોરેલી રેખા બાકીની બે બાજુઓને તિન્ન બિંદુઓમાં છેદે, તો તે બાજુઓ પર કપાતા રેખાઓંદો તે
 બાજુઓનું સમપ્રમાણમાં વિભાજન કરે છે. તેમ સાબિત કરો.

અથવા

- (35) ત્રિકોણમાં જો કોઈ એક બાજુનો વર્ગ, બાકીની બે બાજુઓના વર્ગના સરવાળા બરાબર હોય તો, પહેલી બાજુની સામેનો ખૂણો કાટખૂણો હોય.
 તેમ સાબિત કરો.
 (36) નીચે આપેલી માહિતીનો મધ્યસ્થ 525 છે. જો કુલ આવૃત્તિ 100 હોય તો x અને y શોધો.

વર્ગ-અંતરાલ	0 - 100	100 - 200	200 - 300	300 - 400
આવૃત્તિ	2	5	x	12

400 - 500	500 - 600	600 - 700	700 - 800	800 - 900	900 - 1000
17	20	y	9	7	4

- (37) 4 સેમી ત્રિજ્યાવાળા વર્તુળને સમકેન્દ્રી બીજા 6 સેમી ત્રિજ્યાવાળા વર્તુળ પરના બિંદુમાંથી પ્રથમ વર્તુળના સ્પર્શકની રચના કરો તેની લંબાઈ શોધો.
અથવા

- (37) 6 સેમી લંબાઈ ધરાવતો સમબાજુ ત્રિકોણ રચી તેને સમરૂપ એવો ત્રિકોણ રચો જેની બાજુઓ મૂળ ત્રિકોણની બાજુઓથી $\frac{3}{4}$ ગણી હોય.

- (38) ગણિતની પરીક્ષામાં 30 વિદ્યાર્થીઓનાં ગુજરાતનું વિતરણ નીચેનાં કોષ્ટકમાં આપેલ છે :

વર્ગ-અંતરાલ	10 - 25	25 - 40	40 - 55	55 - 70	70 - 85	85 - 100
વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા	2	3	7	6	6	6

આ માહિતીનો બહુલક તથા મધ્યક શોધો.

- (39) 12 સેમી વ્યાસ અને 15 સેમી ઊંચાઈવાળા એક લંબવૃતીય નળાકાર આઈસક્રિમથી ભરેલો છે. તેમાંથી 12 સેમી ઊંચાઈ તથા 6 સેમી વ્યાસવાળા શંકુ આકારના કોન પર અર્ધગોળાકાર સ્વરૂપે આઈસક્રિમ ભરાય છે તો આવા કેટલા કોન ભરી શકાય ?

અથવા

- (39) $22 \text{ મીટર} \times 20 \text{ મીટર}$ માપની જગ્યા પર વરસાદનું પાણી જો 2 મીટર વ્યાસ અને 3.5 મીટર ઊંચાઈ ધરાવતી નળાકાર ટાંકીમાં ભેગું કરવામાં આવે છે. એક કલાકમાં તે જગ્યામાં પડતા પાણીથી ટાંકી પૂરેપૂરી ભરાય જાય તો આ સમય માં પડેલ વરસાદ સેમી શોધો.

ધો. 12 સાયન્સ બોર્ડ પરિણામ - 2022

રંગાળી જ્ય
99.73 PR.

શાહમદાર મેરાજ
99.63 PR.

વોરા શ્યામ
99.49 PR.

ગોડીચા મથુર
99.28 PR.

ખુંટ નિલ
99.23 PR.

મોલિયા પત્યુશ
99.15 PR.

કુલ 100 વિદ્યાર્થીઓમાંથી 95+ PR મેળવનાર 26 વિદ્યાર્થીઓ

NEET - 2022

600 up 2 વિદ્યાર્થીઓ

550 up 6 વિદ્યાર્થીઓ

500 up 11 વિદ્યાર્થીઓ

JEE NEET

ના બેસ્ટ પરિણામ માટે
સૌથી શ્રેષ્ઠ વિકલ્પ

ધો. 11 સાયન્સ માટે
પ્રવેશ પરીક્ષા
ર્ઝોલર્શીપ ટેસ્ટ

ધો. 10 ના ગણિત, વિજ્ઞાન, અંગેજુમાંથી
કુલ 50 ગુણાના MCQ પ્રશ્નો પૂછવામાં આવશે.

- તા. 22/01/2023, રવિવાર, બપોરે 11:00 થી 12:30
- તા. 12/02/2023, રવિવાર, બપોરે 11:00 થી 12:30
- તા. 26/02/2023, રવિવાર, બપોરે 11:00 થી 12:30
- તા. 02/04/2023, રવિવાર, બપોરે 11:00 થી 12:30
- તા. 23/04/2023, રવિવાર, બપોરે 11:00 થી 12:30

ર્ઝોલર્શીપ ટેસ્ટ ઓનલાઈન અથવા ઓફલાઈન બંને મોડમાં આપી શકાશે.
ર્ઝોલર્શીપ ટેસ્ટ માટે રજીસ્ટ્રેશન કરાવણું ફરજિયાત છે.

(ઇન્બ્ર અથવા ફોન ક્લારા)

97274 94853 | 87582 99655

1 થી 5 નંબર મેળવનાર વિદ્યાર્થી	100% ફી માફી
5 થી 10 નંબર મેળવનાર વિદ્યાર્થી	70% ફી માફી
11 થી 15 નંબર મેળવનાર વિદ્યાર્થી	50% ફી માફી
16 થી 30 નંબર મેળવનાર વિદ્યાર્થી	25% ફી માફી
31 થી 60 નંબર મેળવનાર વિદ્યાર્થી	10% ફી માફી

- સૂચનાઓ :**
- (1) તમામ વિભાગ ફરજિયાત છે. સૂચનાની સામે બતાવવામાં આવેલ સંખ્યા વિભાગના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.
  - (2) જરૂર જ્ઞાય ત્યાં સ્વચ્છ, પ્રમાણસર અને નામ-નિર્દેશન આકૃતિ દોરવી.
  - (3) પ્રશ્નોના જવાબ વિભાગ પ્રમાણે જ કમસર લખવા.

વિભાગ - A

- ⇒ નીચે આપેલા પ્રશ્ન નં. 1 થી 16 ના આશરે 10 થી 20 શબ્દોમાં માણ્યા મુજબ જવાબ આપો. [16]
- આપેલાં વિધાનો સાચાં બને તે રીતે ખાલી જગ્યા પૂરો. (દરેક સાચા વિધાનનો 1 ગુણ)
  - (1) લોખંડ ઉપર લિંકના અસ્તર લગાડવાથી લોખંડ પર લાંબા સમય સુધી કાટ લાગતો નથી. આવા લોખંડને ..... લોખંડ કહે છે.
  - (2) સહસંયોજન સંયોજનો વિદ્યુતના ..... છે.
  - (3) મનુષ્યના y રંગ સૂરતની હાજરી ..... માટે આવશ્યક છે.
  - (4) મગજનો ..... ભાગ શીખવાની અને ..... ભાગ યાદ રાખવાની કિયા માટે જવાબદાર છે.
  - નીચેનાં વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જ્ઞાનો.
  - (5) કાર્બન તેની બાધકક્ષાનાં 4 સંયોજકતા ઈલેક્ટ્રોન ધરાવે છે.
  - (6) કાયના પાતળા લેન્સનો મધ્યભાગ કાયના લંબધન સ્લેબની માફક વર્તે છે.
  - (7) ઘણી અનૈથિક કિયાઓ મધ્યમગજ અને પશ્ચ મગજ વડે નિયંત્રિત હોય છે.
  - આપેલા બહુવિકલ્પી જવાબવાળા પ્રશ્નો માટે સાચા વિકલ્પનો કમ અને જવાબ લખો.
  - (8) એકા-અલ્યુમિનિયમ નીચેના પૈકી ક્યા પ્રકારનો ઓક્સાઈડ બનાવે છે?
    - (A) EO_3
    - (B) E_3O_2
    - (C) E_2O_3
    - (D) EO - (9) સામાન્ય દાઢ ધરાવતી પુષ્ટ વ્યક્તિ માટે સ્પષ્ટ દાઢનું લઘુત્તમ અંતર આશરે ..... અંતરે હોય છે.
    - (A) 2.5 m
    - (B) 2.5 cm
    - (C) 25 cm
    - (D) 25 m - (10) આકૃતિમાં દર્શાવેલું બીજ ..... છે.
    - (A) એકદળી
    - (B) દ્વિદળી
    - (C) ઉભયદળી
    - (D) નિદળી - (11) જનીનોનાં નવાં સંયોજનો શામાં સર્જિય છે?
    - (A) વાનસ્પતિક પ્રજનન
    - (B) અલિંગી પ્રજનન
    - (C) લિંગી પ્રજનન
    - (D) કલિકા સર્જન - નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માંચ્યા મુજબ જવાબ આપો.
  - (12) Si, Ca, S, Na ને તેના પરમાણુ ક્રમાંકના ચઢતા ક્રમમાં ગોટવો.
  - (13) જૂલ, કુલંબ અને વોલ્ટ વચ્ચેનો સંબંધ સૂરત રૂપે દર્શાવો.
  - (14) ઉર્જાના પરંપરાગત મુખ્ય સ્ત્રોત ક્યા છે?
  - (15) નીચેના જોડકાં જોડો.

વિભાગ - B

1. વિધટકો	(a) પાણી આહારી
2. દિતીય ઉપભોગકતા	(b) વનસ્પતિ આહારી
3. પ્રાથમિક ઉપભોગકતા	(c) અકાર્બનિક દ્રવ્યોનું કાર્બનિક દ્રવ્યોમાં રૂપાતંર
4. સ્વયંપોષી	(d) કાર્બનિક દ્રવ્યોનું અકાર્બનિક દ્રવ્યોમાં રૂપાતંર
- (16) કોઈ બે બંધનાં નામ આપો, જેના સામે વિરોધ ઊભાં થાય છે.

વિભાગ - B

- ⇒ નીચે આપેલા પ્રશ્ન નં. 17 થી 26 ના આશરે 40 થી 50 શબ્દોમાં માણ્યા મુજબ જવાબ આપો. (પ્રત્યેક સાચા જવાબના 2 ગુણ) [20]
- (17) એસિડને મંદ કરતી વખતે શા માટે એસિડને પાણીમાં ઉમેરવાની નહિ કે, પાણીને એસિડમાં ઉમેરવાની ભલામણ કરવામાં આવે છે?
  - (18) ઉભયગુણી ઓક્સાઈડ એટલે શું? ઉભયગુણી ઓક્સાઈડ બે ઉદાહરણો આપો.
  - (19) ડેબરેનરના વર્ગીકરણની મર્યાદાઓ જ્ઞાનો.

અથવા

- (19) તત્ત્વો A, B, C, D, E નીચે પ્રમાણે ઈલેક્ટ્રોન સંરચના ધરાવે છે?
- (A) 2, 6
  - (B) 2, 8, 4
  - (C) 2, 8, 6
  - (D) 2, 8, 8
  - (D) 2, 8, 8, 2
- (i) અહીં આપેલા તત્ત્વો પૈકી ક્યા એક જ સમુહના તત્ત્વો છે?
- (ii) અહીં આપેલા તત્ત્વો પૈકી ક્યા એક જ આવર્તનાં તત્ત્વો છે?

(20) તફાવત આપો : કણ્ણકો અને ક્રોપકો

અથવા

(20) પ્રકાશસંશ્વેષણ એટલે શું ? પ્રકાશસંશ્વેષણ દરમિયાન કઈ ઘટનાઓ થાય છે ?

(21) DNA પ્રતિકૃતિનું પ્રજનનમાં મહત્વ સમજાવો.

(22) સમતલ અરોસાથી પ્રતિબિંબની ખાસિયતો લખો.

(23) 1 કુલંબ (C) વિદ્યુતભારની રચના કરતા ઈલેક્ટ્રોનની સંખ્યાની ગણતરી કરો.

અથવા

(23) વિદ્યુતવાહક તારમાં ઈલેક્ટ્રોનના વાહક માટે જવાબદાર ભૌતિક રાશિનું નામ અને તેના એકમો જણાવો.

(24) ધરેલું વિદ્યુત પરિપથમાં અર્થિંગ વાયરનું મહત્વ સમજાવો.

(25) ઓઝોન વાયુનો અણુ કેવી રીતે બને છે ? તેની નિવસનતંત્ર પર શી અસર થાય છે ?

(26) બંધ બાંધવાના ફાયદાઓ જણાવો.

અથવા

(26) પર્યાવરણ મિત્ર બનવા માટે આપણે આપણી ટેવોમાં ક્યા પરિવર્તન લાવી શકાય તેમ છે ?

(પ્રશ્ન 26 માં ચાર-ચાર મુદ્દાઓ લખવા)

વિભાગ - C

⇒ નીચે આપેલા પ્રશ્ન નં. 27 થી 34 ના આશરે 60 થી 80 શબ્દોમાં મુદ્દાસર જવાબ આપો. (પ્રત્યેક સાચા જવાબના 3 ગુણ)

[24]

(27) જ્યારે તમે 3 મા બેરિયમ કલોરાઇડના દ્રાવકશમાં 3 મા જેટલું સોડિયમ સલ્ફિટનું દ્રાવક મિશ્ર કરો છો ત્યારે .....

(a) કોઈ અવક્ષેપ મળે છે ? જો હા, તો તેનો રંગ જણાવો.

(b) આ અવક્ષેપનું નામ કહો.

(c) આ પ્રક્રિયાનું સમતોલિત રાસાયણિક સમીકરણ લખો.

(28) (a) સોડિયમ , ઓકિસજન અને મેનેશિયમ માટે ઈલેક્ટ્રોન-બિંદુ રચના દોરો.

(b) ઈલેક્ટ્રોન સ્થાનાંતરણ દ્વારા Na_2O અને MgO નું નિર્માણ દર્શાવો.

(c) આ સંયોજનોમાં ક્યા આયનો હાજર છે ?

અથવા

(28) તફાવત આપો : ધાતુના રાસાયણિક ગુણધર્મો - અધાતુઓના રાસાયણિક ગુણધર્મો.

(29) “ લડો યા ભાગો ” ની સ્થિતિમાં ક્યો અંતસ્ત્રાવ ચ્રવ છે ? શરીરમાં તેની અસર લખો.

(30) દ્વિબાજન એ બહુભાજનથી કેવી રીતે ભિન્ન છે ?

(31) મેનેલ નામના વૈજ્ઞાનિક વટાણામાં જીવાઈના લક્ષણની બે વિરોધાભાસી અભિવ્યક્તિ દર્શાવતો પ્રયોગ વર્ણવો.

અથવા

(31) દુંકનોંધ લખો : ઉપાર્જિત લક્ષણો

(32) બહિરોળ લેન્સની સામે વસ્તુને ક્યાં મૂકવાથી

(a) આભાસી અને ચાંચું પ્રતિબિંબ મળે ? (b) વાસ્તવિક અને મોટું પ્રતિબિંબ મળે ? આ બંને પરિસ્થિતિઓ દર્શાવતી નામનિર્દ્દશવાળી રેખાકૃતિઓ દોરો.

અથવા

(32) નીચેના પ્રશ્નો માટે જવાબ લખો.

(i) અરીસાના સૂત્રની વ્યાખ્યા આપી સૂત્ર લખો.

(ii) અરીસાથી મળતા પત્રિબિંબની મોટવણીની વ્યાખ્યા આપી મોટવણીનું સૂત્રો આપો.

(33) દ્વયની વિદ્યુત અવરોધકતા એટલે શું ? તેનો એકમ જણાવી તેને વ્યાખ્યાપિત કરો.

(34) બાયોગેસ પ્લાન્ટની નામનિર્દ્દશવાળી આકૃતિ દોરી તેનું કાર્ય સમજાવો.

વિભાગ - D

⇒ નીચે આપેલા પ્રશ્ન નં. 35 થી 39 ના આશરે 90 થી 120 શબ્દોમાં માણ્યા મુજબ સવિસ્તાર જવાબ આપો.

[20]

(પ્રત્યેક સાચા જવાબના 4 ગુણ)

(35) આલ્ફોડોલ અને જ્યુકોઝ જેવા સંયોજનો હાઈડ્રોજન ઘરાવતા હોવા છતાં તેઓ એક્સિડ નથી. આ વિધાનની પ્રાયોગિક સાબિતી આપો.

અથવા

(35) સ્ફટિક જળ એટલે શું ? સ્ફટિક જળના દસ અણુઓ હોય તેવા સંયોજનનું રાસાયણિક નામ, સામાન્ય નામ અને સૂત્ર આપો. તેના ઉપયોગો જણાવો.

(36) હાઈડ્રોકાર્બન એટલે શું ? હાઈડ્રોકાર્બનનું વર્ગીકરણ લખો.

(37) પાચનાંત્રની નામનિર્દ્દશવાળી આકૃતિ દોરી પાચનનળીના ભાગોનું વર્ણન કરો. સહાયક અંદ્રાઓના નામ આપો.

(38) કાચના નિકોઝીય પિઝમ વડે પ્રકાશનું વકીલવતા નામનિર્દ્દશવાળી આકૃતિ સહિત સમજાવો.

(39) સોલેનોઇડ એટલે શું ? વિદ્યુતપ્રવાહ ધારિત સોલેનોઇડને લીધે ઉદ્ભવતા ચુંબકીય કેત્રની ચર્ચા કરો. સોલેનોઇડથી ઉદ્ભવતા ચુંબકીય કેત્રની આકૃતિ દોરો.

અથવા

(39) વિદ્યુત ચુંબકીય પ્રેરણ આકૃતિ સહિત વર્ણનો.

- કુચનાઓ :**
- (1) તમામ વિભાગ ફરજિયાત છે. કુચનાની સામે બતાવવામાં આવેલ સંખ્યા વિભાગના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.
  - (2) જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ, પ્રમાણસર અને નામ-નિર્દશન આકૃતિ દોરવી.
  - (3) પ્રશ્નોના જવાબ વિભાગ પ્રમાણે જ ક્રમસર લખવા.

વિભાગ - A

- ⇒ નીચે આપેલા પ્રશ્ન નં. 1 થી 16 ના આશરે 10 થી 20 શબ્દોમાં માંયા મુજબ જવાબ આપો. [16]
- આપેલાં વિધાનો સાચાં બને તે રીતે ખાલી જગ્યા પૂરો. (દરેક સાચા વિધાનનો 1 ગુણ)
- (1) $2 \text{KClO}_{3(s)} \xrightarrow[\text{ક્રિકેટ}]{\text{અધ્યાત્મ}} 2 \text{KCl} + \text{O}_2$ અહીં આપેલી રાસાયણિક પ્રક્રિયાનો પ્રકાર ..... છે.
- (2) $\text{CH}_3 - \text{CH}_2 - \text{C=O}$ નું IUPAC નામ ..... છે.
- (3) કોષમાં ઉત્સેચકોનું સંશૈખણ ..... દ્વારા નિયંત્રિત હોય છે.
- (4) પ્રાક્ષીઓમાં વાસ્તવિક વિચાર કિયાની જેરહાજરીમાં ..... કાર્યદક્ષ પ્રણાલીના રૂપમાં વિકાસ પામી છે.
- નીચેનાં વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.
- (5) ઇલેક્ટ્રોનની ભાગીડારી વડે સજ્જિયલા બંધને આયનીય બંધ કરે છે.
- (6) પ્રતિબિંબની મોટવણીને પ્રતિબિંબની ઊંચાઈ અને વસ્તુની ઊંચાઈ ગુણોત્તર દ્વારા વર્જવી શકાય.
- (7) ક્રોડરજૂમાંથી 31 જોડ ચેતાઓ નીકળી પરિધવતી ચેતાતંત્ર રચે છે.
- આપેલા બલ્યુવિકલ્પી જવાબવાળા પ્રશ્નો માટે સાચા વિકલ્પનો ક્રમ અને જવાબ લખો.
- (8) ત્રણ તત્ત્વો B, Si, અને Ge પૈકી
- (A) દરેક ધાતુ તત્ત્વ છે. (B) દરેક અધાતુ તત્ત્વ છે. (C) દરેક અર્ધધાતુ તત્ત્વ છે. (D) B ધાતુ, Si અધાતુ અને Ge અર્ધધાતુ છે.
- (9) સમતલ અરીસાની કેન્દ્ર લંબાઈ ..... છે.
- (A) 0 (શૂન્ય) (B) અનંત (C) અણાત (D) વિશેષ કહી શકાય નહિ
- (10) મનુષ્યમાં અંડકોષનું શુક્કોષ દ્વારા ફ્લાન ..... માં થાય છે.
- (A) ગર્ભિશય (B) ધોનિમાર્ગ (C) અંડપિંડ (D) ફેલોપિયન ટ્યૂબ
- (11) કૃત્રિમ પરસંદળનો ઉપયોગ કરી કોશીજના વંદ્ય પુષ્પોમાંથી ..... નો વિકાસ કરવામાં અનબ્યદ છે.
- (A) ભોકોલી (B) ફ્લાવર (C) કહલરબી (D) કેલે
- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માંયા મુજબ જવાબ આપો.
- (12) ક્લોરાઇડ આયનમાં ઇલેક્ટ્રોન ગોટવકી દર્શાવો.
- (13) બે અવરોધો R_1 અને R_2 સમાંતર જોડયા હોય, તો સમતુલ્ય અવરોધ શોધવાનું સૂત્ર લખો.
- (14) એસિડ વર્ષા માટે જવાબદાર ઓક્સાઇડ ક્યા છે ?
- (15) UNEP નું પૂરું નામ આપો.
- (16) રાજસ્થાનમાં ક્યા સમુદ્યાના લોકો જંગલ અને વન્ય જીવોના સંરક્ષણ માટેની ધાર્મિક માન્યતા ધરાવે છે ?

વિભાગ - B

- ⇒ નીચે આપેલા પ્રશ્ન નં. 17 થી 26 ના આશરે 40 થી 50 શબ્દોમાં માંયા મુજબ જવાબ આપો. (પત્યેક સાચા જવાબના 2 ગુણ) [20]
- (17) ખેડૂત પોતાના ખેતરની જમીનને નીચેની પરિસ્થિતિમાં કેવી રીતે તત્ત્વ બનાવશે ?
- (i) જમીન એસિડિક બની હોય ત્યારે
  - (ii) જમીન આલ્કલીન બની હોય ત્યારે
- (18) આયનીય સંયોજનો શા માટે જીવા ગલનબંધુ ધરાતે છે ?
- (19) નામ આપો : (a) જેમની બાધતમ કક્ષામાં માત્ર બે ઇલેક્ટ્રોન છે. (b) જેમની બાધતમ કક્ષા સંપૂર્ણ ભરેલી છે.
- અથવા
- (19) ડોબરેનરો નિપુટી નિયમ જણાવો. તેણે બનાવેલી નિપુટીઓનાં ઉદાહરણ આપો.
- (20) પ્રકાશસંશૈખણ દરમિયાન વનસ્પતિમાં થતી રાસાયણિક પ્રક્રિયાનું સમીકરણ દર્શાવી સ્વયંપોષી પોખરણ સમજાવો.
- અથવા
- (20) સજીવોમાં જોવા મળતી કોઈપણ ચાર જૈવિક ક્રિયાઓ જગ્યાવી દરેકની એક-બે વાક્યોમાં માહિતિ આપો.
- (21) સજીવોમાં લિન્નતા જાતિઓ માટે લાભકારક છે પણ બજીતગત રીતે આવશ્યક નથી. શા માટે ?
- (22) અંતર્ગોળ અરીસા વડે વસ્તુનું મોહું અને વાસ્તવિક પ્રતિબિંબ શી રીતે મેળવી શકાય ? તમારે જવાબ યોગ્ય રેખાકૃતિ સહિત સમજાવો.

- (23) એક વિદ્યુત હીટર પ્રાપ્તિસ્થાનમાંથી 4A વિદ્યુતપ્રવાહ બેચે છે, ત્યારે તેના બે છેડા વચ્ચેનો વિદ્યુતસ્થિતિમાનનો તફાવત 60 V છે. જો વિદ્યુતસ્થિતિમાનનો તફાવત 120 V સુધી વધારવામાં આવે, તો હીટર કેટલો પ્રવાહ બેચેશે ?

અથવા

- (23) વાહકનો અવરોધ કઈ બાબતો પર આધાર રાખે છે ? આ આધારિત બાબતોને સાંકળતું અવરોધનું સૂત્ર આપો.

- (24) ચુંબકીય સૈન્ટ્રેખાઓની ખાસિયતો જજાવો.

- (25) કચરાના પકારો વિશે માહિતી આપો.

- (26) આપણો વન્યજીવન તેમજ જંગલનું સંરક્ષણ શા માટે કરવું જોઈએ ?

અથવા

- (26) વનસંરક્ષણ માટેના કેટલાક ઉપાયો જજાવો.

વિભાગ - C

- ⇒ નીચે આપેલા પ્રશ્ન નં. 27 થી 34 ના આશરે 60 થી 80 શબ્દોમાં મુદ્દાસર જવાબ આપો. (પત્યેક સાચા જવાબના 3 ગુણ) [24]
- (27) જ્યારે ડિઝિક ઘાતુના ટુકડાઓને મંદ સલ્ફયુરિક એસિડમાં ઉમેરવામાં આવે છે, ત્યારે
(a) જીકના ટુકડાઓની આસપાસ શું જોવા મળે છે ? (b) પ્રક્રિયા ફ્લાસ્ક (જેમાં પ્રક્રિયા કરવામાં આવે છે તે) ને નીચે તરફ (બહારની બાજુએ) અડકતાં શાનો અનુભવ થાય છે ? એટલે કે આ પ્રક્રિયા કેવી છે ? (c) આ પ્રક્રિયાનું સમતોલિત સમીકરણ લખો.
- (28) ઘાતુઓની પાણી સાથે પ્રક્રિયા કરવાથી શું મળે છે ? કઈ ઘાતુઓ ઠંડા પાણી સાથે, કઈ ઘાતુઓ ગરમ પાણી સાથે અને કઈ ઘાતુઓ પાણીની વરાળ સાથે પ્રક્રિયા આપે છે ? દરેક પ્રક્રિયાના રાસાયણિક સમીકરણો (સમતોલિત) આપો.

અથવા

- (28) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

- (a) વૈજ્ઞાનિક કારણો આપો : આયનીય સંયોજનના ગલનબિંદુ અને ઉત્કલનબિંદુઓ ઊંચા હોય છે.

- (b) એકવા રિઝિયા શું છે ?

- (c) દ્રાવક્ષમાંથી વિદ્યુતપ્રવાહ શાથી વહન પાણી શકે છે ?

- (29) મધ્યસ્થ ચેતાતંત્ર કેવી રીતે રક્ષાયેલું છે, તે સમજાવો.

- (30) અલિંગી પ્રજનન - કલિક સર્જન વિશે ટૂંકનોંથ લખો.

- (31) વટાણામાં છોડની ઊચાઈના લક્ષણ માટે જરૂરી 'T' પ્રભાવી છે જ્યારે '1' પ્રશ્નન છે. આ વિધાન મેન્ટેલ દ્વારા કરાયેલ પ્રયોગના આધારે સમજાવો.

અથવા

- (31) લક્ષણો કેવી રીતે જનીનોના નિયંત્રણ હેઠળ હોય છે ?

- (32) પ્રકાશ ડિરાયોના પરાવર્તન કે વક્તિભવન વડે ક્યા સંજોગોમાં વસ્તુ જેટલું જ પ્રતિબિંબ મેળવી શકાય ? આકૃતિ સહિત સમજાવો.

અથવા

- (32) પ્રતિબિંબની મોટવણીનાં મૂલ્યો -0.5 અને +5 આપેલાં છે. આ બંને પ્રકારના મૂલ્યો પરથી બંને માટે (a) અરીસા વડે રચાતાં પ્રતિબિંબના પ્રકાર
(b) કંદ (c) અરીસાનો પ્રકાર નક્કી કરો.

- (33) અવરોધના સમાંતર જોડાણ માટે સમતુલ્ય અવરોધ નું સૂત્ર મેળવો.

- (34) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

- (a) પવન-ઊર્જા ફાર્મમાં ટબ્બીઈનની આવશ્યક ગતિ ચાલુ રાખવા પવનની ગતિ કેટલી હોવી જરૂરી છે ?

- (b) પવન-ઊર્જાથી થતા ફાયદા જજાવો.

- (c) ભારતનું સૌથી વિશાળ પવન-ઊર્જા ફાર્મ ક્યાં સ્થાપિત કરવામાં આવ્યું છે ? તે કેટલી વિદ્યુત ઊર્જા ઉત્પન્ન કરી શકે છે ?

વિભાગ - D

- ⇒ નીચે આપેલા પ્રશ્ન નં. 35 થી 39 ના આશરે 90 થી 120 શબ્દોમાં માણ્યા મુજબ સવિસ્તાર જવાબ આપો. [20]

- (પત્યેક સાચા જવાબના 4 ગુણ)

- (35) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

- (a) બિલચીંગ પાવડર (વિરંજન પાવડર) નું રાસાયણિક નામ અને તેનું રાસાયણિક સૂત્ર આપો.

- (b) બિલચીંગ પાવડરની બનાવટ લખો. (રાસાયણિક સમીકરણ સહિત)

- (c) બિલચીંગ પાવડર શાનું વિરંજન કરવા વપરાય છે ?

- (d) બિલચીંગ પાવડરના અન્ય ઉપયોગો જજાવો.

અથવા

- (35) એસિડ અને બેઇઝની પ્રબળતા કઈ રીતે નક્કી થાય છે ?

- (36) ટૂંકનોંથ લખો : મિસેલ રચના

- (37) મનુષ્યમાં જઠર અને નાના અંતરડામાં ખોરાકનું પાચન સમજાવો.

- (38) લઘુદાનિ ખામી અને ગુરુદાનિ ખામી સવિસ્તાર આકૃતિ સહિત સમજાવો.

- (39) વિદ્યુત જનરેટરનો સિદ્ધાંત, આકૃતિ, કાર્ય પદ્ધતિ તથા ઉપયોગ જજાવો.

અથવા

- (39) એકદિશ પ્રવાહ અને પ્રત્યાવત્તી પ્રવાહ જરૂરી આવેખીય રજૂઆત દ્વારા સમજાવો.

- કુચનાઓ :** (1) તમામ વિભાગ ફરજિયાત છે. કુચનાની સામે બતાવવામાં આવેલ સંખ્યા વિભાગના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.
 (2) જરૂર જજાય ત્યાં સ્વચ્છ, પ્રમાણસર અને નામ-નિર્દશન આકૃતિ દોરવી.
 (3) પ્રશ્નોના જવાબ વિભાગ પ્રમાણે જ કમસર લખવા.

વિભાગ - A

- ⇒ નીચે આપેલા પ્રશ્ન નં. 1 થી 16 ના આશરે 10 થી 20 શબ્દોમાં માંયા મુજબ જવાબ આપો. [16]
- આપેલાં વિધાનો સાચાં બને તે રીતે ખાલી જગ્યા પૂરો. (દરેક સાચા વિધાનનો 1 ગુણ)
  - (1) વેડ નાઈટ્રેટને ગરમ કરતાં ઉદ્ભવતા વાયુનાં નામ ..... અને ..... અને ..... છે.
  - (2) જે પદાર્થ પ્રક્રિયાને અસર પહોંચાડ્યા વગર જ પ્રક્રિયાને જુદા જુદા દરથી આગળ વધારે છે, તેને ..... કહે છે.
  - (3) DNA ના ફેરફારના કારણે ..... લાક્ષણિકતા અસ્તિત્વમાં આવે છે.
  - (4) સાયટોકાઈનિન વનસ્પતિમાં ..... ને ઉત્તેજે છે.
  - નીચેનાં વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જજાવો.
  - (5) 5% પાકી ધરાવતા ઈથેનોલના દ્રાવકને પરિશુદ્ધ આલોહોલ કહે છે.

  - (6) અરીસા માટે મોટવણી $m = \frac{h'}{h} = \frac{v}{u}$ છે.
  - (7) વનસ્પતિઓ અને પ્રાણીઓ બંનેમાં રાસાયણિક સંકલન જોવા મળે છે.
  - આપેલા બહુવિકલ્પી જવાબવાળા પ્રશ્નો માટે સાચા વિકલ્પનો કમ અને જવાબ લખો.
  - (8) Si, B, અને Ge પૈકી

(A) નશેય ધાતુ તત્ત્વ છે.	(B) નશેય અધાતુ તત્ત્વ છે.
(C) નશેય અર્ધધાતુ તત્ત્વ છે.	(D) Si અધાતુ, B ધાતુ, Ge અધાતુ તત્ત્વ છે.
  - (9) $4\text{NH}_{3(g)} + 5\text{O}_{2(g)} \rightarrow 4\text{NO}_{(g)} + 6\text{H}_2\text{O}_{(g)}$ એ કઈ પ્રક્રિયા છે ?

(i) વિસ્થાપન પ્રક્રિયા	(ii) દહન પ્રક્રિયા	(iii) રેઝેક્શન પ્રક્રિયા	(iv) તટસ્થીકરણ પ્રક્રિયા
(A) (i) અને (iv)	(B) (ii) અને (iii)	(C) (iii) અને (iv)	(D) (i) અને (ii)
  - (10) લિંગી પ્રજનનથી સર્જતી સંતતિઓમાં બિન્નતા વધારે જોવા મળે છે, કારણ કે

(A) લિંગી પ્રજનન વધારે લાંબી અને જટિલ કિયા છે.	(B) બિન્ન જાતિનાં બે પિતૃઓનું જનીન દ્રવ્ય વારસામાં આવે છે.
(C) એક જાતિનાં બે પિતૃઓનું જનીન દ્રવ્ય વારસામાં આવે છે. (D) પિતૃઓ કરતાં સંતતિમાં જનીનદ્રવ્યનો જથ્થો બમણો થાય છે.	
  - (11) ટેટિંગ પદ્ધતિનો ઉપયોગ શાના માટે કરવામાં આવે છે ?

(A) ભૂમિનું સ્તર બંધારણ નક્કી કરવા	(B) અશિમઓની ઉંમરનો અંદાજ મેળવવા
(C) અશિમઓનું સ્તર બંધારણ નક્કી કરવા	(D) કૃત્રિમ પસંદગીનો ઉપયોગ કરવા.
  - નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માંયા મુજબ જવાબ આપો.
  - (12) R અવરોધ ધરાવતા તારનાં પાંચ સમાન ટુકડા કરવામાં આવે છે. આ ટુકડાઓને સમાંતર જોડવામાં આવે છે. જો જોડાણનો પરિણામી
- અવરોધ R' હોય , તો $\frac{R}{R'}$ ગુણોત્તર કેટલો થાય ?

- (13) આધુનિક આવર્તકોષ્ટમાં પહેલા સમૂહના તત્ત્વોને અન્ય કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?
 (14) ન્યુક્લિયર વિખંડનની વાખ્યા આપો.
 (15) આહાર શૂખલાનું કયું પોષક સ્તર સૌથી ઓછી સજીવોની સંખ્યા ધરાવે છે ?
 (16) કોલસા અને પેટ્રોલિયમના મુખ્ય ઘટક તત્ત્વોનાં નામ આપો.

વિભાગ - B

- ⇒ નીચે આપેલા પ્રશ્ન નં. 17 થી 26 ના આશરે 40 થી 50 શબ્દોમાં માંયા મુજબ જવાબ આપો. (પ્રત્યેક સાચા જવાબના 2 ગુણ) [20]
- (17) ધોવાના સોડાની બનાવટ અને ઉપયોગો જજાવો.
  - (18) મેનેશીયમ ધાતુની મં HCl સાથેની પ્રતિક્રિયાત્મકતા સૌથી વધુ છે. વૈશાનિક કારણ આપો.
  - (19) કયા તત્ત્વમાં ... (a) કુલ ત્રણ ક્ષણ છે કે જેની સંયોજકતા ક્ષણમાં ત્રણ ઈલેક્ટ્રોન છે ? (b) બીજી ક્ષણમાં પથમ ક્ષણ કરતાં બમણાં ઈલેક્ટ્રોન છે ?
- અથવા**
- (19) આવર્તકોષ્ટકના A , B તથા C એમ ત્રણ તત્ત્વોનું સ્થાન નીચે દર્શાવેલ છે. આ કોષ્ટક પરથી જજાવો તે,

સમૂહ : 16	સમૂહ : 17
—	—
—	A
—	—
B	C

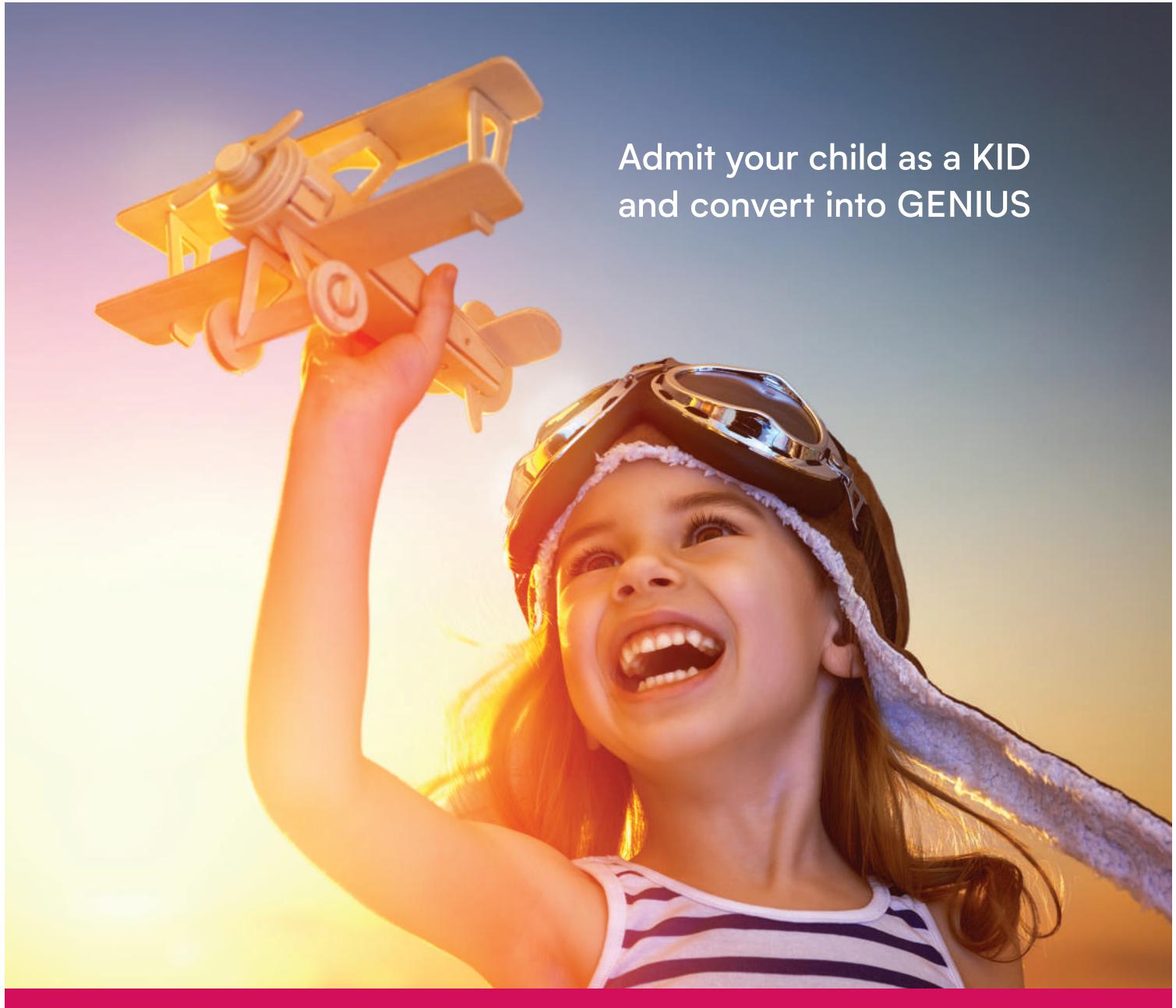
- (a) તત્ત્વ C નું કદ તત્ત્વ : B કરતાં મોટું હશે કે નાનું ? (b) તત્ત્વ A કયા કયા પ્રકારના આયન-ધનાયન કે ગ્રહણાયન બનાવશે ?
- (20) તફાવત આપો : કષ્ણકો - ક્ષેપકો   અથવા
- (20) મનુષ્યમાં રૂષિરનું બેવું પરિવહનની વ્યાખ્યા આપો. તેની અગત્ય જણાવો.
- (21) વૈજ્ઞાનિક કારણ આપો : શુક્કાંડ ઉદરગુહાની બહાર ગોઠવાયેલા હોય છે.
- (22) પ્રકાશના વક્કીભવનની વ્યાખ્યા આપો. કાચના લંબઘન વડે થતાં પ્રકાશનાં વક્કીભવનની માત્ર આકૃતિ દોરો. આકૃતિમાં બધી માહિતી દર્શાવો.
- (23) 1 કુંબ વિદ્યુતભારની રચના કરતા ઈલેક્ટ્રોનની સંખ્યા ગણો. અથવા
- (23) દ્રવ્યની અવરોધકતા કયાં કયાં પરિબળો પર આધાર રાખે છે ? કેવી રીતે ?
- (24) વૈજ્ઞાનિક કારણ આપો : આપક્ષા ધરોમાં આપક્ષે જુદા જુદા પ્રવાહ રેટિંગવાળા (પ્રવાહ દરવાળા) પાવર સપ્લાયનો ઉપયોગ કરીએ છીએ.
- (25) જૈવિક વિશાળન સમજાવો.
- (26) વનસ્પરક્ષણ માટેના ઉપાયો જણાવો.   અથવા
- (26) જૈવ-વિવિધતા એટલે શું ? જૈવ વિવિધતાના સંરક્ષણનો મુખ્ય ઉદેશ જણાવો.

વિભાગ - C

- ⇒ નીચે આપેલા પ્રશ્ન નં. 27 થી 34 ના આશરે 60 થી 80 શબ્દોમાં મુદ્દાસર જવાબ આપો. (પ્રત્યેક સાચા જવાબના 3 ગુણ) [24]
- (27) વિધટન પ્રક્રિયાના ત્રણેય પ્રકારો રાસાયણિક સમીકરણ આપી સમજાવો.
- (28) એવી ધારુનું ઉદાહરણ અને સંકેત આપો, કે જે,
- (A) ઓરડાના તાપમાને પ્રવાહી છે.   (B) ઉભાની સૌથી વધુ વાહક છે.   (C) ઉભાની મંદવાહક છે.
- અથવા
- (28) ઉભયગુણી ઑક્સાઈડ એટલે શું ? ઉભયગુણી ઑક્સાઈડના બે ઉદાહરણો આપી, તેની ઑસ્સીડ અને બેઇઝ સાથેની પ્રક્રિયા લખો.
- (29) પરાવર્તી કમાન સમજાવો. કરોડરજીજુની પરાવર્તી ડિયા સમજાવો.
- (30) ટૂંકનોંધ લખો : (નામનિર્દેશવાળી આકૃતી સહીત) - પુરુષનું પ્રજનનતંત્ર
- (31) યોગ્ય ઉદાહરણની મદદથી પ્રાકૃતિક પસંદગી સમજાવો.   અથવા
- (31) ટૂંકનોંધ લખો : પીણાઓનો ઉદ્ધિકાસ
- (32) બહિર્ગોળ લેન્સ દ્વારા જુદા જુદા સ્થાન માટે મળતા પ્રતિબિંબના સ્થાન, પ્રકાર અને પ્રતિબિંબનું પરિમાણ દર્શાવતું કોષ્ટક રજૂ કરો.
- અથવા
- (32) બહિર્ગોળ લેન્સનો પાવર +4.0 છે. વસ્તુને લેન્સથી કેટલા અંતરે મૂકવાથી તેનું વાસ્તવીક, ઊંઘટું અને વસ્તુ જેટલાં જ કદનું પડા પર પ્રતિબિંબ મળે ?
- (33) ઘરવપરાશનાં વિદ્યુત જોડાણોમાં શ્રેષ્ઠી જોડાણના ગેરકાયદા જણાવો.
- (34) ટૂંકનોંધ લખો : બાયોગેસ પ્લાન્ટ (આકૃતિ સહિત)

વિભાગ - D

- ⇒ નીચે આપેલા પ્રશ્ન નં. 35 થી 39 ના આશરે 90 થી 120 શબ્દોમાં માર્ગ્યા મુજબ સવિસ્તાર જવાબ આપો. (પ્રત્યેક સાચા જવાબના 4 ગુણ) [20]
- (35) પાણીના વિદ્યુત વિભાજનની ઘટના પ્રાયોગિક રીતે આકૃતિ સહિત સમજાવો.   અથવા
- (35) વિસ્થાપન અને દ્વિવિસ્થાપન પ્રક્રિયાઓ યોગ્ય રાસાયણિક સમીકરણ દ્વારા સમજાવો.
- (36) ઈથેનોઇટ ઑસિડનું સામાન્ય નામ અને અણુસૂત્ર આપી, ઈથેનોઇટ એસિડના ભૌતિક ગુણવર્ણા લખો.
- (37) સ્થળાંતર એટલે શું ? વનસ્પતીમાં સ્થળાંતરણ ઘટના સમજાવો.
- (38) પ્રાકૃતિક વર્ષાપટનું ઉદાહરણ આપો. તેમને આપેલા ઉદાહરણ (ઘટના) આકૃતિ સહિત સમજાવો.
- (39) ચુંબકીય કેત્રરેખાઓની સ્વર્ણ આકૃતિ દોરી તેની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.   અથવા
- (39) અહીં નીચે આપેલી આકૃતિમાં દર્શાવ્યા પ્રમાણે એક અવાહક નણાકાર તાંબાના અલગ કરેલા બે ગુંચળાઓને વીટાળેલા છે. ગુંચળા-I માં આંટાઓની સંખ્યા વધારે છે. (i) જ્યારે કણ (k) ને બંધ કરવામાં આવે ત્યારે અને પ્લગ કણ (k) ને ખૂલ્લી કરવામાં આવે ત્યારે તમારા અવલોકનો જણાવો. (ii) તમારાં અવલોકનો માટે કારણો આપો. (iii) તમે અવલોકન કર્યું એ ઘટનાનું નામ આપો. (iv) આ બંને ગુંચળાઓનાં નામ આપો.

Admit your child as a KID
and convert into GENIUS

KARNAVATI INTERNATIONAL SCHOOL

- Nursery to Std. 10
- 11-12 Science & Commerce
- English & Gujarati Medium
- Regular School • Day School • Hostel Facility

Sadhuvaswani Kunj Road, Beside Maharshi Dayanand Saraswati Township,
Nr. Chhatrapati Shivaji Township, 150 Feet Madhapar – Morbi Bypass Road,
Rajkot. Contact : +91 97274 94853 / 87582 99655 / 90817777 94 / 95 / 96

વિષય : સામાજિક વિજ્ઞાન

ધોરણ : 10

સમય : 3 કલાક

કુલ ગુણ : 80

- કૂચનાઓ : (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં ચાર વિભાગો આપેલા છે અને 39 પ્રશ્નો છે. (2) દરેક વિભાગમાં કૂચના મુજબ પ્રશ્નો લખવા. (3) પ્રશ્નોના જમણાથી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે. (4) વિભાગ-D માં પ્રશ્ન નં. 39 નકશો ફરજિયાત છે.

વિભાગ - A

- ⇒ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માંયા મુજબ ઉત્તર લખો. (પત્રેકનો 1 ગુણ)
- યોગ્ય જોડકાં જોડો.

[16]

(A)	(B)
(1) કાર્તિકી પૂર્વીમાનો મેળો	(A) સુરત
(2) જરીકમ	(B) જ્યાપુર
(3) ઘોળાવીચા	(C) સોમનાથ
	(D) કર્ણ

- નીચેનાં વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.
- (4) ઉર્દૂ ભાષા દિલ્હીના સુલતાનોની રાજભાષા હતી.
- (5) આગાનો તાજમહેલ દિલ્હીની રિફાઈનરી અને ઉદ્ઘોગોના ધૂમાડાને કારણે તેનાં શ્વેત સંગેમરમર(આરસ) ઝાંખા અને પીળા પડી રહ્યા હતા.
- (6) યુનેસ્કોએ ભારતનાં 22 જેટલાં સ્થળોને વૈશ્વિક વારસાનાં સ્થળોમાં સમાવિષ્ટ કર્યો છે.
- નીચેના પ્રશ્નોના સંક્ષિપ્તમાં જવાબ આપો.
- (7) કઈ જમીનને કપાસની કાળી જમીન તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ?
- (8) શાશ્વત રેસાને શું કહે છે ?
- (9) જે ઉદ્ઘોગોમાં વધુ રોજગારી મળી તેને કયા ઉદ્ઘોગો કહે છે ?
- નીચે આપેલી ખાલી જગ્યામાં યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો.
- (10) વિશ્વ-વ્યાપાર સંગઠન (WTO) નું વંદુ મથક ..... ખાતે આવેલું છે. (પેરિસ, જિન્નીવા, ન્યૂયોર્ક)
- (11) ઈ.સ. ..... માં નવી ઔદ્યોગિક નીતિ અમલમાં મૂકવામાં આવી. (1981, 1984, 1991)
- (12) ભારતમાં ગરીબાઈનું સૌથી ઊંચું પ્રમાણ ..... રાજ્યમાં છે. (ઓડિસા, છતીસગઢ, બિહાર)
- નીચેના પ્રશ્નોના આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો.
- (13) મહિલાઓને આર્થિક રીતે પગભર બનાવવા માટે સખીમંડળ દ્વારા ગુજરાત સરકાર કઈ યોજના હેઠળ આર્થિક સહાય કરે છે ?
- (A) ભિશન મંગલમૃ (B) સરસ્વતી સાધન સહાય યોજના
- (C) મા અમૃતમૃ યોજના (D) સબલા યોજના
- (14) અનુસૂચિત જાતિ નક્કી કરવા માટે કઈ બાબતને આધારે ગણવામાં આવે છે ?
- (A) ધર્મ (B) આર્થિક સ્થિતિ (C) સાંપ્રદાયિકતા (D) અસ્પૃશ્યતા
- (15) ભારતમાં નક્સલવાદનો ઉદ્ભવ કયા રાજ્યમાં થયો હતો ?
- (A) પશ્ચિમ બંગાળ (B) મધ્યપ્રદેશ (C) બિહાર (D) અસમ
- (16) નીચેનામાંથી કઈ મહિતી આપવાનો ઈન્કાર કરી શકાય છે ?
- (A) ચૂટણીપંચની (B) સરકારી યોજનાઓની (C) ન્યાયિક ચુકાદાની (D) રાષ્ટ્રની આખંડિતતા અને સાર્વબૌમત્વની બાબતોની

વિભાગ - B

- ⇒ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (પત્રેકના 2 ગુણ)
- (17) આપણા સાંસ્કૃતિક વારસામાં કઈ કઈ બાબતોનો સમાવેશ થાય છે ?

[20]

અથવા

- (17) આપણો નદીને 'લોકમાતા' નું બહુમાન આપ્યું છે. શા માટે ?
નૃત્યકલાનો પરિચય આપો.
- (18) ઐતિહાસિક સ્મારકોનું સમારકામ કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવા જેવી બાબતો જણાવો.
- (19) ભારતની જમીનના પ્રકારો કેટલા અને કયા કયા છે ?
- (20) આધુનિક યુગને 'ખનીજ યુગ' પણ કહેવામાં આવે છે : વિધાન સમજાવો.

(22) કૃત્રિમ કાપડ ઉદ્યોગ - નોંધ લખો.

અથવા

(22) પ્લાસ્ટિક ઉદ્યોગ વિશે લખો.

(23) વિદેશ વ્યાપારની હક્કારાત્મક તુલા અને નહીં રાત્મક તુલા - તફાવત આપો. (બે મુદ્દા)

(24) સમાજવાદી પદ્ધતિના લાભ જણાવો.

અથવા

(24) ઉત્પાદનનાં સાથનો વૈકલ્પિક ઉપયોગો ધરાવે છે. - કારણ આપો.

(25) આર્થિક વિકાસ એટલે શું ? ટૂંકમાં સમજાવો.

(26) વैશ્વકીકરણના લાભો જણાવો.

અથવા

(26) ટકાઉ વિકાસ એટલે શું ? જ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.

વિભાગ - C

⇒ નીચે દર્શાવેલ પ્રશ્નોના મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 3 ગુજરાત)

[24]

(27) સૂપ, શિલાલેખ, ગોપૂરમ્ભ, રથમંહિરો વિશે ટૂંકમાં સમજાવો.

અથવા

(27) સારનાથના સંભનો પરિચય આપો.

(28) ટૂંકનોંધ લખો : વારાણસી વિદ્યાપીઠ (કાશી)

(29) ખજૂરાહોનાં મંહિરો : માહિતી આપો.

(30) જંગલ વિનાશની શું અસરો થાય છે ?

અથવા

(30) રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન એટલે શું ?

(31) બહુહેતુક યોજના એટલે શું ? તેના હેતુઓ જણાવો.

(32) બેરોજગારીના પ્રકારો વિશે માહિતી આપો.

અથવા

(32) ગરીબી નિર્મૂલન કાર્યક્રમ અન્વયે "ગ્રામોદયથી ભારતઉદ્ય" નો પરિચય કરાવો.

(33) ભારત સરકારની મહિલા કલ્યાણકારી યોજનાઓને કંમિક રીતે જણાવો.

(34) નકસલવાદી આંદોલન વિશે નોંધ લખો.

વિભાગ - D

⇒ નીચે દર્શાવેલ પ્રશ્નોના સવિસ્તાર જવાબ લખો. (પ્રત્યેકના 4 ગુજરાત)

[20]

(35) પ્રાચીન ભારતનું ધાતુવિદ્યામાં પ્રદાન જણાવો.

અથવા

(35) પ્રાચીન ભારતે રસાયણવિદ્યામાં સાધેલી પ્રગતિનું વર્ણન કરો.

(36) 'વિશ્વબજ્ઞ' અને ભારતની ખેતી' વિશે નોંધ લખો.

(37) ભાવવૃદ્ધિનાં કારણોની ચર્ચા કરો.

અથવા

(37) 'ઘાટક સુરક્ષા અધિનિયમ' અંતર્ગત ઘાટકના અધિકારો સવિસ્તાર સમજાવો.

(38) રાષ્ટ્રીય અન્ન સલામતી કાયદાની ધારાકીય જોગવાઈઓ સમજાવો.

(39) ભારતનાં રેખાંકિત નકશામાં નીચેની વિગતો આપેલા નકશામાં યોગ્ય સંશાઓ વડે યોગ્ય સ્થાને દર્શાવો.

1. કાળીરંગા રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન

2. નાગાર્જુન સાગર યોજના

3. લિબનાઈટ કોલસાનું પ્રાપ્તિ સ્થાન

4. રાષ્ટ્રીય જળમાર્ગ-1 (બે અંતિમ સ્થાન નામ સહિત)

સૂચનાઓ : (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં ચાર વિભાગો આપેલા છે અને 39 પ્રશ્નો છે. (2) દરેક વિભાગમાં સૂચના મુજબ પ્રશ્નો લખવા.
 (3) પ્રશ્નોના જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.
 (4) વિભાગ-D માં પ્રશ્ન નં. 39 નકશો ફરજિયાત છે.

विभाग - A

- ⇒ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માટ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પત્યેકનો 1 ગુણ)

  - ચોગ્ય જોડકાં જોડો.

[16]

(A)	(B)
(1) તરણોત્તરનો મેળો	(A) ખંભાત
(2) અક્રીડિક ક્રમ	(B) સુરેન્દ્રનગર
(3) મીનાક્ષી મંદિર	(C) કંચી
	(D) મદુરાઈ

- નીચેનાં વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.
    - (4) પ્રારંભિક બૌદ્ધ સાહિત્ય પાલી ભાષામાં લખાયું હતું.
    - (5) 'યોગશાસ્ત્ર' ના રચયિતા મહામુનિ પરાશર હતા.
    - (6) 'સાલારગંજ સંગ્રહાલય' કષ્ટાટકના ડેંડરાબાદ શહેરમાં આવેલું છે.
  - નીચેના પ્રશ્નોના સંક્ષિપ્તમાં જવાબ આપો.
    - (7) વેટેરાઈટ જમીનનો લાલરંગ શાને કારણે હોય છે ?
    - (8) ક્યા જીવને કુદરતનો સફાઈ કામદાર કહે છે ?
    - (9) વિકાસશીલ દેશોમાં અર્થતંત્રનું સ્વરૂપ ક્યું હોય છે ?
  - નીચે આપેલી ખાલી જગ્યામાં ચોણ વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો.
    - (10) ..... દેશમાં મિશ્ર આર્થિક પદ્ધતિ પ્રવર્ત્ત છે. (ચીન, કેનેડા, ફાન્સસ)
    - (11) પર્યાવરણની સુરક્ષા માટે ઈ.સ. 1972માં સ્વિફનના ..... શહેરમાં 'પૃથ્વી પરિભદ' યોજવામાં આવી. (જિન્નિવા, સ્ટોકહોમ, પેરિસ)
    - (12) વિશ્વમાં દર વર્ષ ..... ના દિવસને 'વિશ્વ ગ્રાહક અવિકાર દિન' તરીકે ઉજવવામાં આવે છે. (5 જૂન, 15 માર્ચ, 24 ડિસેમ્બર)
  - નીચેના પ્રશ્નોના આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો.
    - (13) વૈશ્વિકરણનો ખ્યાલ કોની સાથે સંકળાયેલો છે ?
      - (A) વિદેશી વ્યાપાર અંગેની નીતિ
      - (B) વૈશ્વિક પર્યાવરણ બચાવ
      - (C) વૈશ્વિક ઔદ્યોગિક નીતિ
      - (D) નાણાકીય નીતિ
    - (14) માનવ વિકાસ આંકની વિભાવના ભારતીય મૂળના ક્યા અર્થશાસ્ત્રીએ દર્શાવી હતી ?
      - (A) રાકેશ શર્મા
      - (B) ચાણક્ય
      - (C) અમર્ત્ય સેન
      - (D) સત્યજીત રે
    - (15) નીચેના દેશમાં સૌથી ઊંચો માનવવિકાસ આંક ધરાવતો દેશ ક્યો છે ?
      - (A) ભારત
      - (B) નોર્વ
      - (C) સિંગાપુર
      - (D) હોંગકોંગ
    - (16) વિશ્વમાં સૌથી વધારે બાળમજૂરો ક્યા દેશમાં છે ?
      - (A) ચીન
      - (B) આફિકા
      - (C) ભારત
      - (D) જર્મની

বিভাগ - B

- ⇒ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (પત્રેકના 2 ગુણ)

[20]

- (17) સીટીઓના ઘમાલ નૃત્યનો પરિચય આપો

અથવા

(22) રાષ્ટ્રીય ધોરી માર્ગો વિશે જણાવો.

અથવા

(22) જમીન માર્ગો કરતાં જળમાર્ગો સસ્તા પડે છે. વિધાન સમજાવો.

(23) સમાજવાદી પદ્ધતિની ખામીઓ જણાવો.

(24) ટકાઉ વિકાસની સંકલપના સમજાવો.

અથવા

(24) વિશ્વ-વ્યાપાર સંગઠનમાં જોડાવાથી ભારતને ક્યા લાભો થવાની સંભાવના છે?

(25) આપણી આસપાસ જોવા મળતી કઈ કઈ બાબત દેશના માનવવિકાસ આંકને અસર કરે છે ?

અથવા

(25) માનવ વિકાસ આંકની નવી પ્રવિધિમાં ક્યા ક્યા નિર્દેશકોનો ઉપયોગ કરાય છે ?

(26) અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિ કોને કહેવામાં આવે છે ?

વિભાગ - C

⇒ નીચે દર્શાવેલ પ્રશ્નોના મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (પત્યેકના 3 ગુજરાત)

[24]

(27) મોઢેરાનું સૂર્યમંદિર - નોંધ લખો.

અથવા

(27) 'લોથલ ભારતનું અગત્યનું બંદર હતું' સમજાવો.

(28) ગુપ્તયુગને સંસ્કૃત સાહિત્યનો સુવર્ણયુગ કહેવામાં આવે છે - વર્ણન કરો.

(29) પ્રાચીન ભારતનું ખગોળ શાસ્ત્ર - ટૂંકનોંધ લખો.

(30) નિર્વનીકરણની અસરો જણાવો.

અથવા

(30) અભ્યારણ્ય એટલે શું ?

(31) 'ભારતમાં જળસંકટની સમસ્યા દિવસે દિવસે વધારે ગંભીર બનતી જશે' - તમારા વિચારો રજૂ કરો.

(32) અભરણના ગુણ્ધમર્મો અને ઉપયોગ લખો.

અથવા

(32) આજે બિનપરંપરાગત ઊર્જાશક્તિનો ઉપયોગ શા માટે વધ્યો છે ?

(33) ગ્રાહક સુરક્ષામાં ગ્રાહક મંડળોની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.

(34) લઘુમતીનો અર્થ આપો. લઘુમતીઓના કલ્યાણ અને વિકાસ માટે બંધારણીય જોગવાઈઓનો પરિચય આપો.

વિભાગ - D

⇒ નીચે દર્શાવેલ પ્રશ્નોના સવિસ્તાર જવાબ લખો. (પત્યેકના 4 ગુજરાત)

[20]

(35) ગુજરાતના સાંસ્કૃતિક વારસાનાં સ્થળો વિશે નોંધ લખો.

અથવા

(35) હમી નગરની સ્થાપત્યકલાનો પરિચય આપો.

(36) ભારતમાં કૃષ્ણકેત્ર થેથેલા ટેક્નિકલ સુધારા જણાવો.

(37) ગરીબી ઉદ્ભબવાનાં કારણો જણાવો.

અથવા

(37) ભારતમાં ગરીબીનું વર્ણન કરો.

(38) રાષ્ટ્રીય અન્ન સુરક્ષા ધારા અન્યથે અનાજ સંબંધી વિવિધ સંવર્ગાને અનાજ વિતરણ સંબંધી તથા જાહેર વિતરણ પ્રકાલી સંબંધિત જોગવાઈઓ વિગતે ચર્ચો.

(39) ભારતનાં રેખાંકિત નકશામાં નીચેની વિગતો આપેલા નકશામાં યોગ્ય સંક્ષાઓ વડે યોગ્ય સ્થાને દર્શાવો.

1. ડાંગર ઉત્પન્ન કરતો એક પ્રદેશ

2. ભાખરાં-નાંગલ યોજના

3. લોખંડ-પોલાદનું મોટા પાયા પર ઉત્પાદન કરનાર પ્રથમ એકમ (નામ સહિત)

4. રાષ્ટ્રીય જળમાર્ગ-2

વિષય : સામાજિક વિજ્ઞાન

ધોરણ : 10

સમય : 3 કલાક

કુલ ગુણ : 80

- સૂચનાઓ : (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં ચાર વિભાગો આપેલા છે અને 39 પ્રશ્નો છે. (2) દરેક વિભાગમાં સૂચના મુજબ પ્રશ્નો લખવા. (3) પ્રશ્નોના જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે. (4) વિભાગ-D માં પ્રશ્ન નં. 39 નકશો ફરજિયાત છે.

વિભાગ - A

- ⇒ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (પત્રેકનો 1 ગુણ) [16]
- યોગ્ય જોડકાં જોડો.

(A)	(B)
(1) નકળા	(A) કંઈ
(2) મેસયો નૃત્ય	(B) ઘોળકા
(3) લોથલ	(C) વાવ
	(D) કોળિયાક (ભાવનગર)

- નીચેનાં વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.
- (4) ભારતમાં ચાર વાસ યાત્રા અને બાર જ્યોતિર્વિગની યાત્રા પ્રચલિત છે.
- (5) ઇ.સ. 1893માં સ્થપાયેલી 'મુંબઈ પ્રાકૃતિક ઈતિહાસ સમિતિ' સૌથી જૂની સંસ્થા છે.
- (6) ભૂમિ, જમીન, જળ, ગોચર સર્વસુલભ સંસાધન છે.
- નીચેના પ્રશ્નોના સંક્ષિપ્તમાં જવાબ આપો.
- (7) સ્થાનિક સ્વરાજની સંસ્થાઓ (ગ્રામ પંચાયત, નગરપાલિકા, મહાનગરપાલિકા, જિલ્લા પંચાયત)નું નિયંત્રણ હોય તે જંગલોને ક્યા જંગલો કહે છે ?
- (8) વિશ્વનું સૌથી મોટું ખનીજ તેલ શુદ્ધિકરણ સંકૂલ કર્યું છે ?
- (9) ગુજરાતનું ઓટોમેટિક લોક ગેરીટ ધરાવતું બંદર કર્યું છે ?
- નીચે આપેલી ખાલી જગ્યામાં યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો.
- (10) ભારતમાં આજે આકાશવાણીનાં ..... જેટલાં સ્ટેશનો છે. (415, 460, 495)
- (11) ..... ને 'નિયંત્રિત આર્થિક પદ્ધતિ' પણ કહે છે. (મિશ્ર અર્થતંત્ર, બજાર પદ્ધતિ, સમાજવાદી પદ્ધતિ)
- (12) જાહેર વિતરણ પ્રણાલી ભારતમાં વર્ષ ..... થી અમલમાં આવી. (1977, 1956, 1987)
- નીચેના પ્રશ્નોના આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો.
- (13) મહિલા સંશોદકરણ, કોશલ્યવર્ધન તાલીમ, સ્વરોજગારી અને બજાર સાથે જોડાણનો હેતુ કઈ યોજનામાં રાખવામાં આવ્યો છે ?
 (A) પ્રધાનમંત્રી જવન જ્યોતિ યોજના (B) રાષ્ટ્રીય ચામ્ચીજ રોજગાર બાંહેઘરી યોજના
 (C) મિશન મંગલમૂ યોજના (D) એગ્રો બિજનેસ પોલીસી-2016
- (14) નીચેનામાંથી કયું એક સંગઠન અસમ રાજ્યનું નથી ?
 (A) ઉદ્ધા (B) એન.ડી.એફ.બી. (C) એન.એસ.સી.એન. (D) બી.એલ.ટી.એફ.
- (15) ભારતની સામાજિક સંરચના કઈ બાબત પર આધારિત છે ?
 (A) ભાષાવાદ (B) શાત્રીવાદ (C) સાંપ્રદાયિકતા (D) જૂથવાદ
- (16) માનવહકોનું ઘોષણાપત્ર કોણે ઘોષિત કર્યું ?
 (A) ગ્રેટ બિટન (B) સંયુક્ત રાષ્ટ્રો (C) યુનિસેફ (D) વિશ્વબેંક

વિભાગ - B

- ⇒ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (પત્રેકના 2 ગુણ) [20]
- (17) ભારતીય વારસાનાં જતન અને સંરક્ષણ અંગે આપકી બંધારણીય ફરજો જણાવો.

અથવા

- (17) આપકો સાંસ્કૃતિક વારસો અને પ્રાકૃતિક વારસો પરસપર ગાઢ સંબંધ ધરાવે છે, એમ શાથી કહી શકાય ?
- (18) ભવાઈ વિશે ટૂંકી માહિતી આપો.
- (19) આપકા વારસાના જતન માટે આપકો શું કરવું જોઈએ ? તમારું મંતવ્ય જણાવો.
- (20) કાંપની જમીનનાં લક્ષણો જણાવો.
- (21) મેળેનીજના ઉપયોગ જણાવો.

(22) ભારતના ઈલેક્ટ્રોનિક ઉદ્યોગ વિશે માહિતી આપો.

અથવા

(22) ભારતના એલ્યુમિનિયમ ગાળણ ઉદ્યોગનો ટૂંકમાં પરિચય આપો.

(23) વૈશ્વિકરણનો અર્થ આપી તેમાં ક્યા સુધારાઓ હાથ ધરવામાં આવ્યા છે ?

અથવા

(23) ખાનગીકરણના લાભો જણાવો.

(24) વિશ્વવ્યાપાર સંગઠનના ધ્યેયો જણાવો.

(25) માનવ વિકાસને માનવજીવનની કઈ કઈ બાબતો સાથે સંબંધ છે ?

અથવા

(25) UNDP એ આપેલી માનવવિકાસની વ્યાખ્યા આપી તેના ચાર આવશ્યક સંભો ક્યા કર્યા છે તે લખો.

(26) સ્વી-પુરુષ સમાનતા સ્થાપવા જરૂરી ઉપાયો સૂચવો.

વિભાગ - C

⇒ નીચે દર્શાવેલ પ્રશ્નોના મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકના 3 ગુજરાત)

[24]

(27) ધોળાવીરા વિશે માહિતી આપો.

અથવા

(27) ભારતનાં જૈનમંદિરો (દેરાસરો) - ટૂંકનોંધ લખો.

(28) ફિલેફુર સિકરી વિશે નોંધ લખો.

(29) વન્યજીવોના સંરક્ષણ માટેના ઉપાયો વર્ણવો.

(30) વૃદ્ધિજીવ સંચયના મુખ્ય ઉદ્દેશો જણાવો.

અથવા

(30) ભારતના જળસ્નોત વિશે માહિતી આપો.

(31) આર્થિક વૃદ્ધિ અને આર્થિક વિકાસ વચ્ચે તફાવત ચર્ચા.

(32) ગરીબી નિર્મૂલન કાર્યક્રમો વિશે માહિતી આપો. (ગરે તે ગજ)

અથવા

(32) વિશ્વ શ્રમ બજારનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.

(33) ગ્રાહકોની ફરજો જણાવો.

(34) આતંકવાદની સામાજિક અસરો જણાવો.

વિભાગ - D

⇒ નીચે દર્શાવેલ પ્રશ્નોના સવિસ્તાર જવાબ લખો. (પ્રત્યેકના 4 ગુજરાત)

[20]

(35) મધ્યકાલીન સાહિત્યની ચર્ચા કરો.

અથવા

(35) પ્રાચીન ભારતીય સાહિત્ય વિશે જાણકારી આપો.

(36) પ્રાચીન ભારતે વૈદક અને શૈલ્ય ચિકિત્સા કેને જે પ્રગતિ સાધી તે અદ્વિતીય હતી. તેમ શા પરથી કહી શકાય.

(37) ભારતમાં ફુષ્ટિક્ષેત્રે થયેલા સંસ્થાનગત સુધારા જણાવો.

અથવા

(37) ભારતમાં ફુષ્ટિના પ્રકારો વિશે નોંધ લખો.

(38) ભારતીય બંધારણમાં ક્યા બાળ અધિકારોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે ?

(39) ભારતના રેખાંકિત નકશામાં નીચેની વિગતો આપેલા નકશામાં યોગ્ય સંક્ષાઓ વડે યોગ્ય સ્થાને દર્શાવો.

1. શેરડી ઉત્પન્ન કરતો એક પ્રદેશ

2. હીરાકુંડ યોજના

3. સુતરાઉ કાપડનું 'વિશ્વ મહાનગર' (Cottonopolis of India)

4. વિવેક એક્સપ્રેસ રેલમાર્ગ

શૈક્ષણિક વિશેષતાઓ :

- વેલ કવોલિફાઈડ, વિષય નિર્ધારાંત તેમજ વર્ષોનાં અનુભવી શિક્ષકો.
- નવી શિક્ષણ પદ્ધતિ મુજબ શ્રેષ્ઠ શિક્ષણકાર્ય.
- બોર્ડની પરીક્ષા પદ્ધતિ અને ગુણાભારની વહેંચણીને દ્યાનમાં લઈ અભ્યાસકાર્ય.
- વિષયવાર એપ્ટરટેસ્ટ, ચુનિટટેસ્ટ અને મેગાટેસ્ટ.
- અતિ આધુનિક ઓડિયો વિઝચુઅલ કલાસરૂમ્સ, લાઇબ્રેરી અને કમ્પ્યુટર લેબ.
- અધ્યતન કેમેરસ્ટ્રી લેબ, ફિઝિક્સ લેબ તથા બાયોલોજી લેબ.
- જ્વાહર નવોદય તથા બાળાચડી પ્રવેશ પરીક્ષાની સંપૂર્ણ તૈયારી સ્કૂલમાં જ કરાવતી એકમાત્ર સંસ્થા.
- ધો. 6 થી 10 વિધાર્થીઓને JEE, IIT-JEE, NEET, AIIMS, NTSE, NMMS, KVPY, INO, MO, SOF જેવી સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ માટે ફાઉન્ડેશન કોર્ષ ચલાવતી સમગ્ર સૌરાષ્ટ્રની એકમાત્ર સ્કૂલ.
- AC કલાસરૂમ્સ તથા CCTV કેમેરા દ્વારા સતત મોનિટરીંગ.
- દરેક કલાસરૂમમાં મચ્યાદિત સંખ્યા થકી વ્યક્તિગત દેખરેખ.
- ગાર્જ તથા બોથર્ડ માટે અલગ-અલગ અધ્યતન હોસ્ટેલ સુવિધા.

Instructions : (1) Write in a clear and legible handwriting. (2) This questions paper contains FIVE sections : A, B, C, D and E. (3) All questions are compulsory. (4) Maintain the sequence of the answers. (5) Figures to the right indicate full marks.

SECTION-A

⇒ **Read the extracts and answer the questions :**

[10]

A young woman was coming towards him. She was tall and slender. Her eyes were as blue as flowers. Her lips and chin had a gentle firmness. In her green suit she was like spring time itself. He started walking towards her. But then he noticed she did not have a rose.

1. **With whom is the young woman compared ?**

2. **What did he notice ?**

When Kach was missing again Devayani said to her father. "Father, Kach went out to gather firewood but he has not come back. Surely he is lost or dead."

Suckracharya meditated for a while and said. "Yes, Kach is dead and now it is difficult for me to bring him back to life. I am helpless now."

3. **What did Devayani report to her father ?**

4. **How did Suckracharya come to know about Kach's death ?**

The second stage of learning was more difficult. It was also based on the sense of touch. Miss Sullivan would speak a word and ask me to touch her lips and throat slowly. I learnt to speak through the movements of lips and the vibration in the throat. When I uttered my first word, it gave me boundless delight.

5. **How did Helen learn to speak ?**

6. **What was Miss Sullivan ?**

One day Prem Chopra guided Ram Singh - 070 to Jhaveri Brothers for lifting precious gems. The police man was waiting in readiness and the computerized cameras capable of split second recording, clicked him in the act. Ram Singh robot was caught but Prem Chopra fled as soon as he saw, through the binoculars, two persons nothing down. Ram Singh's license number printed on his metallic neck.

7. **Why was Ram Singh - 070 taken to Jhaveri Brothers ?**

8. **Where was license number printed ?**

Mr. Shah : Honorable dignitaries on the dais, parents and students, good morning to all present here. Though it's winter now, many parents and students might be perspiring with the thought of exams approaching in March. It is observed that unanswered questions of the students and expectations of the parents not only lead to stress but also create apathy and boredom for studies. The purpose of this seminar is to guide parents and students and come out with possible Dos and Don'ts during studies and exams.

9. **What leads the students and their parents to stress ?**

10. **Why is the seminar held ?**

11. **Write a Short note focusing on the questions : (any one)**

[03]

⇒ **Mother - a wonderful creation.**

- What kind of model the Lord has prepared ?

- How is her lap ?

- How many pairs of hands and eyes will the mother have ?

- What can she do ?

- How will she feed her family ?

- How will she manage a child ?

⇒ **Helen - a gifted learner :**

- When did she start learning ?

- Who taught her ? How ?

- How did she feel when she started speaking ?

- How did she learn to speak ?

- When did she pass her graduation ?

- What did she do for blind and deaf ?
- What did she say about her teacher ?

⇒ **Write whether the sentences are True or False.**

[04]

12. Prof. Ray Mackey is an educationist.
13. We should feed birds Ganthiyas.
14. Pyrotechnics means the art of fire.
15. People of Taj Nagar could not donate money for the railway station.

SECTION-B

⇒ **Read the stanza and answer the questions.**

[03]

I want to see and touch and hear,

Though there are dangers, there are fears;

I'll smile my smiles and dry my tears...

Please let me speak my say.

I'm off to find my world, my dreams,

Carve my niche, sew my seams,

Remember, as I sail my streams...

I'll love you, all the way.

16. Why is the young person living his mother ?
17. What does the young person request his mother ?
18. The young person will ..... (complete sentence).

⇒ **Read the paragraph and answer the questions.**

[05]

I was in the fifth standard at the government school. One day, I went to school with four rupees in my pocket to pay the school fees. When I got there. I found that the teacher who collected the fees, Master Ghulam Mohammed, was on leave and so the fees would be collected the next day. All through the day the coins simply sat in my pocket but once school got over and I was on my way, they began to speak.

All right coins don't talk. They jingle or go Khanak - Khanak. But that day they actually, spoke ! One coin said, "What are you thinking about those fresh, hot jalebis ? Jalebis are meant to be eaten and only those with money in their pocket can eat them"

19. Why could the author not pay his fees ?
20. When did the coin start to speak ?
21. What was there in the author's pocket ?
22. What did the coin suggest the author ?
23. The author was studying in .....

⇒ **Read the data and answer the questions.**

[04]

Invention	Inventor	Year	Country
Aeroplane	Orville and Wilbur Wright	1903	USA
Bicycle	K. Macmillan	1839	UK
Motor-Cycle	G. Daimler	1829	Germany
Sewing machine	B Thimminier	1829	France
Telephone	Alexander "Bell	1876	UK

24. Who invented motor cycle ?
25. Which vehicles consume petrol ?
26. Where was the bicycle invented ?
27. Before how many years was sewing machine invented ?

⇒ **Read the interview and answer the questions.**

[04]

Interviewer : Hello Michael ! It is fortunate to have you here with us.

Michael : My pleasure.

Interviewer : Please, tell us at what age you started swimming.

Michael : At the age of seven. My elder sister inspired me.

Interviewer : Did you ever think that you will be a world champion swimmer one day ?

- Michael : Frankly speaking, not. But my hardwork and my interest lead me to have 22 Olympic medals.
- Interviewer : That's remarkable. It requires great strength and energy. What do you do to keep yourself fit and healthy ?
- Michael : Swimming needs a lot of strength and stamina so I eat a lot. I usually take heavy breakfast with three fried eggs, sandwiches with a lot of cheese, salad, tomato, fried onions etc. I also drink two cups of coffee and three chocolate chip pancakes.
- Interviewer : That's indeed a heavy breakfast. For how many hours do you practise ?
- Michael : I swim nearly 80 kilometers per week. I spend my time in water.
- Interviewer : Thanks a lot for talking to us. All the best for future.
- Michael : My pleasure. Thank you.
28. What is Michael ?
29. How many medals has Michael won in Olympics ?
30. Why has Michael to eat a lot ?
31. When did Michael start to swim ?

SECTION-C

⇒ Match the language functions with the sentences. [03]

A	B
32. Eat raw vegetables and fruits	(a) making request
33. I would like to welcome you all.	(b) giving advice
34. Could you explain what it means ?	(c) showing alternative choice (d) expressing preference

⇒ Choose and write the appropriate responses focusing to function to complete the conversation. [03]

35. If people gather in more numbers, ... (showing condition)
 (a) they could have completed the work before time. (b) they may have finished their work.
 (c) they can do well. (d) they may be paid much more.
36. This is the man ..... (describing a person).
 (a) whom can help us to solve our problem. (b) who can guide us in our new project.
 (c) whose company's production better. (d) that will show us the right way.
37. Anne Sullivan was ..... (comparing a person)
 (a) better than any other woman. (b) better than any other teacher.
 (c) a teacher who taught Helen Keller. (d) also deaf and blind.

⇒ Complete the sentences using the functions in the brackets. [03]

38. The teacher called the students ..... (indicating contrast)
 39. The young men work hard ..... (expressing purpose)
 40. Don't disturb me ..... (Specifying time action)

Complete the paragraph filling in the blanks with the appropriate words from the brackets. [03]
(deafness, avoid, noise)

41. The human body never gets used to ..... . It causes illness and ..... . After hearing loud noise a person may suffer from high blood pressure so we should ..... noise.

⇒ Find and write the word having the nearest meaning. [03]

42. exhausted : enthusiastic, curious, tired, excited.
 43. produce : increase; raise, destroy, generate.
 44. occasional : incidental, accidental, intentional, functional.

SECTION-D

45. Turn the following dialogue into indirect speech. [03]

- Teacher : Let me start a new topic today.
 Students : No, Sir, we want to hear a story from you.
 Teacher : What a wonderful idea !
- ⇒ Join the sentences using appropriate conjunctions given in the brackets. [03]
46. Manoj was reading a book. The door bell rang then, (because/before/while)
 47. We went to the library. It is situated near the town hall, (where/which/who)

48. The students did not write a report. They did not write an essay, (either...or/and/neither..,nor)
49. **Rewrite the paragraph correcting the underlined words.** [03]
- Pandavas made Parikshit the emperor and decided to live Hastinapur for great journey. Dressed in tree barks, they stopped at the palace when the people of the city bade themselves farewell.
- ⇒ **Do as directed :**
50. Some French scientists did an experiment with squirrels. They put sugar water in a naturally lighted room. The squirrels drank the sugar water exactly at the right time.
Begin like this : An experiment was done.....
51. The diamond is known as the hardest substance. It is dug out from mine. People use them to decorate jewells.
Begin like this : The diamond has been
- ⇒ **Select the questions to get the underlined words/phrases as their answers.** [03]
52. One should be confident while appearing at the examination.
(a) What should one be ? (b) How should one behave at the examination ?
(c) When should one be confident ? (d) At which place should one be confident ?
53. All the members are going to meet for an important matter.
(a) What are all the members going to do ? (b) For which matter are all the members' going to meet ?
(c) Why are all the members meeting ? (d) For what purpose are all the members going to meet ?
54. Radha heard a loud noise in the kitchen.
(a) What did Radha hear in the kitchen ? (b) Where did Radha hear a loud noise ?
(c) What kind of noise did Radha hear ? (d) How was the noise in the kitchen ?

SECTION-E

- ⇒ **Write a paragraph in about 125 words on the followings.** [06]

My best Friend :

[Points : By what name do you call him/her ? - Where you meet ? - Why you like him/her ?- What are her hobbies ? - Why are you proud of him/her ? - How you pass your time ?-How you help each other ?]

OR

My preparation for the board examination :

[Points : Daily routine - prepared a time table - food and drink you have - time for entertainment - techniques to memorize and understand - advice from parents and teachers - your expectation about the result.]

OR

Visit to a modern village:

[Points : When and where you visited ? -Who were with you ? - How did you reach ? - How was the surrounding ? - Which things you saw ? - What were people's activities ? - How you passed the whole day ?]

56. Dhruvi Patel writes an e-mail to her friend Vidhi Patel on vidhil234@yahoo.com telling her about the celebration of The Teacher's Day at her school. [05]

OR

Write a report on a farewell function in your school.

(Students of class x - name of the school - welcome speech - words from the principal - students experience - vote of thanks - refreshment)

57. **Describe the picture in about ten sentences.** [05]

Instructions : (1) Write in a clear and legible handwriting. (2) This questions paper contains FIVE sections : A, B, C, D and E. (3) All questions are compulsory. (4) Maintain the sequence of the answers. (5) Figures to the right indicate full marks.

SECTION-A

⇒ **Read the extracts and answer the questions :**

[10]

Her name was inside the cover of the book - Hollis Meynell. He had found her address in a New York telephone directory. He had written her a letter and she had answered. The next day his army group had moved overseas but he and Hollis Meynell had continued writing to each other.

1. **From where did he find Meynell's address ?**

2. **Whom did he write a letter ?**

Devangi : Subhangi, The birds are not only our friends, but they also help us in many ways. You know the vulture. Generally people do not like vultures as they eat carcasses or dead animals. But they are called scavengers as they clean our surrounding by eating the rotten dead bodies. Observe its beak in the picture. It is designed to tear the flesh from dead bodies.

3. **Why do people dislike vulture ?**

4. **How does a vulture use its beak ?**

Some day later, we were walking in our garden. Suddenly my teacher put my hand, under the water tap. As the cool flow of water ran over one hand, she spelt w-a-t-e-r on my other palm. We played this game, everyday touching different objects. It awakened my soul. I come to know that everything had a name. Now each name gave birth to a new thought.

5. **How did Helen learn to spell the word 'water' ?**

6. **What awakened Helen's soul ?**

All her parts should be movable and replaceable too. She has a lap that disappears when she stands up. I have to endow her with a kiss that can cure everything from a broken leg to a broken heart. Moreover, she has to have six pairs of hands. She must be able to run on any food available and should have three pairs of eye.

7. **What can mother's kiss do ?**

8. **When does mother's lap disappear ?**

The next day, the court was overcrowded with people keen to watch a robot in the witness box. Counsel Goel was ticking off points till the last moment. He appeared confident and crisp but so was Prem Chopra. Never would this machine man betray his master. The proceedings began and Ram Singh-070 appeared in the witness box.

9. **Why did people gather at the court ?**

10. **What was Prem Chopra confident about ?**

⇒ **Write a Short note focusing on the questions : (any one)**

[03]

11. **Dr. Mansuri's advice to Kandarp**

- How should he tune up ?
- How can he keep harmony ?
- What should he know ?
- How should he prepare timetable ?
- What does doctor advice him ?

OR

Arun - a young environmentalist :

- What did he found ?
- Why did he found NGO ?
- At what age did he start his work ??
- What inspired him ?
- How did he and his team clean near by ?
- Who were his teammates ?

⇒ **Write whether the sentences are True or False.**

[04]

12. Ranjit Singh was the sarpanch when donation was collected.

13. Chinese are generally considered the pioneers of pyrotechnics.
14. Devyani refused to marry' Kach.
15. The birds eat up insects harmful to our crops.

SECTION -B

⇒ **Read the stanza and answer the questions.**

[03]

When violet eyes get brighter
 And heavy wings grow fighter
 I'll taste the sky and feel alive again
 And I'll forget the world that I knew
 But I swear I won't forget you
 Oh if my voice could reach back through the past
 I'll whisper in your ear.
 Oh darling I wish you were here.

16. Whom does the poet crave for ?
17. When will the poet feel alive again ?
18. What will the poet do if he could reach back to the past ?

⇒ **Read the paragraph and answer the questions.**

[05]

When they came to the mountain, Meru, all of them were tired and exhausted. And then, a dreadful thing happened, Draupadi fell down dead. The Pandavas were shocked and sorrowful but they could do nothing. They had to continue their journey. Sahadeva was the next to fall. "He was proud of his wisdom. That is why he had to die," said Yudhishtira. Nakula died next. Yudhishtira told Bheema. "Nakula died because he was proud of his beauty." Then came Arjuna's turn. Yudhishtira remarked. "He had insulted all the great heroes by that remark." Bheema and Yudhishtira continued walking. Bheema was the last to fall. He called out to Yudhishtira, "Why should I fall ? What have I done ?" Yudhishtira said, "My dear Bheema, I have always loved you. But you also had one fault. You always boasted about your strength." Leaving them behind Yudhishtira went on. On and on he went alone, in search of peace.

19. Where did the Pandavas stop ? Why ?
20. How can we say that the Pandavas were helpless ?
21. Why did Nakula die ?
22. What is the reason of Arjuna's death ?
23. Whom did Yudhishtira leave ? Why ?

⇒ **Read the data and answer the questions.**

[04]

Send	Save Draft	Discard
To : ajn3456@gmail.com.		
From : activa3690@gmail.com. Subject : Attending a music concert.		
<p>Hi Anjana, I went to a great musical concert last night. I enjoyed the performances of all the artists especially Mohan. He played on his veena melodiously. I was very much impressed by his style so I determined to learn such an instrument. Rushil.</p>		

24. Who has sent the e-mail ? To whom ?
25. What does Rushil write in this e-mail ?
26. Whose performance did Rushil enjoy ?
27. What does Rushil want to do ?

⇒ **Read the conversation of a video conference arranged by the youth club and answer the questions :**

[04]

- Harish : Good Morning Sir, I'm Harish from Devgadh Baria. I have a habit of chewing gutkha. Because of this habit, my teeth are spoiled. I want to get rid of this habit. Please, help me.
- Dr. Shah : In which class do you study, Harish ?
- Harish : Sir, I'm a class IX student.

- Dr. Shah : How old is your habit ?
 Harish : About two years.
 Dr. Shah : How often do you chew gutkha ?
 Harish : Five-Six times a day.
 Dr. Shah : That's terrible. Now tell me what are your hobbies ?
 Harish : Reading newspapers, magazines and playing tabla.
 Dr. Shah : I can suggest you one thing to get rid of your habit. Now whenever you feel like chewing gutkha, you should read articles or play on the tabla. Be with your friends and play games with them.
 Harish : Thank you very much. Sir, I will follow your advice.
28. What spoils Harish's teeth ?
 29. How old Harish may be ?
 30. How does Harish pass his spare time ?
 31. What does Dr. Shah advise Harish?

SECTION-C

- ⇒ **Match the language functions with the sentences.** [03]
A	B
32. How beautiful these hills are !	(a) exchanging niceties.
33. Could you bring a glass of water ?	(b) feeling regret.
34. So nice of you.	(c) making request.
	(d) showing surprise.
- ⇒ **Choose and write the appropriate responses focusing to function to complete the conversation.** [03]
35. Aruna : Why do you want to become the environmentalist ?
 Arun : I want to become environmentalist ..... (indicating reason)
 (a) to help animals and birds. (b) because of increasing of pollution.
 (c) due to living beings. (d) as I am capable.
36. Teacher : When did you complete your homework ?
 Janki : I completed my homework ..... (specifying time and action)
 (a) during my free period. (b) at the evening.
 (c) when the others were playing games. (d) before school.
37. Mira : How does Kavita speak English ?
 Poonam : ..... (showing manner)
 (a) Kavita speaks better than her brother. (b) Kavita pronounces the words with proper intonation.
 (c) Kavita speaks fluently. (d) Kavita has ability to speak English.
- ⇒ **Complete the sentences using the functions in the brackets.** [03]
38. The teacher begins to write ..... (Specifying time and action)
 39. The batsman left the crease ..... (indicating reason)
 40. Can you suggest a man ? ..... (talking about a person)
- ⇒ **Complete the paragraph filling in the blanks with the appropriate words from the brackets.** [03]
(sacrificed, freedom, bravely)
 41. We are proud of our ..... fighters who ..... took part in the freedom movement and ..... their lives for the nation and its people.
- ⇒ **Find and write the word having the nearest meaning.** [03]
42. provok : raise, promote, push, prevent,
 43. calmly : friendly, peacefully, rudely, angrily,
 44. deserve : justify, observe, spend, reserve.

SECTION-D

45. **Turn the following dialogue into indirect speech.** [03]
- Father : What are you doing now ?
 Kiran : I am watching a serial on the TV.
 Father : Don't waste your time. You are in the SSC class.
- ⇒ **Join the sentences using appropriate conjunctions given in the brackets.** [03]
46. The shopkeeper closed his shop. He went home then. (and / when / but)
 47. God helps those. They help themselves. (whom / which / who)

48. The movie had already started. We reached the theatre. (because / till / before)
49. Rewrite the paragraph correcting the underlined words. [03]
 People whom were living in Taj Nagar had to travel 6 kilometers to catch a train due to they did not have a railway station. There was no one to solve there problem.
- ⇒ Do as directed :
50. What would you have done if you were a player ? I had been always loyal to my nation. If I did not clean the surrounding, I could not spoil it.
Begin like this : What will you have done .....
51. The robot carried heavy boxes in the market. Before the master sat in the car, the robot had kept all the things. The robot would not disobey its master.
Begin like this : Heavy boxes were .....
- ⇒ Select the questions to get the underlined words / phrases as their answers. [03]
52. Let's go for dinner in the hotel.
 (a) Where do we go for dinner ? (b) Where should we go for dinner ?
 (c) At which place should we have our dinner ? (d) Why should we go to the hotel ?
53. Sheetal prepares a time table and works accordingly.
 (a) What does Sheetal prepare ? (b) What work does Sheetal do accordingly ?
 (c) How does Sheetal work ? (d) Which work does Sheetal prepare ?
54. Mohan's house is 40 kms away from school.
 (a) How much distance is there between Mohan's house and his school ?
 (b) How long is Mohan's house from his school ? (c) Where is Mohan's house ?
 (d) How far is Mohan's house from his school ?

SECTION-E

55. Write a paragraph in about 125 words on the followings. [06]
My Favourite Feathered Friend
 Points : (types of birds - your favourite bird - name - habitat - habits - special features - food - shape - size - usefulness - your feelings when you see it)
- OR**
- The problems of homemakers**
 Points : (most important role in the society - expectations of everybody - rising early and going to bed late - endless work - no holidays - selfless love for members - wish for help and support from family members.)
- OR**
- How your school celebrated the World Environment Day**
 Points : (When was celebrated ? - Who attended the celebration ? - Who was the chief guest ? - What activities were carried out ? - How were others reactions ?)
56. Draft an e-mail to your friend Ketuni Patil on ketuni7840@gmail. com telling her about your future plan after passing your SSC examination. [05]
- OR**
- Write a report on heavy rain washed away many villages.
 (In which area ? - For how many days it rained ? - What was the effect of rain ? - What did people do to survive ? - Who came to rescue ? How long people were surrounded by water ?)
57. Describe the picture in about ten sentences. [05]

Instructions : (1) Write in a clear and legible handwriting. (2) This questions paper contains FIVE sections : A, B, C, D and E. (3) All questions are compulsory. (4) Maintain the sequence of the answers. (5) Figures to the right indicate full marks.

SECTION-A

⇒ **Read the extracts and answer the questions :**

[10]

The roof of a sturdy, brick-walled home in each village is always chosen as the site for the panels and battery. Azaz, one of the company's first electrician to be recruited from the local district block of Reusa, installs the panel in a southerly direction to capture as much sun light as possible.

1. **Which site was choosen for instalation ?**

2. **Why were the panels installed in south direction ?**

A beautiful lake next to my house, which once had a lot of birds, frogs and snakes was heavily polluted. It led to the spread of mosquitos and turned a lovely place into an ugly neighbourhood. This hurt me badly and I wanted to do something about it. I got together with a couple of my friends and cleaned the pond next to my house. This was the first activity.

3. **What made the place ugly ?**

4. **Which was Arun's first activity ?**

However, The Chinese are generally considered- the pioneers of pyrotechnics. They are said to have developed, "black powder" more than one thousand years ago. It took at least two hundred years for the knowledge to spread to the west and it was only in 1242 that an English monk, Roger Bacon, revealed the formula for black powder. He considered it such a dangerous substance that he wrote of it in a code language.

5. **When was the black powder developed ?**

6. **Who invented the formula for black powder ?**

The Devs did not have anybody who knew that mantra. They went to their chief adviser, Brihaspati and sought his help. But Brihaspati said. "I do not know the science of giving life to the dead. Only Shukracharya knows it. Somebody from your side should go to him and stay with him as his student and learn the secret."

7. **Why did the Devs go to Brihaspati ?**

8. **According to Shukracharya, how could the Devs learn the secret ?**

Dr. Shroff : Priyanshi, you look real foody..... I like your spontaneity. Dear, yes, there is a direct relation between the food you eat and activities of your brain via metabolism. Heavy food directs the blood flow to the digestive system, resulting into slowing down the brain activity. You must have felt sleepy, lazy and drowsy after eating heavy meals.

9. **The process of digestion means.....**

10. **How does heavy food affect us ?**

⇒ **Write a Short note focusing on the questions : (any one)**

[03]

11. **Blandford :**

- What was Blandford ?
- For whom was he going to meet ?
- How he had to recognize Meynell ?
- What confused him ?
- Whom did he follow at last ?
- What was the end ?

OR

11. **Bird Migration :**

- From where do they migrate ?
- Which birds migrate ?
- How far do they travel ?
- How do the find directions ?
- How do they fly ?
- How is their journey ?

⇒ **Write whether the sentences are True or False.**

[04]

12. Blandford held a book to reveal his identity.
13. Because of our carelessness, the population of vultures is decreasing.
14. Helen was connected to the world through the words.
15. Counsel Goel ordered the court to summon Ram Singh.

SECTION-B

⇒ **Read the stanza and answer the questions.**

[03]

I'm leaving now to slay the foe
 Fight the battles, high and low,
 I'm leaving. Mother, hear me go ?
 Please wish me luck today,
 I've grown my wings, I want to fly
 Seize my victories where they lie,
 I'm going, Mom, but please don't cry.
 Just let me find my way.

16. Why is the poet leaving his mother ?
17. What does the poet request his mother ?
18. What does, "I've grown my wings" mean ?

⇒ **Read the paragraph and answer the questions.**

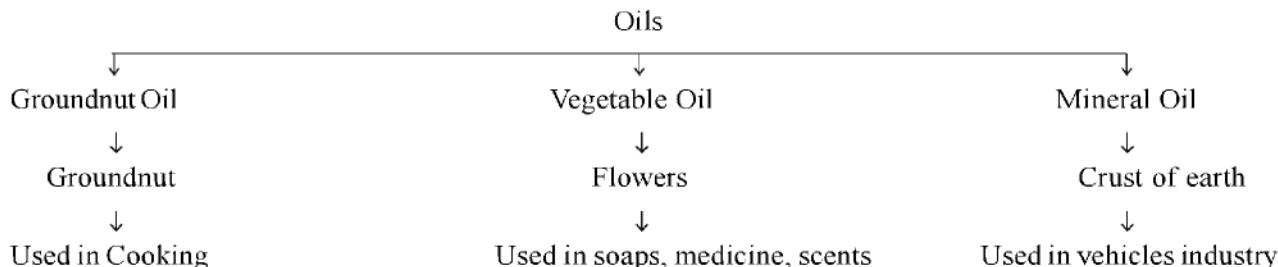
[05]

Mother was surprised looking at the stranger. He was Bishamber, Phatik's maternal uncle. She welcomed him and touched his feet. Bishamber came to see his sister after many years. The brother asked about the studies of the two boys. The sister said that Phatik was a nuisance for her. He was disobedient and wild. But Makhan was very good and gentle and very fond of reading. Bishamber kindly offered to take Phatik to Kolkata and educate him there with his own children. The widowed mother agreed readily. Phatik agreed to go to Kolkata joyfully. He was very eager for that. At night he lay awake most of the time. As a parting gift he gave Makhan his fishing-rod, his big kite and his marbles.

19. Who was the stranger ?
20. What did Phatik's mother report ?
21. Where would Phatik go ?
22. What did Phatik give to Makhan ?
23. Who was sincere Phatik or Makhan ?

⇒ **Read the data and answer the questions.**

[04]

24. For what purpose is groundnut oil used ?
25. From where is vegetable oil made ?
26. Which oil is used in our cars ?
27. What do soaps, medicine contain ?

⇒ **Read the interview and answer the questions : [04]**

Interviewer : Hi Reshma ! How are you ?
 Reshma : Fine sir, but I have to sit on this chair for the whole day.
 Interviewer : Why ?
 Reshma : I am a spastic, yet I can take care of this bird with the help of my mother and friends.
 Interviewer : That's great. It's a Russian bird. How do you call it and how do you feed it ?
 Reshma : I call it as 'Mitra.' We feed it with mixed boiled rice and milk and sugar with an ink filler.
 Interviewer : Will you keep this bird with you ?
 Reshma : No, I believe in freedom of birds and animals so we shall put the bird in a nearby lake.

- Interviewer : How nice ! People should learn from you. Thank you very much for coming here. Have a nice day.
- Reshma : Welcome. Good bye.
28. What kind of bird does Reshma have ?
29. What is used to feed the bird ?
30. Why will Reshma not keep the bird with her ?
31. Who takes care of the bird ?

SECTION-C

⇒ Match the language functions with the sentences. [03]

A	B
32. Did you have breakfast ?	(a) Showing comparison.
33. Kangaroos can't walk backwards.	(b) Expressing choice.
34. A blue whale's tongue weights more than an elephant's	(c) Knowing past event
	(d) Showing disability.

⇒ Choose and write the appropriate responses focusing to function to complete the conversation. [03]

35. Teacher : Why have you prepared this model ?
 Sonam : I have prepared this model ..... (showing purpose)
 (a) because I am used to creating. (b) So that salt water can be converted into drinking water.
 (c) Which can translate English words to Gujarati. (d) but it is not working properly.
36. Nanda : What will you say if a person helps you ?
 Krupa : ..... (exchanging niceties)
 (a) I am extremely sorry. (b) I can't believe you.
 (c) Nice to meet you. (d) I am grateful to you.

37. Munna : What can Reshma do ?
 Mother : ..... (showing alternative choice)
 (a) Reshma can either eat or button up her shirt. (b) Reshma is unable to do anything.
 (c) Reshma can not do more than her brother. (d) Reshma can neither sit nor walk.

⇒ Complete the sentences using the functions in the brackets. [03]

38. We are not sure ..... (Specifying time and action)
39. Anmol is clever ..... (indicating contrast)
40. The Taj Mahal is ..... (comparing a thing)
- ⇒ Complete the paragraph filling in the blanks with the appropriate words from the brackets. [03]
 (enjoyable, heavenly, listening)
41. Music is a ..... gift to mankind. It makes our life ..... and worth living which has a soothing effect. While ..... to music, we forget our cares and worries.

- ⇒ Find and write the word having the nearest meaning. [03]
42. directly : straight, verbally, politely, humble.
43. plunge : place, dive, look, pull,
44. backyard : compound, ground, trail, terrace.

SECTION-D

45. Turn the following dialogue into indirect speech. [03]

Mr. Shah : Why did you bring your children in the office yesterday ?

Mr. Patel : Their mother went for shopping.

Mr. Shah : Where did you take your lunch ?

Mr. Patel : In our canteen.

⇒ Join the sentences using appropriate conjunctions given in the brackets. [03]

46. Dashrath lost his wife. He was terribly sad. (though / so that / since)
47. Aran's team cleans lakes. It also conserves green trees. (either ..... or / not only..... but also, neither..... nor).
48. They did not allow me to enter. The manager called me. (till / until / when)

49. Rewrite the paragraph correcting the underlined words. [03]

Saputara is amazing different in monsoon from summer. The monsoon season offers a different experience by fog and clouds dispersed all over the hills. The waterfalls become mighty and evenone becomes a soothing green.

⇒ **Do as directed :**

50. The boy could not pay his fees for his higher education because of his poor economic condition. One of the business-men would help him. The businessman had also made some arrangement for hostel before the boy reached the town.
Begin like this : His fees could not be

51. It is raining now. The children are enjoying rain bath. The trees are looking green and fresh. Some animals have taken shelter under the trees.

Begin like this : It was

⇒ **Select the questions to get the underlined words / phrases as their answers.** [03]

52. The rich man felt pity on the poor and gave him food and clothes.

(a) Whom did the rich man give food and clothes ? (b) What did the rich man give to the poor ?
(c) On whom did the rich man feel pity ? (d) What did the rich man do ?

53. A person should learn to be flexible to understand other people.

(a) What should a person learn ? (b) Why should a person learn to be flexible ?
(c) How should a person be to understand other people ? (d) Whom should we understand ?

54. We forget our cares and worries while listening to music.

(a) When do we forget our cares and worries ? (b) What do we forget while listening to music ?
(c) When we forget our cares and worries ? (d) For what should we listen to music ?

SECTION-E

55. **Write a paragraph in about 125 words on the followings.** [06]

Blessing of Science

Point : (Scientific progress - advantages - makes human life comfortable - medical advances technological advances - but pollutes the environment.)

OR

My Ambition in life

Point : (Your aim - noble profession - spirit of social service - not to be greedy - honest duties towards the society.)

OR

How you celebrated the Republic Day

Point: (Where was celebrated ? - who attended the function ? - who was the chief guest ? - What activities were performed ? - How was the celebration ended ?)

56. Vaishali Modi writes an email to her friend Kavita Thakur on kavitahm79@gmail.com telling her about how she has become a helping hand for her parents. [05]

OR

Write a report on cleanliness campaign arranged by Nagarpalika of your town.

Point : (When was campaign arranged ? - In whose memory it was arranged ? - Who were present in the campaign ? - What activities were carried out ? - What were people's reactions.)

57. **Describe the picture in about ten sentences.** [05]

સૂચનાઓ : (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં ચાર વિભાગો આપેલા છે. (2) દરેક વિભાગના 20 ગુણ છે.
 (3) જમણી બાજુના આંકડા પ્રશ્નના કુલ ગુણ દર્શાવે છે. (4) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.

વિભાગ - A

- (1) નીચેનાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો.

[04]

ગદ્યકૃતિ	કર્તા
1. ભૂલી ગયા પઢી	(અ) રનિલાલ બોરીસાગર
2. વિરલ વિભૂતિ	(બ) સુરેશ જોધી
3. છની	(ક) રધુવીર ચોઘરી
4. જન્માત્સવ	(દ) પનાલાલ પટેલ (એ) આત્માર્પિત અપૂર્વજી

- (2) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો.

[02]

- (1) બાળવે રાયચંદ્રને માતૃપ્રક્રિયા તરફથી ક્યા ધર્મના સંસ્કાર મળ્યા હતાં ?

- (2) નરેન શા માટે મનીખાને અભિનંદન આપવા જરૂર જોઈએ ?

- (3) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ગ્રંથ-ચાર વાક્યોમાં ઉત્તર લખો.

[06]

- (1) લેખક લિદ્યરોગના હુમલા વિશે શું જણાવે છે ?

- (2) 'જીવલો દાનતનો શુદ્ધ' એવું શા પરથી કહી શકાય ?

- (3) આંબા પટેલે છ માસની ડેલ (ઘોડી) ની માવજત કેવી રીતે કરી ?

અથવા

- (3) છની પર નામ-સરનામું લખવાનો ઉપાય કારગત નીવડ્યો એમ લેખકને શાથી લાગ્યું ?

- (4) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના દસ-ભાર વાક્યોમાં મુદ્દાસર ઉત્તર લખો.

[08]

- (1) 'ભૂખથીય ભૂંડી બીખ' વાર્તાના આધારે દુકાણની ભયાનકતા તમારા શબ્દોમાં લખો.

- (2) "આખરે તો શિક્ષણનું ધ્યેય બાળક ઉમદા માણસ બને તે છે." - આ વિધાન સમજાવો.

અથવા

- (2) જીવલાનું પાત્રાવેખન તમારા શબ્દોમાં કરો.

વિભાગ - B

- (1) નીચેનાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો.

[04]

પદ્યકૃતિ	સાહિત્યપ્રકાર
(1) હું એવો ગુજરાતી	(અ) ભજન
(2) શીલવંત સાધુને	(બ) લોકગીત
(3) ચાંદલિયો	(ક) ગીત
(4) વતનથી વિદાય થતાં	(દ) ગજલ (એ) સોનેટ

- (2) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો.

[02]

- (1) મોહમાયા કોને સ્પર્શી શકતાં નથી ?

- (2) 'બોલીએ ના કાંઈ' કાવ્યમાં બીજા લોકો શામાંથી આનંદ મેળવે છે ?

- (3) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ગ્રંથ-ચાર વાક્યોમાં ઉત્તર લખો.

[06]

- (1) કવિ ક્યાં સુધી મહુરીની છાંય તળે પડી રહેવા માગે છે ?

- (2) મુરલી ઠાકુરને આંગણું મોહું શા માટે લાગે છે ?
 (3) 'દીકરી' કાવ્યમાં કવિ કોના પત્યેની લાગડી કેવી રીતે વ્યક્ત કરે છે ?
- અથવા
- (3) સત્યના આયુધની કઈ વિશેષતા છે ?
 (4) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના દસ-બાર વાક્યોમાં મુદ્દાસર ઉત્તર લખો.
- (1) 'શીલવતં સાધુ' તમે કોને કહેશો તે કાવ્યના આધારે જણાવો.
 (2) વતનથી વિદાય થતા કવિની વેદના તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો.

અથવા

- (2) કવિશ્રી કલાપી શિકારીને કઈ શિખામણ આપે છે ?

વિભાગ - C

- માર્ગયા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. [20]
 આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ લખો.
 (1) નીચેના બે શબ્દોની સાચી જોડણી શોધીને લખો.
 ખુબસૂરત (ખુબસૂરત, ખૂબસૂરત, ખુબશૂરત)
 પરિસ્થિતી (પરિસ્થિતિ, પરિસ્થિતી, પરિસ્થિતી)
 (2) સુ + આગત શબ્દની સાચી સંવિ જોડો. (સ્વાગત, સુવાગત, સંસ્કારગત)
 (3) 'ભજનમંડળી' શબ્દનો સમાસ ઓળખાવો.
 (મધ્યમપદલોપી સમાસ, બહુવ્યાધિ સમાસ, દંચ સમાસ)
 (4) ઘોંય જોડું જોડો.
 (અ) (બ)
 (1) કર્તરિ વાક્યરચના (1) મંજુકાડીથી મારા પર હલ્લો કરાયો.
 (2) કર્મણિ વાક્યરચના (2) એવો એની પાસે હુકમ કઢાયો.
 (3) જવલો કેળના પાન કાપી લાવ્યો.
- (5) કાળું તો રાજુની ગાળોય ગોળથી મીઠી લાગતી હતી. - વાક્યમાં અલંકારનો પ્રકાર જણાવો. [01]
 (ઉત્પ્રેક્ષા, વ્યતિરેક, વ્યાજસ્તુતિ)
- (6) પરિભાષા - શબ્દમાં ક્યો પ્રત્યય રહેલો છે ? [01]
 (પૂર્વપ્રત્યય, પરપ્રત્યય, એકપણ પ્રત્યય નહિ)
- (7) નીચેના શબ્દોના સમાનાર્�ી શબ્દ શોધીને લખો. [01]
 (1) શુંગ (શીંગં, મગફળી, શિખર)
 (2) વિશ્વ (જગત, વૈશ્વિક, દુન્યવી)
- (8) 'વૈષ્ણવજન' - સંશાનો આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો પ્રકાર લખો. [01]
 (દવ્યવાચક, જ્ઞાતિવાચક, ભાવવાચક)
- નીચેના પ્રશ્નોના માર્ગ્યા મુજબ જવાબ લખો.
- (9) નીચેના રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ આપો. [01]
 શિખરો સર કરવા
- (10) નીચે આપેલ કહેવતનો અર્થ લખો. [01]
 નહીં ધરના કે નહીં ધાટના.
- (11) નીચેના શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ આપો. [01]
 વેટાં-બકરાંનો વાડો.
- (12) નીચેના શબ્દનો વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ લખો. [01]
 સુંવાળું
- (13) બંને શબ્દના જોડણીભેદ થતો અર્થભેદ જણાવો. [01]

- (14) નીચેના તળપદા શબ્દનું શિષ્ટ રૂપ જણાવો. [01]
કાંઈ
- (15) નીચેના વાક્યમાંથી વિશેષજ્ઞ શોધી તેનો પ્રકાર જણાવો. [01]
હું એ વખતે દસમાં વોરણમાં ભણ્ણું.
- (16) નીચેના વાક્યમાંથી કિયાવિશેષજ્ઞ શોધીને તેનો પ્રકાર જણાવો. [01]
એકાઓક ફગફળિયો દીવો ભુઝાઈ ગયો.
- (17) 'ગુજરાતી' - શબ્દના ધ્વનિઘટકો (સ્વર - વંજન) છૂટા પાડો. [01]
- (18) નીચેના વાક્યની પેરક વાક્ય રચના બનાવો. [01]
ભરવાડ ભોમિયા તરીકે અમારી સામે બેઠો હતો.
- (19) નીચેની પંડિતનો છંદ ઓળખાવો. [01]
હજુ તારી કાયા, મુજ નયન સામે જળહળે.
- (20) 'પૃથ્વી' છંદનું બંધારજી જણાવો. [01]

વિભાગ - D

- (1) નીચે આપેલી પંડિતઓનો આશરે પંદર વાક્યોમાં અર્થ વિસ્તાર કરો. [04]
સ્વતંત્ર પ્રકૃતિ તમામ, એક માનવી જ કાં ગુલામ ?
અથવા

જાંચી નીચી ફર્જ કરે, જવનની ધટમાળ,
ભરતી તેની ઓટ છે, ઓટ પછી જુવાણ

- (2) ૫ મી જૂન પર્યાવરણ દિવસ અંતર્ગત તમારી શાખામાં યોજાયેલ વૃક્ષારોપજી અંગેનો અહેવાલ આશરે એકસો શબ્દોમાં વખો. [04]
- (3) નીચે આપેલા ગંધંડનો આશરે ત્રીજા ભાગમાં સંક્ષેપ કરી તેને યોગ્ય શીર્ષક આપો. [04]

આજનું શિક્ષણ માત્ર સ્મૃતિનો ઉછેર કરે છે. આપણે જીવતા માણસોને સ્મૃતિના ધ્યાનો બનાવીએ છીએ. હકીકતો અને અભિપ્રાયોને ધારણ કરનારા સામાન્ય પ્રાજીઓની આપણે નીપજ કરવી છે અને સમય આવ્યે એમનો ઉપયોગ કરવો છે. આપણે એવા માણસ પેઢા કરવા માંગીએ છીએ કે જેમના મન ધર્મ, માન્યતાઓ અને પરંપરાથી ગૂઢીત છે. મને લાગે છે કે સાચું શિક્ષણ આ બધા સંસ્કાર ગ્રહણોની પેવેપારથી શરૂ થાય છે, જ્યાં માણસ વિચારવાની સાચી પ્રક્રિયા સમજે છે. આ સંસ્કાર ગ્રહણોને ઓળંગી જવાના તમારા પુરુષાર્થમાં સમાજ તમને કશી જ મદદ કરી શકે એમ નથી. સમાજને તો પોતાની પરંપરાઓ નિભાવવા માટે સાધારણ માણસોની પેદાશ કરવી છે. આવા સમાજ સામે તમારે બળવો પોકારવો પડશે. જ્ઞાન તમારા અનુભવને ગૂઢીત બનાવે. જો તમારે તથને અનુભવવં હશે તો જ્ઞાનના બધા જ વસ્ત્રો ઉતારીને મનને મુક્ત કરવું પડશે. સત્ય અથવા તથ વિશે જ્ઞાન મેળવી શકતું નથી. કેળવકી માટે પદ્ધતિ જોઈએ. પદ્ધતિ પછી સમયને વચ્ચે લાવે છે. સમય એ સ્મૃતિ એટલે પરંપરા. આ બધા સંસ્કાર ગ્રહણોને તમે જોઈ લો તો એ પોતાની મેળે સંસ્કાર નિર્ભિતની પ્રક્રિયાનું શાંત થવું એ સાવધાની શરૂઆત છે.

- (4) ગમે તે એક વિષય પર આપેલા મુદ્દા આધારિત આશરે 250 શબ્દોમાં નિબંધ વખો. [08]
સ્વચ્છતા

મુદ્દા: પ્રસ્તાવના - શરીર અને મનની સ્વચ્છતા - ઘર, મહોટલો અને ગામની સ્વચ્છતાની સ્થિતિ - સ્વચ્છતાના લાભ - અસ્વચ્છતાના ગેરલાભ - ઉપસંહાર

અથવા

પુસ્તકોની મૈત્રી

મુદ્દા: પ્રસ્તાવના - પુસ્તકોની મૈત્રીના લાભ - હલકા પુસ્તકોના ગેરલાભ - ટીવી વાંચનમાં બાધક - ઉપસંહાર

અથવા

ગુંઠણીમાં હારેલા ઉમેદવારની આત્મકથા

મુદ્દા: પ્રસ્તાવના - વધુ પડતો આત્મવિશ્વાસ - ચૂંટાયા પછી પ્રજાને ભુલી જવી - સ્વાર્થમાં દૂબી ગયાનો પશ્ચાતાપ - મતદારોને છેતરવાની ભૂલ - આત્મપરીક્ષણ - ઉપસંહાર

સૂચનાઓ : (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં ચાર વિભાગો આપેલા છે. (2) દરેક વિભાગના 20 ગુણ છે.
 (3) જમણી બાજુના આંકડા પ્રશ્નના કુલ ગુણ દર્શાવે છે. (4) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.

વિભાગ - A

- (1) નીચેનાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો.

[04]

પાત્ર	કૃતિ
1. જીવલો	(અ) ભૂખથીય ભૂંડી ભીજ
2. સૌરભ	(બ) ગતિબંગ
3. કાળુ	(ક) ભૂલી ગયા પદી
4. તુંગાર	(દ) ચોપડાની ઈન્દ્રજાળ (એ) રેસનો ઘોડો

- (2) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો.

[02]

- (1) અમેરિકામાં રહેતા ડॉક્ટર સૌરભ પાસે કોના માટે સમય નથી ?

- (2) અંકલેશ્વરને મિત્રો મજાકમાં શું કહેતા હતાં ?

- (3) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યોમાં ઉત્તર લખો.

[06]

- (1) અસિટે કૃષ્ણજન્મની કઈ તરફીબ રચી હતી તે જણાવો.

- (2) 'ધિક્ પડ્યો એ અવતાર' ને 'ધિક્ પડ્યું એ જીવંત !' એવું કાળુને કેમ લાગે છે ?

- (3) શ્રીમદ્ રાજ્યાંદ્રની સ્મરણશક્તિ અસાધારણ હતી એમ તમે શા પરથી કહેશો ?

અથવા

- (3) આંબા પટેલને મજાર શા માટે જવું પડ્યું?

- (4) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના દસ-બાર વાક્યોમાં મુદ્દાસર ઉત્તર લખો.

[08]

- (1) 'ભૂલી ગયા પદી' કૃતિના આધારે મનીખાનું પાત્રચિત્રણ લખો.

- (2) આરોગ્યની જાળવણી માટેના લેખકના વિચારો તમારા શબ્દોમાં જણાવો.

અથવા

- (2) 'ચોપડાની ઈન્દ્રજાળ' પાઠના સંદર્ભમાં રાતો ચોપડો ફાડી નાખવા પાછળ લેખકનું મનોમંથન કેવું હતું ?

વિભાગ - B

- (1) નીચેનાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો.

[04]

પદ્ધકૃતિ	સાહિત્યકર્તા
(1) શીલવંત સાધુને	(અ) અશોક ચાવડા
(2) વતનથી વિદાય થતા	(બ) રાવજી પટેલ
(3) એક બપોરે	(ક) ગંગાસતી
(4) દીકરી	(દ) રાજેન્દ્ર શાહ
	(એ) જયંત પાટક

- (2) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો.

[02]

- (1) કવિ વિનોદ જોખીએ શૂરાતનનાં પ્રતીક તરીકે કયા આયુધનો ઉલ્લેખ કર્યો છે ?

- (2) 'શિકારીને' કાવ્યમાં કવિની દાઢિએ પક્ષી કયાં મળશે ?

- (3) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યોમાં ઉત્તર લખો.

[06]

- (1) 'વતનથી વિદાય થતાં' કાવ્યમાં કેવીએ ચાલતાં કવિ શાનો અનુભવ કરી રહ્યા છે ?

- (2) 'બોલીએ ના કાંઈ' કાવ્યમાં કવિ આપણી વથામાંથી કેવી રીતે રસ્તો કાઢવાનું કહે છે ?

- (3) 'ચાંદલિયો' લોકગીતનાં આધારે રાત્રિનું વર્ણન કરો.
અથવા
(3) નરસિંહ મહેતા કેવા ભક્તજનની જનનીને ધન્ય ગણે છે ?
(4) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના દસ-બાર વાક્યોમાં મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. [08]
(1) દીકરીનો ઉછેર કેવી રીતે થવો જોઈએ તે તમારા શબ્દોમાં લખો.
(2) 'દિવસો જુદાઈના જાય છે.' - ગજલમાં ગની દર્ઢીવાલાની મનઃસ્થિતિ તમારા શબ્દોમાં વર્ણાવો.

અથવા

- (2) સારસીના ઊડી જવાથી કવિ ઉપર થેલી અસર તમારા શબ્દોમાં લખો.

વિભાગ - C

- માણ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. [20]
 આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ લખો.
(1) નીચેના બે શબ્દોની સાચી જોડણી શોધીને લખો. [01]
 આવીભાવ (આર્વીભાવ, આવીભાવ, આવિભાવ)
 અભીજુચિ (અભિરૂચિ, અભિરૂચી, અભીજુચિ)
(2) 'વનાઅધિકારી' શબ્દની સાચી સંખી છોડો. [01]
 (વન + અધિકારી, વના + અધિકારી, વન + વિકારી)
(3) 'રામનામ' શબ્દનો સમાસ ઓળખાવો. [01]
 (ઉપપદ સમાસ, તત્પુરુષ સમાસ, મધ્યમપદલોપી સમાસ)
(4) ઘોંય જોડકું જોડો. [01]

(અ)	(બ)
(1) કર્તાનિ વાક્યરચના	(1) બધા મહાપુરુષો ટાઈમટેબલ રખાવતા.
(2) કર્મણિ વાક્યરચના	(2) હું એ દિવસોના સ્વખાં જોઉં હું.
	(3) કાળુથી ન બોલવાનાં સોગન ખવાયા હતા.
- (5) 'ગાંધીજી હિંસા અને અસત્યના કહેર વેરી હતા' - વાક્યમાં અલંકારનો પ્રકાર જણાવો. [01]
 (અનન્ય, વ્યાજસ્તુતિ, ઉત્પ્રેક્ષા)
(6) 'હુંઘા' શબ્દમાં ક્યો પ્રત્યય રહેલો છે ? [01]
 (પૂર્વપ્રત્યય, પરપ્રત્યય, એકપણ પ્રત્યય નહિ)
(7) નીચેના શબ્દોના સમાનાર્�ી શબ્દ શોધીને લખો. [01]
 (1) આયુષ (શસ્ત્ર, આયુ, આયુભાન)
 (2) ફડક (ઉમંગ, ફલક, ચિંતા)
(8) 'પીડા' - સંશાનો આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો પ્રકાર લખો. [01]
 (જાતિવાચક સંશા, સમૂહવાચક સંશા, ભાવવાચક સંશા)
- નીચેના પ્રશ્નોના માણ્ય મુજબ જવાબ લખો.
(9) નીચેના રૂઢિપ્રોગનો અર્થ આપો. [01]
 કંઠે પાણ આવવા.
(10) નીચે આપેલ કહેવતનો અર્થ લખો. [01]
 પાકા ધરે કાંઠા ન ચરે.
(11) નીચેના શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ લખો. [01]
 શરીરે મોટું પણ અક્કલમાં ઓછું
- (12) નીચેના શબ્દનો વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ લખો. [01]
 પ્રશંસા
(13) બંને શબ્દના જોડણીભેટ થતો અર્થભેટ જણાવો. [01]
 કઠોર - કઠોળ
(14) નીચેના તળપદા શબ્દનું શિષ્ટ રૂપ જણાવો. [01]
 પરભાતી

(15)	નીચેના વાક્યમાંથી વિશેષજ્ઞ શોધી તેનો પ્રકાર જણાવો. શીલવંત સાધુને વારેવારે નમીએ.	[01]
(16)	નીચેના વાક્યમાંથી કિયાવિશેષજ્ઞ શોધીને તેનો પ્રકાર જણાવો. હવે તો એની અટક પણ બદલાઈ ગઈ હશે.	[01]
(17)	'દારુણ' - શબ્દના ધ્વનિઘટકો (સ્વર-વ્યંજન) છૂટા પાડો.	[01]
(18)	નીચેના વાક્યની પેરેક વાક્ય રચના બનાવો. ભગવાન કૃષ્ણ ગોકુળ પહોંચ્યા.	[01]
(19)	નીચેની પંડિતનો છંદ ઓળખાવો. લાંબા જોડે ટૂંકો જાય, મરે નહીં તો માંદો થાય.	[01]
(20)	'મહનનતતગાગા' ક્યા છંદનું બંધારજા છે.	[01]

વિભાગ - D

(1)	નીચે આપેલી પંડિતનોનો આશરે પંદર વાક્યોમાં અર્થ વિસ્તાર કરો. આવ નહીં, આદર નહીં, નહીં નયનોમાં નેહ, તે ધર કદી ન જઈએ, કંચન વરસે મેહ. અથવા	[04]
(2)	તમારી શાળામાં યોજાયેલ 'રક્તદાન શિબિર'નો અહેવાલ આશરે એકસો શબ્દોમાં લખો.	[04]
(3)	નીચે આપેલા ગંધારંડનો આશરે ગ્રીજા ભાગમાં સંક્ષેપ કરી તેને યોગ્ય શીર્ષક આપો.	[04]

ખોટું અભિમાન કરવાથી દેશને કંઈપણ ફાયદો નથી. જે વાત આપણામાં નઠારી હશે તેને જાણીને કે અજ્ઞાતતાં આપણે સારી કહીશું માટે બીજા લોકો કદી સારી કહેવાના નથી. જાણી જોઈને નઠારી વાતને સારી કહેવી એના જેવી બીજ મૂર્ખાઈ નથી. નઠારી વસ્તુને સારી માનવાથી મોટામાં મોટું નુકસાન એ છે કે તેને કોઈ વખત સારી થવાનો સંભવ રહેતો નથી. આપણા શરીરમાં રોગ થયો હોય અને આપણે અભિમાનથી એમજ માની બેસીએ કે આપણે આરોગ્યવાન છીએ, તો એ અભિમાનનું પરિણામ મરજા સિવાય બીજું કદી થવાનું નથી. આપણે નિર્ધન છતાં ઘનવાન છીએ એમ માની ફર્યા કરીએ તો આપણે દરિદ્રતામાં સરયાં જ કરીએ એમાં શું આશ્રય? આપણને એકપણ અક્ષર ન આવડતો હોય છતાં મહાપંડિતનો ગર્વ રાખીને ફરીએ તો તેથી શું કદી પણ વિધાના જે લાભ છે તે મેળવવાને શક્તિમાન થઈશું? દેશનું ખોટું અભિમાન દેશવાસીએ રાખે તેના દૂધજ્ઞો દેખે તો પણ તેને ભૂખ્યજ્ઞપ માની લે, દેશની ખરાણી થતી હોય તો પણ લડાઈને સારુ બહુ આબાદ છે. એવા તડાક મારે તો તે દેશ પાયમાલ થયા વિના રહે નહિએ. એવા મિથ્યાઅભિમાનીઓને દેશાભિમાની કહેવાને બદલે દેશના ખરા ગ્રોહી કહેવા જોઈએ.

- આનંદશંકર શુષ્ઠ

(4)	ગમે તે એક વિષય પર આપેલા મુદ્દા આધારિત આશરે 250 શબ્દોમાં નિબંધ લખો. માતૃપ્રેમ અથવા માં તે માં	[08]
-----	---	------

મુદ્દા: પ્રસ્તાવના - માતાનો પ્રેમ - બાળક પ્રત્યેનું વાત્સલ્ય - બાળકનું ઘડતર - ઉપસંહાર

અથવા

ભ્રષ્ટાચાર

મુદ્દા: પ્રસ્તાવના - ભ્રષ્ટાચારનો અર્થ - ભ્રષ્ટાચારનો ફેલાવો - ભ્રષ્ટાચારના કારણો - દૂર કરવાના પગલાં - ઉપસંહાર

અથવા

વસંત - વનમાં અને જનમાં

મુદ્દા: પ્રસ્તાવના - ભારતનો ગ્રંટુક્ઝ - વસંતનું માદક વાતાવરજા - વસંત અને માનવ જીવન - વસંત - એક અજોડ ગ્રંટુ - ઉપસંહાર

સૂચનાઓ : (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં ચાર વિભાગો આપેલા છે. (2) દરેક વિભાગના 20 ગુણ છે.
 (3) જમણી બાજુના આંકડા પ્રશ્નના કુલ ગુણ દર્શાવે છે. (4) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.

વિભાગ - A

- (1) નીચેનાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો.

[04]

પાત્ર	ઉક્તિ
1. વિરાટ	(અ) 'હાઉકારના પોયરાને આપદા ની પડવી જોઈએ'.
2. વિનુકાકા	(બ) માણસ આકાશના તારાને ફૂલની જેમ વીજી શકે છે.
3. દેવજી	(ક) આપણો કંઈ હળ હંકવાના ઓછા છીએ.
4. જીવલો	(દ) 'હા, બેટા, ચાલ, બહુ મેરું થઈ ગયું.'
	(ઇ) તું તો એને ભણાવી ગણાવીને લાટસાહેબ બનાવવાનો હતો.

- (2) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો.

[02]

- (1) હોસ્પિટલની શોભામાં શાનાથી વધારો થઈ શકે ?

- (2) કાળુ અને રાજુ ભૂંડામાં ભૂંડી બાબત કોને કહે છે ?

- (3) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યોમાં ઉત્તર લખો.

[06]

- (1) ક્યા પ્રસંગથી ગાંધીજી આશ્રયચક્તિ થઈ ગયા ?

- (2) લેખક મહેન્દ્રસિંહ પરમાર પોતાને ટચૂકડા બુભુસુ માછીમારો સાથે શા માટે સરખાવે છે ?

- (3) "બોડીને તાં વળી કાંઈકી કેવી ?" આ વિધાન સમજાવો.

અથવા

- (3) કાનજી અને દેવજી બાળકને લઈને ક્યાં જતાં હતાં ? શા માટે ?

- (4) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના દસ-બાર વાક્યોમાં મુદ્દાસર ઉત્તર લખો.

[08]

- (1) ડેલ ઘોડીની વફાદારી અને ખાનદાની વિગતે વર્ણવો.

- (2) રાતો ચોપડો શાડી નાખવા પાછળ લેખકનું મનોમંથન કેવું હતું ?

અથવા

- (2) આહવાની વનસંપદા મનોહરરૂપનું વર્ણન કરો.

વિભાગ - B

- (1) નીચેનાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડીને ફરીથી લખો.

[04]

પદ્ધતિ	સાહિત્યપ્રકાર
(1) માધવને દીકો છે ક્યાંયા ?	(અ) ગજલ
(2) ચાંદલિયો	(બ) પદ
(3) દિવસો જુદાઈના જાય છે.	(ક) ઉર્મિગીત
(4) વૈષ્ણવજન	(દ) સાનેટ
	(ઇ) લોકગીત

- (2) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો.

[02]

- (1) શીલવંત સાધુના ચિત્તની વૃત્તિ કેવી હોય છે ?

- (2) 'માધવને દીકો છે ક્યાંયા' કાવ્યમાં પાતાળમાં કોણ પરખાય છે ?

- (3) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યોમાં ઉત્તર લખો.

[06]

- (1) 'ચાંદલિયો' લોકગીતમાં નાથિકા સખીને પોતાના પતિ વિશે શું કહે છે. ?

- (2) 'દીકરીને માથે હાથ ફેરવવો' અને 'દીકરી હાથ દે' એમાં શો ફરક છે ?

- (3) ગંગાસતી વારંવાર નમવાનું કોને કહે છે ? શા માટે ?

અથવા

- (3) શિકારીને કાવ્યમાં સુદ્ધિનું સૌદર્ય કવિને ક્યાં જોવા મળે છે ?

(4)	નીચે આપેલા પ્રશ્નોના દસ-ભાર વાક્યોમાં મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (1) 'બોલીએ ના કાંઈ' કાવ્યમાં કવિ માણસને શો જીવનબોધ આપે છે ? (2) ચેતજે જીતમાંથી હાર ..... મુક્તકમાં કવિ કઈ વાતની ચેતવણી આપે છે ? વિસ્તારથી સમજાવો. અથવા (2) 'હું એવો ગુજરાતી' કાવ્યમાં ગુજરાતી પોતે ગુજરાતી હોવાનું ગૌરવ કર્યાં કરાણોસર અનુભવે છે ?	[08]
	વિભાગ - C	
●	માણ્યા પ્રમાણે ઉત્તર લખો. આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ લખો.	[20]
(1)	નીચેના બે શબ્દોની સાચી જોડણી શોધીને લખો. પ્રતીતી (પ્રતીતી, પ્રતીતિ, પ્રતીતિ) શુસોભિત (સુસોભિત, શુસોભિત, સુશોભિત)	[01]
(2)	'વિ + અવહાર' શબ્દની સાચી સંધિ જોડો. (વિવહાર, વિસંહાર, વ્યાવહાર)	[01]
(3)	'શોષણખોર' શબ્દનો સમાસ ઓળખાવો. (કર્મધાર્ય, ઉપયદ, દન્ધ)	[01]
(4)	ધોંય જોડું જોડો. (અ) (1) કર્તારિ વાક્યરચના (2) કર્મધિક વાક્યરચના (બ) (1) મદારીથી બીન વગાડાય છે. (2) કોઈપણ રૂપમાં એ નહી મને તાજી જ્યા છે. (3) એક મનુષ્ય સાંકળ ઘડાવતો હતો.	[01]
(5)	આંબા પટેલે વહેરીનું જીવની જેમ જતન કરવા માંડયું - વાક્યના અલંકારનો પ્રકાર જણાવો. (ઉપમા, શ્વેચ, વ્યતિરેક)	[01]
(6)	'લોભી' - શબ્દમાં કયો પ્રત્યય રહેલો છે ? (પૂર્વપ્રત્યય, પરપ્રત્યય, એકપણ પ્રત્યય નહિ)	[01]
(7)	નીચેના શબ્દોના સમાનાર્�ી શબ્દ લખો. (1) સંમતિ (સમ્માન, સમાન, મંજૂરી) (2) નિંદા (નિદ્રા, ટીકા, નીદંધ)	[01]
(8)	'કુળ' - સંશાનો આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો પ્રકાર લખો. (ભાવવાચક સંશા, સમૂહવાચક સંશા, અતિવાચક સંશા)	[01]
●	નીચેના પ્રશ્નોના માણ્ય મુજબ જવાબ લખો.	
(9)	નીચેના રૂઢિપ્રોગનો અર્થ આપો. એળે જરૂર	[01]
(10)	નીચે આપેલ કહેવતનો અર્થ લખો. ભોરના ઈડા ને ચીતરવા ન પડે.	[01]
(11)	નીચેના શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ આપો. શબને ઓદાડવાનું લૂગણું	[01]
(12)	નીચેના શબ્દનો [વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ લખો. નિબંધ	[01]
(13)	બંને શબ્દના જોડણીભેદ થતો અર્થભેદ જણાવો. ગુણ - ગૂણ	[01]
(14)	નીચેના તળપદા શબ્દનું શિષ્ટકૃપ જણાવો. હેનાનો	[01]
(15)	નીચેના વાક્યમાંથી વિશેષજ્ઞ શોધી તેનો પ્રકાર જણાવો. ઉધરાણીએ જઈએ ત્યારે સાચે બે-ત્રણ ભિત્રો હોય.	[01]

(16)	નીચેના વાક્યમાંથી કિયાવિશેખણ શોધીને તેનો પ્રકાર જગ્ઘાવો. અમે એક જ મકાનમાં ઉપર - નીચે રહીએ.	[01]
(17)	'હુર્લ્બ' - શબ્દના ધ્વનિધટકો (સ્વર-વંજન) છૂટા પાડો.	[01]
(18)	નીચેના વાક્યની પ્રેરક વાક્યરચના બનાવો. તેમણે ભોજન પીરસ્યું	[01]
(19)	નીચેની પંડિતનો છંદ ઓળખાવો. મને શિશુત્થાની ગમે સરળ સૂચિ સેહલબરી.	[01]
(20)	'શાર્દૂલવિકીડિત' છંદનું બંધારણ જગ્ઘાવો.	[01]

વિભાગ - D

(1)	નીચે આપેલી પંડિતઓનો આશરે પંદર વાક્યોમાં અર્થ વિસ્તાર કરો. કડવા હોય લીમડા, શીતળ એની છાંય બાંધવ હોય અબોલડા, તોય પોતાની બાંય.	[04]
અથવા		

(2)	અમને નાખો જિંદગીની આગમાં, આગને પણ ફેરવીશું બાગમાં.	[04]
(3)	તમારી શાળામાં યોજાયેલા 'સ્વચ્છતા અભિયાન' અંગેનો અહેવાલ આશરે એકસો શબ્દોમાં તૈયાર કરો.	[04]

(3)	નીચે આપેલા ગવધંડનો આશરે ત્રીજા બાગમાં સંકેપ કરી તેને યોગ્ય શીર્ષક આપો.	[04]
-----	--	------

(4)	આપણી ફરિયાદો પાર વિનાની છે. સરકાર સામે, કુટુંબ જીવન સામે, ફરિયાદોની મોટી વણકાર આપણી પાસે હોય છે. પરંતુ એક વાત આપણે સમજ લેવી જોઈએ કે સારો સયાજ, સારું કુટુંબજીવન, સારું લગ્નજીવન એ કોઈ બજારમાં વેચાતી રેલીમેરીટ ચીજો નથી. સારા મકાનની જેમ એનું પણ આપણે ચણતર કરવું પડે છે. એટલું જ નહીં, એ ચણતર લગભગ દરરોજ, જીવનની પ્રતેક કષ્ટ કરવું પડે છે. સારો બગીચો બનાવવા માટે ઘાસ અને જાળજાંખરા આપણો દૂર કરીએ છીએ. જીવનનો બગીચો ખીલવવા માટે પણ બીજાના અવગુણોને બાજુ પર રાખી દઈને એમના ગુણોને પ્રશંસાના જળનો થોડો છંટકાવ કરી લેવો જોઈએ.	[08]
મારો પ્રિય તહેવાર		

(5)	મુદ્દા: પ્રસ્તાવના - આપણા તહેવારો - નવરાત્રિનું ધાર્મિક મહત્વ - નવરાત્રિની ઉજવણી - તહેવારો પ્રિય હોવાનું કારણ - ઉપસંહાર	[08]
અથવા		

(6)	નારી તું નારાયણી	[08]
અથવા		

(7)	મુદ્દા: પ્રસ્તાવના - અમર નારી પાત્રો - સ્વીઓમાં રહેલા કેટલાક સાહજિક ગુણો - નારી નરકની ખાંસ - એક માન્યતા - સ્વી સુધારણા અંગે ગાંધીજીના વિચારો - ઉપસંહાર	[08]
-----	--	------

અમારા અનુભવ, પ્રતિભા, કાર્યક્ષમતા અને કર્તવ્યનિષ્ઠાનું અમોને ગૌરવ છે...

ASHOK PAMBHAR SIR

M.Sc. B.Ed. (Physics)
Experience : 19 Years

RAMESH PAMBHAR SIR

M.Sc. B.Ed. (Maths)
Experience : 17 Years

શૈક્ષણિક વિશેષતાઓ :

- વેલ ક્યોલિફાઈડ, વિષય નિષણાંત તેમજ વર્ષોનાં અનુભવી શિક્ષકો.
- નવી શિક્ષણ પદ્ધતિ મુજબ શ્રેષ્ઠ શિક્ષણકાર્ય.
- બોર્ડની પરીક્ષા પદ્ધતિ અને ગુણાભારની વહેંચણીને ધ્યાનમાં લઈ અભ્યાસકાર્ય.
- વિષયવાર ચેપ્ટર ટેસ્ટ, ચુનિટ ટેસ્ટ અને મેગા ટેસ્ટ.
- અતિ આધુનિક ઓડિયો વિક્રચુઅલ કલાસરૂમ્સ, લાઇબ્રેરી અને કમ્પ્યુટર લેબ.
- અધ્યતન કેમેસ્ટ્રી લેબ, ઇન્જિનિયરિંગ લેબ તથા બાયોલોજી લેબ.
- જવાહર નવોદય તથા બાલાચડી પ્રેશ પરીક્ષાની સંપૂર્ણ તૈયારી સ્કૂલમાં જ કરાવતી એકમાત્ર સંસ્થા.
- ધો. 6 થી 10 વિધાર્થીઓને JEE, IIT-JEE, NEET, AIIMS, NTSE, NMMS, KVPY, INO, MO, SOF જેવી રૂપર્દીની પરીક્ષાઓ માટે ફાઉન્ડેશન કોર્સ ચલાપતી સમગ્ર સૌરાષ્ટ્રની એકમાત્ર સ્કૂલ.
- AC કલાસરૂમ્સ તથા CCTV કેમેરા દ્વારા સતત ભોનિટરીંગ.
- દરેક કલાસરૂમમાં મર્યાદિત સંખ્યા થડી વ્યક્તિગત ટેખાનેચ.

- ⇒ અધોદત્તાના પ્રભાના ઉત્તરાણ ગુર્જરભાષાયા લિખત . (નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો.) [06]
- (11) રાવણ કઈ રીતે ધરતી પર પડ્યો ?
- (12) ઋષિ બધાં માટે શી આશા વ્યક્ત કરે છે ?
- (13) ભક્ત કઈ કઈ પરિસ્થિતિમાં ભાતાને રક્ષણ કરવા પ્રાર્થે છે ?
- ⇒ શ્લોકપૂર્તિ કુરુત . (શ્લોકપૂર્તિ કરો.) [04]
- (14) અનાથો દરિદ્રો ..... ત્વમેકા ભવાનિ !!
- (15) સર્વે ભવન્તુ ..... ભવેત્ !!

વિભાગ - C

- ⇒ અધોદત્તસ્ય નાદ્યખણ્ડસ્ય ગુર્જરભાષાયામ् અનુવાદ કુરુત . (નીચે આપેલા નાદ્યખણ્ડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો.) [04]
- (16) પુનીત : - વસ્તુતસ્તુ મનુષ્ય: યદિ મનુષ્ય: યદિ મનુષ્ય: ઇવ વર્તતે, તદા સ: દુર્ઘટનાયા: સાક્ષી ભૂત્વા ત્રિવિધ કાર્યમ् આચરતિ ।
- સુનીત: - કાનિ કાનિ તાનિ ત્રિવિધાનિ કાર્યાણિ ?
- પુનીત: - પ્રથમં કાર્યમ् અસ્તિ દુઃખાનુભૂતિ: । મનુષ્ય એવ દુઃખેન દુઃખિતો ભવિતુમહેતિ, સુખેન ચ સુખિતિ: । અત: દુર્ઘટનાયા પીડાગ્રસ્તં જનં દૃષ્ટ્વા મનુષ્યેણ દુઃખાનુભૂતિ: કરણીયા ભવતિ ।
- અથવા**
- (16) શાણિદલ્ય : - ભો ભગવન् ! ઇદમુધાનમ् ।
- પરિવ્રાજક : - પ્રવિશ અગ્રત: ।
- શાણિદલ્ય : - ભગવાન् એવ પુરત: પ્રવિશતુ । અહે પૃષ્ઠત: પ્રવિશામિ ।
- પરિવ્રાજક : - કિમર્થમ् ?
- શાણિદલ્ય : - પૌરાણિક્યા: મમ માતુ: શ્રુતમ् અશોકપલ્લવાનતરનિરુદ્ધો વ્યાઘઃ પ્રતિવસતિ । તત્ ભગવાનેય પુરત: પ્રવિશતુ અહે પૃષ્ઠત: પ્રવિશામિ ।
- ⇒ અધોદત્ત વાક્ય ક: વદતિ ઇતિ લિખત . (નીચે આપેલાં વાક્યો કોણ બોલે છે તે લખો.) [02]

(અ)	(બ)
અથ ઇદાની ક્વ ગત:	- ધૂતરાષ્ટ્ર:
રાક્ષસેભ્યોડપિ ભવન્ત એવ કુરતરા:	- ચાણક્ય:
	- ચન્દનદાસ:

- ⇒ અધોદત્તાના પ્રભાનામ् ઉત્તરાણ લિખત . (નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતીમાં લખો.) [04]
- (19) ચાણક્ય કઈ રીતે ચંદનદાસ પત્ને અત્યાદર વ્યક્ત કરે છે ?
- (20) ક્યા મનુષ્યને પથર સાથે સરખાવવામાં આવ્યો છે ? શા માટે ?
- ⇒ અધોદત્તયો: વિષયો: ઉપરિ સંક્ષેપેણ ટિપ્પણી લિખત . (નીચે આપેલા વિષય ઉપર ટૂંકનોંથ લખો.) [04]
- (21) શ્રી કૃષ્ણનો સંદેશ.
- (22) ચાણક્યનું પાત્રાવેખન.
- ⇒ કોણાગતાનિ પદાનિ પ્રયુષ્ય વાક્ય રચયત . (કૌચમાં આપેલાં પદોનો ઉપયોગ કરીને વાક્યો બનાવો.) [02]
- (23) હું આભારી થયો હું . (અસ્મદ् અનુ + ગ્રહ અસ)
- (24) ધૂતરાષ્ટ્ર કૌરવોના પિતા હતા. (ધૂતરાષ્ટ્ર કૌરવ જનક અસ)

વિભાગ - D

- ⇒ અધોદત્તાના સૂચનાનુસારમ् ઉત્તરાણ લિખત . (નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સૂચના મુજબ ઉત્તરો લખો.)
- (25) 'કૌશાલમ्' શબ્દસ્ય સમાનાર્થકં શબ્દમ् અધોદતેભ્ય: વિકલ્પેભ્ય: ચિત્તવા લિખત । [01]
- કુશાલ:, નૈપુણ્યમ, ચાપલમ.
- (26) 'આલોક:' શબ્દસ્ય વિરુદ્ધાર્થકં શબ્દમ् અધોદતેભ્ય: વિકલ્પેભ્ય: ચિત્તવા લિખત । [01]
- અન્ધકારઃ, પરલોકઃ, તેજઃ
- (27) અધોદતેભ્ય: કિયાપદેભ્ય: વર્તમાનકાલસ્ય ઉત્તમપુરુષસ્ય એકવચનસ્ય રૂપં ચિત્તવા લિખત । [01]
- વન્દસે, વન્દે, વન્દતે
- (28) અધોદતેભ્ય: કિયાપદેભ્ય: સામાન્ય ભવિષ્યકાલસ્ય મધ્યમ પુરુષસ્ય દ્વિવચનસ્ય રૂપં ચિત્તવા લિખત । [01]
- ઉપદિષ્યામિ, ઉપદિષ્યતિ, ઉપદિષ્યથ:
- (29) અધોદતેભ્ય: કિયાપદેભ્ય: આજાર્થ-અન્યપુરુષસ્ય દ્વિવચનસ્ય રૂપં ચિત્તવા લિખત । [01]
- રચયતુ, રચયન્તામ, રચયતામ.
- (30) અધોદતેભ્ય: કિયાપદેભ્ય: વિધર્થ અન્યપુરુષસ્ય બહુવચનસ્ય રૂપં ચિત્તવા લિખત । [01]

- लभेत् लभेन् लभेयाताम्
- (31) अधोदत्तस्य वाक्यस्य: 'स्म' प्रयोगं कृत्वा वाक्यं पुनः लिखत । [01]
कूटनाथाभिधः तस्य वैश्यः प्रातिवेशिकः आसीत् ।
- (32) अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः पञ्चमी-विभक्तेः एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत । [01]
शैलात् शैलस्य शैलेभ्यः
- (33) अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः षष्ठी विभक्तेः बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखत । [01]
भार्यायाः भार्याषु भार्यानाम्
- (34) उपपदविभक्तः प्रयोगं कृत्वा रिक्तस्थानं पूरयत । [01]
गङ्गातीरे एकः गुरुः ..... सह वर्तमानः आसीत् (शिष्याय, शिष्येण, शिष्यस्य)
- (35) प्रकोष्ठात् युक्तं संख्यापदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत । [01]
माम् ..... भक्ताः भजन्ति । (चतुर्विंधाः, चतस्रः, चत्वारि)
- (36) रेखाङ्कित पदस्य कृदन्तप्रकारं लिखत । [01]
शरीरे किं ते रमणीयम् ।
- (37) अधोदत्तस्य सन्धिविच्छेदं कुरुत । [01]
प्रस्तरादयस्तु
- (38) अधोदत्तस्य संन्धियुक्तं पदं लिखत । [01]
पितुः + आज्ञा
- ⇒ अधोदत्तयोः सामासिक पदयोः समासप्रकारौ लिखत । [02]
- (39) लब्धपदः
- (40) गीतामृतम्

विभाग - E

- (41) अधोदत्तानि वाक्यानि कथानक क्रमानुसारेण स्थापयत । (नीचे आपेक्षां वाक्योऽक्षानकं क्रमानुसारं घोडवो.) [04]
(A) तत्र अहं किं कर्तुं समर्थः ।
(B) एतानि पात्राणि मम न सन्ति ।
(C) भवतः सर्वाणि पात्राणि मृतानि ।
(D) परम्परा तानि प्रत्यर्पयिष्यामि ।
- (42) अधोदत्तं गधखण्डं पठित्वा प्रम्नानाम् उत्तराणि संस्कृते लिखत । (नीचे आपेक्षो गधभंडं वांचीने प्रश्नोना उत्तर संस्कृतमां लभो.) [04]
महर्षिः दयानन्दस्य जन्म सौराष्ट्रदेशे टङ्गारा नामके ग्रामे अभवत् । तस्य पिता करसन त्रिवेदी माता च अमृतबेन आसीत् । पिता बाल्यकाले तस्य मूलशङ्कर इति नामकरणम् अकरोत् । यौवर्णं प्राप्तस्य मूलशङ्करस्य विवाहार्थं तस्य पिता मतिम् अकरोत् । किन्तु पितुः इच्छा तस्मै नारोचत । सः शाश्वतस्य शिवस्य प्राप्तर्थं पितरं गृहं चात्यजत् ।
- प्रश्नाः
(A) महर्षि दयानन्दस्य जन्म कुत्र अभवत् ?
(B) महर्षि दयानन्दस्य पूर्वनाम किम् आसीत् ?
(C) महर्षि दयानन्दस्य मातुः पितुः च नाम किम् आसीत् ?
(D) महर्षि दयानन्दः किमर्थं गृहम् अत्यजत् ?
- ⇒ कर्ता - कृतीनां योग्यं भेलनं कुरुत । (कर्ता साथे योग्यं कृति जोड़.) [02]
- (43) दण्डीः - दूतघटोत्कचम् ।
(44) भासः - दशकुमारचरितम् ।
- मेघदूतम् ।
- ⇒ रेखाङ्कितानि पदानि शुद्धानि कृत्वा गधखण्डं पुनः लिखित । (रेखाङ्कित पदोने शुद्ध करीने गधभंडं करीथी लभो.) [03]
- (45) सिद्धराजस्य जयसिंहस्य निवेदनेन प्रेरिताः हेमचन्द्राचार्यः एकम पूर्वं व्याकरणग्रंथं रचितवन्तः । सः सिद्धहैमव्याकरणं इति नाम्ना प्रसिद्धः अस्ति । अस्मिन् अष्टौ अध्यायाः सन्ति । तेषु प्रारंभिकेषु षट्सु अध्यायेषु संस्कृतभाषायाः अंतिमयोः द्वयोः अध्याययोः प्राकृतभाषाणां च व्याकरणमव्यसि ।
- ⇒ अधोदत्तस्य श्लोकस्य अनुवादं कृत्वा अर्थविस्तारं कुरुत । (नीचे आपेक्ष श्लोकनो अनुवादं करीने अर्थं विस्तारं करो.) [03]
- (46) श्रद्धावान् लभते ज्ञानं तत्परः संयोगितः ।
ज्ञानं लब्ध्वा परां शान्तिमच्चिरेणाधिगच्छति ॥

अथवा

- (46) शिक्षा क्षयं गच्छति कालपर्ययात्
सुबद्धमूलाः पादपाः निपतन्ति ।
जलं जलस्थानगतं च शुभ्यति
हुतं च दत्तं च तथैव तिष्ठति ॥

- ⇒ અધોદત્તાના પ્રભનામ્ ઉત્તરાણિ ગુર્જરમાષાયા લિખત । (નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો.) [06]
- (11) જટાયુ પાસે કયા આયુધો હતા ?
- (12) ભક્ત પોતાના કયા - કયા સ્વજનને છોડીને માતાને પોતાની એકમાત્ર ગતિ માને છે ?
- (13) સંગઢિત રહેવા માટે કવિ શું કરવાનું સમજાવે છે ?
- ⇒ શ્લોકપૂર્તિં કુરુત । (શ્લોકપૂર્તિ કરો.) [04]
- (14) વિવાદે વિષાદે ..... ત્વમેકા ભવાનિ ॥
- (15) જાતસ્ય હિ ..... શોચિતુર્મહસિ ॥

વિભાગ - C

- ⇒ અધોદત્તસ્ય નાદ્યખણ્ડસ્ય ગુર્જરમાષાયામ્ અનુવાદ કુરુત । (નીચે આપેલા નાદ્યખણ્ડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો.) [04]
- (16) ઘટોલ્કચ: - અહો કલ્યાણ ખલુ અત્રભવાન् । કલ્યાણાના પ્રસૂતિ પિતામહમાહ ભગવાન् ચક્રાયુધ: ।
 ઘૃતરાષ્ટ્ર: - (આસનાત् ઉત્થાય) કિમાજાપયતિ ભગવાન् ચક્રાયુધ: ।
 ઘટોલ્કચ: - ન ન ન । આસનસ્થેન એવ ભવતા શ્રોતવ્યો જનાર્દનસ્ય સંદેશ: ।
 ઘૃતરાષ્ટ્ર: - યદાજાપયતિ ભગવાન् ચક્રાયુધ: (ઉપવિશતિ)
- અથવા**
- (16) ચન્દનદાસ:- આર્ય ! નતુ વિજાપયામિ, તસ્મિન્ સમયે આસીત् મમ ગૃહે અમાત્યરાષ્ટ્રસસ્ય ગૃહજન: ।
 ચાણક્ય: - અથ ઇદાની કવ ગત: ।
 ચન્દનદાસ:- ન જાનામિ કુત્ર ગત: ।
 ચાણક્ય: - કર્થં ન જાનાસિ નામ । મો: શ્રેષ્ઠિન् ચન્દનદાસ । રાજવિરોધિષુ તીક્ષ્ણદણ્ડ: નૃપતિ: ચન્હગૃહ્ય: । સ: ન મર્યયતિ રાષ્ટ્રસકલત્રસ્ય
 પ્રચ્છાદર્ન ભવત: ।
- ⇒ અધોદત્તં વાક્ય ક: વદતિ ઇતિ લિખત । (નીચે આપેલાં વાક્યો કોણ બોલે છે તે લખો.) [02]

(અ)	(બ)
મો ભગવાન् ! ઇદમુધાનમ्	- સુનીત:
સાધુ કથિતં ભવતા	- શાણિદલ્ય:
	- ચન્દનદાસ:

- ⇒ અધોદત્તાના પ્રભનામ્ ઉત્તરાણિ લિખત । (નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.) [04]
- (19) વિદ્યાભ્યાસ શા માટે કરવો જોઈએ ?
- (20) કયા મનુષ્યની પશુમાં ગણના થાય છે ?
- ⇒ અધોદત્તયો: વિષયયો: ઉપરિ સંક્ષેપેણ ટિપ્પણીં લિખત । (નીચે આપેલા વિષય ઉપર ટૂંકનોંથ લખો.) [04]
- (21) ઘટોલ્કચનું પાત્રાવેખન કરો.
- (22) નંદરાજાનો અમાત્ય રાષ્ટ્રસ
- ⇒ કોણાગતાનિ પદાનિ પ્રયુક્ત વાક્ય રચયત । (કૌચમાં આપેલાં પદોનો ઉપયોગ કરીને વાક્યો બનાવો.) [02]
- (23) આપશ્રી પહેલા પ્રવેશો. (ભગવત् પ્રથમ પ્ર + વિશ)
- (24) અમે દૂંઠને હણનારા નથી. (અસ્મદ् દૂતઘાતક ન)

વિભાગ - D

- ⇒ અધોદત્તાના સૂચનાતુસારમ્ ઉત્તરાણિ લિખત । (નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સૂચના મુજબ ઉત્તરો લખો.)
- (25) 'સહસા' ઇતિ શબ્દસ્ય સમાનાર્થકં શબ્દમ્ અધોદતોભ્ય: વિકલ્પેભ્ય: ચિત્તવા લિખત । [01]
 અહસા, અવિચાર્ય, સુવિચાર્ય
- (26) 'પુણા' શબ્દસ્ય વિરુદ્ધાર્થકં શબ્દમ્ અધોદતોભ્ય: વિકલ્પેભ્ય: ચિત્તવા લિખત । [01]
 પુરાતન:, જીર્ણ:, અર્વાચીન:
- (27) અધોદતોભ્ય: કિયાપદેભ્ય: વર્તમાનકાલસ્ય ઉત્તમપુરુષસ્ય એકવચનસ્ય રૂપં ચિત્તવા લિખત । [01]
 ભવામઃ, ભવાવઃ, ભવામિ
- (28) અધોદતોભ્ય: ક્રિયાપદેભ્ય: સામાન્ય ભવિષ્યકાલસ્ય મધ્યમ પુરુષસ્ય દ્વિવચનસ્ય રૂપં ચિત્તવા લિખત । [01]
 વદિષ્યસિ, વદિષ્યતિ, વદિષ્યથ:
- (29) અધોદતોભ્ય: કિયાપદેભ્ય: આજાર્થ-અન્યપુરુષસ્ય દ્વિવચનસ્ય રૂપં ચિત્તવા લિખત । [01]
 મિલતામ્, મિલતામ્, મિલનતામ્

- (30) अधोदत्तेभ्यः कियापदेभ्यः विधर्थं अन्यपुरुषस्य बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखत । [01]
पठेत्, पठेताम्, पठेयुः
- (31) अधोदत्तस्य वाक्येभ्य 'स्म' प्रयोगं कृत्वा वाक्यं पुनः लिखत । [01]
जलाशायान्तरं मत्सया: अगच्छन् ।
- (32) अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः पञ्चमी-विभक्ते: एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत । [01]
लोकात्, लोकाय, लोकेषु
- (33) अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः षष्ठी विभक्ते: बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखत । [01]
रामाणाम्, रामेषु, रामेभ्यः
- (34) उपपदविभक्ते: प्रयोगं कृत्वा रिक्तस्थानं पूरयत । [01]
..... विना न प्राप्यते विधा । (पठनाय, पठनेन, पठनस्य)
- (35) प्रकोच्छात् युक्तं संख्यापदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत । [01]
काव्यम् ..... अवधैम् भवति इति न । (नवम्, दशम्, द्वादशयाम्)
- (36) रेखाङ्कित पदस्य कृदन्त प्रकारं लिखत । [01]
अत्रत्य जलं पीत्वा मदीया एषा स्थितिः सञ्जातम् ।
- (37) अधोदत्तस्य सन्धिविच्छेदं कुरुत । [01]
अस्माज्जनादिष्यते
- (38) अधोदत्तस्य सन्धियुक्तं पदं लिखत । [01]
अन्यः + एव
- ⇒ अधोदत्तयोः सामासिक पदयोः समासप्रकारौ लिखत । [02]
- (39) महावृक्षः
- (40) पीताम्बरः

विभाग - E

- (41) अधोदत्तानि वाक्यानि कथानक क्रमानुसारेण स्थापयत । (नीचे आपेक्षां वाक्योः कथानक क्रमानुसार गोठवो.) [04]
(A) परिवारात्मविमुखत्वम् एव नदीजल वियोगः ।
(B) एषु पतितो जनः बहिः आगन्तु न शक्नोति ।
(C) वर्यं सर्वे मानवाः अपि काष्ठयण्डा इव ।
(D) सामाजिक व्यवहारः भाररूपौ भवति ।
- (42) अधोदत्तं गद्यखण्डं पठित्वा प्रभानाम् उत्तराणि संस्कृते लिखत । (नीचे आपेक्षा गद्यखण्डं वांचीने प्रभ्नोना उत्तर संस्कृतमां लघो.) [04]
श्वापल्ली नामैकः ग्रामः आसीत् । तत्र बहवः कुकुराः वसन्ति स्म । तेषां तीक्ष्णदन्तः नाम वृद्धः सारमेयः अग्रेसरः । एकदा गङ्गास्नानाय तस्येच्छा सञ्जाता । ततः सारमेयाणां सभायां सः अधोष्यत् - “हे शुनकाः, भागीरथ्याः दर्शनम् पवित्रम् । भागीरथ्यां कृतं स्नानं पापहरणम् । तस्मात् गङ्गा स्नानेण पुण्यं प्राप्तये काशीमहं गच्छामि । मया एष निश्चयः कृतः ॥”
प्रश्नाः
(A) कुत्र बहवः कुकुराः वसन्ति स्म ।
(B) कः कुकुराणां अग्रेसरः आसीत् ?
(C) भागीरथ्यां कृतं स्नानं कीदृशम् ?
(D) तीक्ष्णदन्तः किम् ऐच्छत् ?
⇒ कर्ता - कृतीना योग्य मेलनं कुरुत । (कर्ता साथे योग्य कृति जोडो.) [02]
‘अ’ ‘ब’
- (43) विशाखादत्तः - रामायणम्
- (44) वात्मीकिः - मुद्राराक्षसम्
- महाभारतम् ।
- ⇒ रेखाङ्कितानि पदानि शुद्धानि कृत्वा गद्यखण्डं पुनः लिखत । (रेखाङ्कित पदोने शुद्ध करीने गद्यखण्डं फ्रीशी लघो.) [03]
- (45) वस्तुतः अस्तित्वरूपेण सतारूपेण वा एते पदार्थाः प्रस्परम् भिन्नाः सन्तीति प्रतीयन्ते । परंतु प्रत्यक्षतः परस्परं भिन्नेषु पदार्थेषु अपि किंचिदेकम् स्वाभाविकं आत्मरूपं भवति ।
- ⇒ अधोदत्तस्य श्लोकस्य अनुवादं कृत्वा अर्थविस्तारं कुरुत । (नीचे आपेक्षा श्लोकनो अनुवाद करीने अर्थं विस्तार करो.) [03]
- (46) चतुर्विधा भजन्ते मां जनाः सुकृतिनोडर्जुन ।
आर्तो जिज्ञासुरर्थार्थीं ज्ञानी च भरतर्षभ ॥
- अथवा**
- (46) सेवितव्यो महावृक्षः फल-च्छाया समन्वितः ।
यदि दैवातकलं नास्ति च्छाया केन निवार्यते ॥

- સ્વીકારો : (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં પાંચ વિભાગો આપેલા છે. (2) પ્રશ્નોના ક્રમ 1 થી 46 છે. (3) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે. (4) પ્રશ્નોની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે. (5) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો. પ્રશ્નોના ઉત્તર ક્રમમાં લખવા.

વિભાગ - A

- ⇒ અધોદત્તસ્ય ગંધિખણ્ડસ્ય અનુવાદ કુરુત . (નીચે આપેલા ગંધિખણ્ડનો અનુવાદ કરો.) [04]
- (1) કાચ્ચીનગરે શક્તિકુમારો નામ: એક: શ્રેષ્ઠપુત્ર: પ્રતિવસતિ સ્મ . સ યદા સ્વકીયસ્ય જીવનસ્ય દ્વાર્થિશાંતિતમે વર્ણે પ્રવિષ્ટરતદા ચિન્તમાપનતઃ- નાસ્તિ દારવિહિનાનામ् અનનુરૂપગુણ દારાણાં ચ સુખમ् . તત્કથે ગુણવર્તી ભાવામ્ અહે વિન્દેયમિતિ . તત: સ પ્રભૂતે વિચાર્ય વસ્ત્રાને પિનદ્રશાલિ: દ્વારગ્રહણાય વિવિધાન્ દેશાન્ અપ્રમત્ત .

અથવા

- (1) ગંગાવીરે એક: ગુરુઃ શિષ્યેણ સહ વર્તમાન: આસીત् . સ જલપ્રવાહેણ નીયમાનં કર્બન કાષ્ઠખણ્ડં દર્શયન् શિષ્યમાહ-અયં જલપ્રવાહેણ સહ સમુર્દ્ર પ્રાપ્યતિ, પરન્તુ ગમનમાર્ગે તીરે સંલગ્નતા, ભારાધિકયેન જલે નિમગ્નતા, આવર્ત્તિપાતતા, નદી જલવિયોગબૈતિ ચત્વારો વિધાઃ ન ભવેયુઃ તદા એવ .
- ⇒ અધોદત્તાનાં સંસ્કૃત-પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ સંસ્કૃતે લિખત . (નીચે આપેલા સંસ્કૃત પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.) [02]
- (2) કુતુંબદ્વય: કર્થ પશ્યન્તિ ?
- (3) કૂટનાથગૃહે ગત્વા વિત્તાસ: કિમ् અયાચ્ચત् ?

અથવા

- (3) અર્જુન: કસ્ય સમીપ ગચ્છતિ ?
- ⇒ અધોદત્તાનાં પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ ગુર્જરમાણાયાં લિખત . (નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો.) [04]
- (4) પ્રત્યુત્પન્નમતિએ અન્ય જળશયમાં જવાનું કેમ માંડી વાયું ?
- (5) જ્યોતિ ઉપર તરફ શા માટે જાય છે ?
- ⇒ અધોદત્તસ્ય વિષયસ્ય ઉપરિ સંક્ષેપેણ ટિપ્પણી લિખત . (નીચે આપેલા વિષય ઉપર ટૂંકનોંથ લખો.) [02]
- (6) કોથની શારીરિક અસરો

અથવા

- (6) ભોજ વ્યાકરણથ્રથં - સરસ્વતીકંઈઠાભરણ
- (7) અધોદત્ત ગંધિખણ્ડ પઠિત્વા પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ સંસ્કૃતે લિખત . (નીચે આપેલ ગંધિખણ્ડ વાંચીને પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.) [04]
- એકદા સ્વર્ગસ્થિત: અર્જુન: પૃથિવી દ્રષ્ટકામ: મૂલોકમાગચ્છત् . પ્રાપ્તમૂલોક: સ: મહાર્ત્ર જયયોષ સ: જયધોષકારક જનસમૂહસ્ય સમીપ ગચ્છતિ . સધે વિરમતે વિશ્વયુદ્ધે લબ્ધવિજયા: જના: વિજયોત્સવમ् અનુભાવયન્ત: આસન્ .
- પ્રશ્નાઃ (A) સ્વર્ગસ્થિત: અર્જુન: કુત્ર આગચ્છત ?
- (B) અર્જુન: કિં શ્રતવાન્ .
- (C) અર્જુન: કસ્ય સમીપ ગચ્છતિ ?
- (D) કે વિજયોત્સવમ् અનુભાવયન્ત: આસન્ ?

વિભાગ - B

- ⇒ અધોદત્તસ્ય ગંધિખણ્ડસ્ય ગુર્જરમાણાયામ् અનુવાદ કુરુત . (નીચે આપેલા પદ્ધંડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો.) [04]
- (8) (A) સેવિતવ્યો મહાવૃક્ષ: ફલ-ચ્છાયા-સમન્વિત: ।
યદિ દૈવાત્કલં નાસ્તિ ચ્છાયા કેન નિવાયિતે ॥
- (B) આરોપ્યતે શિલા શૈલે યલેન મહતા યથા ।
નિપાત્યતે ક્ષણેનાથ: તથાત્મા ગુણદોષયો: ॥
- અથવા
- (8) (A) પુરાણમિત્યેવ ન સાધુ સર્વ
ન ચાપિ કાવ્યં નવમિત્યવદ્યમ् ।
સન્ત: પરીક્ષયાન્યતરદ્દ ભજન્તે
મૂઢ: પરપ્રત્યનેય: બુદ્ધિ: ॥
- ⇒ અધોદત્તાનાં સંસ્કૃત પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ સંસ્કૃતે લિખત . (નીચે આપેલા સંસ્કૃત પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં લખો.) [02]
- (9) કીદૂશં જલં પિબેત્ ?
- અથવા

- (9) कुत्र प्रविष्टस्य भक्तस्य भवानि एका एव गतिः वर्तते ?
 (10) सुखं कदा शोभते ?
 ⇒ अधोदत्ताना॒ प्रभ्नानाम् उत्तराणि गुर्जरभाषायां लिखत । (नीये आपेला पृश्नोना उत्तर गुजराती भाषामां लघो.) [06]
 (11) ऋषि सूर्यं पासे शानी धाचना करे छे ?
 (12) वृद्धं जटायु रावणे क्या शब्दोमां पड़करे छे ?
 (13) शुरु केवा होवा जोहिए ?
 ⇒ श्लोकपूर्ति॑ कुरुत । (श्लोकपूर्ति॑ करो.) [04]
 (14) यस्मान्नोद्दिजते ..... मे प्रियः ।
 (15) आपत्सु रामः ..... भवाज्जनेयः ।

विभाग - C

- ⇒ अधोदत्तस्य नाद्यखण्डस्य गुर्जरभाषायाम् अनुवादं कुरुत । (नीये आपेला नाद्यखण्डनो गुजराती भाषामां अनुवाद करो.) [04]
 (16) सुनीतः - न जानामि । प्रथमं कथयतु यत् प्रस्तरात्यः किं कुर्वन्ति ?
 पुनीतः - प्रस्तरादयस्तु अचेतनाः सन्ति, ते स्वयं क्रियां कर्तुं समर्थाः न भवन्ति । अतः ते तथैव तिष्ठन्ति ।
 सुनीतः - सचेतनाः पश्वः पक्षिणाश्च किं कुर्वन्ति ?
 पुनीतः - एते घटनया उत्तितात् ध्वनेः भयमनुभवन्ति । अतः घटनास्थलात् दूरे धावन्ति ।
- अथवा**
- (16) परिवाज्जकः - शापिडल्यः ! न भेतव्यं, न भेतव्यम् । मयूरः खलु एषः ।
 शापिडल्यः - सत्यं मयूरः ।
 परिवाज्जकः - अथ किम् । सत्यं मयूरः ।
 शापिडल्यः - यदि मयूरः उद्धाटयामि अक्षिणी ।
 परिवाज्जकः - छन्दतः ।
- ⇒ अधोदत्तं वाक्यं कः वदति इति लिखत । (नीये आपेलां वाक्यो कोशं बोले छे ते लघो.) [02]

(अ)

(ब)

- (17) अहो कल्याणः खलु अत्रभवान् - चाणक्यः
 (18) भवानेव तावत् प्रथमः - घटोत्कचः
 धृतराष्ट्रः

- ⇒ अधोदत्ताना॒ प्रभ्नानाम् उत्तराणि लिखत । (नीये आपेला पृश्नोना उत्तर लघो.) [04]
 (19) दृष्टनाना साक्षी कोश-कोश बने छे ?
 (20) चाषक्यं चंदनदासने चंद्रगुप्तनो प्रथम विरोधी केम गणावे छे ?
 ⇒ अधोदत्तयोः विषययोः उपरि संक्षेपेण टिप्पणी लिखत । (नीये आपेला विषय उपर टूक्नोंष लघो.) [04]
 (21) अभिमन्यु - कुरुकुष्ठ दीप्तक.
 (22) शांडिल्ये करेलुं उधाननुं वर्धन.
 ⇒ कोष्टगतानि पदानि प्रयुज्य वाक्यानि रचयत । (कौसमां आपेलां पदोनो उपयोग करीने वाक्यो बनावो.) [02]
 (23) अमे दूतने उष्णनारा नथी.
 (अस्मद् दूतधातक न)
 (24) आपशा त्रष्ण कर्तव्यो छे.
 (अस्मद् त्रि कर्तव्य अस)

विभाग - D

- ⇒ अधोदत्ताना॒ सूचनानुसारम् उत्तराणि लिखत । (नीये आपेला पृश्नोना सूचना भुजभ उत्तरो लघो.)
 (25) 'गृहम्' शब्दस्य समानार्थकं शब्दम् अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत । [01]
 मुवनगम्, क्षेत्रम्, भवनम्.
 (26) 'हेयम्' शब्दस्य विरूद्धार्थकं शब्दम् अधोदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत । [01]
 स्वीकृतम्, देयम्, त्याज्यम्.
 (27) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः वर्तमानकालस्य मध्यम पुरुषस्य एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत । [01]
 पठामि, पठसि, पठति
 (28) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः सामान्य भविष्यकालस्य उत्तमपुरुषस्य एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत । [01]
 भविष्यति, भविष्यामि, भविष्यावः
 (29) अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः आज्ञार्थ-अन्यपुरुषस्य बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखत । [01]

	लभन्ताम्, लभध्वम्, लभताम्	
(30)	अधोदत्तेभ्यः क्रियापदेभ्यः विधर्थ - अन्यपुरुषस्य द्विवचनस्य रूपं चित्वा लिखत । लभेयाथाम्, लभेयाताम्, लभेन्	[01]
(31)	अधोदत्तस्य वाक्यस्य 'स्म' प्रयोगं कृत्वा वाक्यं पुनः लिखत । सायं भोजनम् <u>अभवत्</u> ।	[01]
(32)	अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः त्रीया-विभक्तेः एकवचनस्य रूपं चित्वा लिखत । पुस्तकेन, पुस्तकात्, पुस्तकाय	[01]
(33)	अधोदत्तेभ्यः नामरूपेभ्यः चतुर्थी विभक्ते बहुवचनस्य रूपं चित्वा लिखत । वृष्टिभ्यः, वृष्टिभ्याम्, वृष्टिनाम्	[01]
(34)	उपपद विभक्तेः प्रयोगं कृत्वा रिक्तस्थानं पूरयत । मो श्रेष्ठिन् ! अलम् .....! (आशङ्क्या, आशङ्क्यै, आशङ्क्याः)	[01]
(35)	प्रकोष्ठात् युक्तं संख्यापदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत । गमनमार्गे ..... विधाः भवन्ति । (त्रयः, एकः, चत्वारः)	[01]
(36)	रेखाङ्कित पदस्य कृदन्त प्रकारं लिखत । केनापि उपायेन मया असौ <u>बञ्चनीयः</u> ।	[01]
(37)	अधोदत्तस्य सन्धिविच्छेदं कुशत । जलनैव	[01]
(38)	अधोदत्तस्य सन्धियुक्तं पदं लिखत । गुरुः + अग्रे	[01]
⇒	अधोदत्तयोः सामासिक पदयोः समासप्रकारौ लिखत ।	[02]
(39)	वामबाहुः	
(40)	देशान्तरम्	

विभाग - E

(41)	अधोदत्तानि वाक्यानि कथानक क्रमानुसारेण स्थापयत् । (नीचे आपेक्षां वाक्यो कथानक क्रमानुसार गोठवो.)	[04]	
	(A) अहं तावत् जलाशयान्तरं गच्छामि ।		
	(B) द्वौ इमौ तैव जलाशये स्थितौ ।		
	(C) श्रुतोऽयं धीवरालापः ।		
	(D) अहो बहुमत्स्योऽयं ह्रदः ।		
(42)	अधोदत्तं गद्यखण्डं पठिला प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृते लिखत । (नीचे आपेक्षो गद्यभंडं वांचीने प्रश्नोना उत्तर संस्कृतमां लघो.) [04]		
	कर्तिंश्चित् सरोवरे भारण्ड नामा पक्षेयोदरः पृथग्ग्रीवः प्रतिवसति स्म । तेन च समुद्रतरे परिग्रामता किञ्चित् फलम् अमृतकल्यं तरङ्गाक्षिप्तं सम्प्राप्तम् । सोऽपि भक्षयन्तिदमाह - “अहो बहुनि मयामृतं प्रायाणि समुद्रक्षेत्रालाहतानि फलानि भक्षितानि । परं अपूर्वोऽस्यास्वादः ।”		
प्रश्नाः	(A) भारण्डः कुन्त्रं प्रतिवसति स्म ?		
	(B) भारण्डः कीदृशः अस्ति ?		
	(C) समुद्रतरे परिग्रामता भारण्डेन किं सम्प्राप्तम् ?		
	(D) कस्य स्वादः अपूर्वः अस्ति ?		
⇒	कर्ता - कृतीना योग्यं मेलनं कुरुत । (कर्ता साथे योग्यं कृति जोड़े.)	[02]	
	‘अ’	‘ब’	
(43)	पं. विष्णु शर्मा	-	अष्टाकाख्यायी
(44)	पाणिनी	-	पञ्चतन्त्रः
		महाभाष्यः	
⇒	रेखाङ्कितानि पदानि शुद्धानि कृत्वा गद्यखण्डं पुनः लिखत । (रेखाङ्कित पदोने शुद्ध करीने गद्यभंडं फरीथी लघो.)	[03]	
(45)	तुङ्गलान् सम्प्राप्य सा तुषान् भूषणानां मार्जनार्थम् स्वर्णकाराय विक्रेतुं धात्री अकथयत् । तस्मात् यत् धनम् मिलति, तेन काष्ठानि आहर इति धात्रीम् । निवेदितवती ।		
⇒	अधोदत्तस्य श्लोकस्य अनुवादं कृत्वा अर्थविस्तारं कुरुत । (नीचे आपेक्षा श्लोकनो अनुवाद करीने अर्थविस्तार करो.)	[03]	
(46)	कर्मण्येवाधिकारस्ते मा फलेषु कदाचन् । मा कर्मफलहेतुमूर्त्युं मा ते सङ्गोऽस्त्वकर्मणि ॥		
	अथवा		
(46)	यथा नयति कैलासं नां गान सरस्वती । तथा नयति कैलासं न गङ्गा न सरस्वती ॥		

જવાબો : સ્ટાન્ડર્ડ ગણિત

ગણિત (પ્રશ્નપત્ર - 1)

(1) સાચું (2) સાચું (3) ખોટું (4) ખોટું (5) (D) (6) (C) (7) (C) (8) (D) (9) $c = 0$ (10) 10 (11) $\sec^2 \theta$ (12) છેદકા

(13) $\frac{77}{8}$ સેમી² (14) 3 : 2 (15) 0.6 (16) $\frac{8}{25}$ (18) 22338 (19) $x - 3, 7x - 9$ (20) $x = 9, y = 5$ અથવા

(20) $x = -2, y = 5, m = -1$ (21) $A = 36^\circ$ (22) 0 (23) $r = 3$ સેમી (24) 3.286 (25) $10\sqrt{3}$ મી (26) $\frac{3 + \sqrt{5}}{2}, \frac{3 - \sqrt{5}}{2}$ અથવા

(26) $\frac{3}{2}$ અને 1 (27) -1, -1 (28) 3 અને -4 (29) n^2 અથવા (29) 625 (30) 28 એકમ (31) 69.43% અથવા (31) 137 એકમ

(32) $TP = \frac{20}{3}$ સેમી (33) 28.5 સેમી², 235.5 સેમી² (34) 214.5 સેમી² અથવા (34) 990 સેકન્ડ (16.5 મિનિટ) (36) $x = 1, y = 1$ (37) 7.32 મીટર (38) ઉંચાઈ 2.5 મી

ગણિત (પ્રશ્નપત્ર - 2)

(1) સાચું (2) -8 (3) સાચું (4) (C) (5) (A) (6) $\frac{5}{36}$ (7) $\frac{3}{13}$ (8) $k = 1$ (9) (A) (10) 10 (11) 2 (12) $2\sqrt{a^2 + b^2}$ (13) ખોટું (14) 1

(15) $\frac{3}{7}$ (16) $\frac{2}{3}\pi r^3$ (17) 9696 (19) $\frac{5}{9}$ (20) 20 મી, 16 મી અથવા (20) બંને રેખાઓ સંપાતી હોય. (22) $\frac{16\sqrt{2} + 3}{8}$ અથવા (22)

$\frac{43 - 24\sqrt{3}}{11}$ અથવા (23) 45° (24) 36.8 આશરે (26) $3\sqrt{3}, \frac{-2}{\sqrt{3}}$ અથવા (26) $\frac{3}{2}, 1$ (27) $g(x) = x^2 - 2x + 3$ (28) 12 સેમી, 5 સેમી

(29) $d = -1, a_{10} = 8$ અથવા (29) (i) 550 (ii) 775 (iii) 4375 (30) (i) $k = 4$ (ii) $k = 3$ (31) $x = 8$ અને $y = 7$ અથવા (31) 8.05

અક્ષરો (32) $TP = \frac{20}{3}$ સેમી (33) 42 સેમી² (34) 400 સિક્કા અથવા (34) 1.125 મીટર (36) 10 કિમી/કલાક, 2 કિમી/કલાક

(38) 562500 મી²

ગણિત (પ્રશ્નપત્ર - 3)

(1) સાચું (2) સુસંગત છે. (3) $a_n = a + (n-1)d$ (4) $A = 22$ (5) $\bar{X} = a + \left(\frac{\sum f_i u_i}{\sum f_i} \right) h$ (6) 1 (7) 0 (8) (D) (9) (B) (10) (B) (11)

$\operatorname{cosec} A$ (12) 14 (13) સાચું (14) $\frac{1}{3}\pi h(r_1^2 + r_2^2 + r_1 r_2)$ (15) 1 (16) $\frac{1}{6}$ (18) ગુ.સા.અ. 2, લ.સા.અ. 23460, ગુજરાત 46920 (19)

શૂન્યો $\frac{3}{2}$ અને $-\frac{1}{3}$ (20) $p \neq 4$ અથવા (20) $x = -2, y = 5$ (21) $A = 45^\circ, B = 15^\circ$ અથવા (23) 16 સેમી (24) 8.1 (25) $6\sqrt{7}$ મી (26)

13, 14 અથવા (26) $\frac{-5}{\sqrt{2}}, -\sqrt{2}$ (27) -1, -1 (28) $-\frac{\sqrt{3}}{2}, -\frac{\sqrt{3}}{2}$ (29) $3x+y-5=0$ (30) -13, -8, -3 અથવા (30) 2, 11, 20 અથવા 20,

11, 2 (31) $f_1 = 9, f_2 = 16$ અથવા (31) 64.25 (32) $AD = 3$ સેમી, $BE = 5$ સેમી, $CF = 2$ સેમી (33) 88.44 સેમી² (34) 100

મિનિટ અથવા (34) $710\frac{2}{7}$ સેમી² (36) 60 કિમી/કલાક, 40 કિમી/કલાક (38) 892.26 કિગ્રા(આશરે)

જવાબો : બેઝિક ગણિત

બેઝિક ગણિત (પ્રશ્નપત્ર - 1)

વિભાગ - A

- (1) ખરું (2) ખોટું (3) ખરું (4) ખોટું (5) (D) xyz (6) (D) નીચેની તરફ ખુલ્લો પરવલય (7) (B) સંપાતી રેખાઓ (8) (A) x- અક્ષને છેદ નહીં
 (9) (D) 5 (10) (C) $\frac{5}{26}$ (11) સંખ્યા આવૃત્તિ (12) (D) 0.343 (13) લંબ (14) બે (15) 3:5 (16) 616

વિભાગ - B

- (17) (0, 2) અથવા (17) $3x^2 - 3\sqrt{2}x + 1$ (18) 10, -2 (19) 34 એ (20) $\frac{7}{25}, \frac{24}{25}$ અથવા (20) 2 (21) $p(x,y) = (7, 3)$ (22) $10\sqrt{3}$ મીટર

- (23) 3 સેમી અથવા (23) 18 સેમી (24) 3:1 અથવા (24) $\frac{\pi r^3}{3}$ ઘણ એકમ (25) Z = 6 (26) (i) $\frac{1}{5}$ (ii) $\frac{1}{3}$

વિભાગ - C

- (27) k = 2 અથવા (27) (i) સુસંગત છે. (ii) સુસંગત નથી. (iii) સુસંગત છે. (28) x = 3 અથવા x = $\frac{1}{2}$ અથવા (28) $\sqrt{\frac{2}{3}}, \sqrt{\frac{2}{3}}$ (29) S_n = -8930

- (30) 1470 (31) p(x,0) = p(-7, 0) અથવા (31) 2:7 (32) 62 (33) (i) $\frac{1}{26}$ (ii) $\frac{1}{4}$ (iii) $\frac{5}{3}$ (34) (i) $\frac{1}{2}$ (ii) $\frac{1}{3}$ (iii) $\frac{2}{3}$

વિભાગ - D

- (36) X=24, Y=20 (38) બહુલક 7.88 મધ્યક 8.32 (39) 6 સેમી અથવા (39) 1.125 મીટર

બેઝિક ગણિત (પ્રશ્નપત્ર - 2)

વિભાગ - A

- (1) ખોટું (2) ખરું (3) ખોટું (4) ખોટું (5) (A) સાન્ન દશાંશ સ્વરૂપ (6) (C) સુરેખ (7) (B) $\frac{1+\sqrt{5}}{2}$ (8) (B) a² + b² (9) (D) $\frac{7}{8}$

- (10) (B) -4 (11) 23.7 (12) 0 (13) સ્પર્શન્દિંદુ (14) બે (15) $\frac{\theta}{360} \times 2\pi r$ (16) $\frac{1}{2}lr$

વિભાગ - B

- (17) $-\frac{3}{2}$ અથવા (17) $\frac{7}{3}$ (18) $-\frac{5}{3}, \frac{1}{4}$ (19) 158 (20) $\cos A = \frac{\sqrt{7}}{4}, \tan A = \frac{3}{7}$ અથવા (20)

- $\sin \theta = \frac{5}{13}, \cos \theta = \frac{12}{13}, \tan \theta = \frac{5}{12}, \cosec \theta = \frac{13}{5}, \cot \theta = \frac{12}{5}$ (21) A(x,y) = (3,-10) (22) 6 મીટર (23) 50° અથવા (23) 8 સેમી

- (24) 7:5 અથવા (24) 25 મીટર (25) 44.7 (26) $\frac{4}{5}$

વિભાગ - C

- (27) $x = \frac{9}{13}, y = \frac{-5}{13}$ અથવા (27) સુસંગત છે. x = -2 અને y = 5 (28) x = 5 અથવા x = -2 અથવા (28) $\frac{3+\sqrt{13}}{2}$ અને $\frac{3-\sqrt{13}}{2}$ (29) n = 5

- a_n = 34 (30) ના, ન હોઈ શકે. (31) 3x + y - 5 = 0 અથવા (31) y = 3 અથવા y = -9 (32) 56.67 kg (33) $\frac{1}{5}, \frac{15}{19}$ (34) $\frac{9}{10}, \frac{1}{10}, \frac{1}{5}$

વિભાગ - D

- (36) x = 150, y = 18 (38) મધ્યક 69.43% (39) $\frac{1}{15}$ સેમી અથવા (39) 6 સેમી

બેઝિક ગણિત (પ્રશ્નપત્ર - 3)

વિભાગ - A

- (1) ખરું (2) ખોટું (3) ખોટું (4) ખરું (5) (A) સંમેય સંખ્યા (6) (B) X-અક્ષને છેદ નહિ (7) (A) 16 (8) (B) AB+BC=AC (9) (A) $\frac{4}{9}$ (10) (A) n (11) 46 (12) 1 (13) 80° (14) છેદિકા (15) (πr^2 - લઘુવૃત્તાંશનું ક્ષેત્રફળ) (16) 80 એકમ

વિભાગ - B

$$(17) 3x^2 - 3\sqrt{2}x + 1 \quad (18) -3, -\frac{5}{2} \quad (19) 27 \text{ પદ અથવા} \quad (20) \cos 23^\circ + \sin 15^\circ \quad (21) x=6, y=3 \quad (22) 50\sqrt{3} \text{ મીટર}$$

$$(23) \frac{\sqrt{3}}{2}r \quad (24) 8 \text{ સેમી અથવા} \quad (24) 1000 \text{ ગોળીઓ} \quad (25) 10 \quad (26) \frac{1}{13}$$

વિભાગ - C

$$(27) \text{એક બેટની કિંમત રૂ.500 થાય તથા એક દાનાની કિંમત રૂ. 50 થાય અથવા \quad (27) \text{અપૂર્ણાંક } \frac{x}{y} = \frac{7}{9} \text{ મળે}$$

(28) પાયો 12 સેમી તથા વેધ 5 સેમી થાય અથવા (28) 12 વર્ષ અને 6 વર્ષ (29) 143 (30) π^2 અથવા (31) ચંપા સાચી છે.

$$(32) \bar{x} = 545.2 \quad (33) \text{i)} \frac{2}{9} \text{ ii)} \frac{1}{3} \text{ iii)} \frac{4}{9} \quad (34) \frac{1}{4}$$

વિભાગ - D

(36) X = 9 તથા Y = 15 (38) બહુલક 52, મધ્યક 62 (39) 10 ક્રોન અથવા (39) 2.5 સેમી

જવાબો : વિજ્ઞાન

વિજ્ઞાન (પ્રશ્નપત્ર - 1)

- (1) ગેલ્વેનાઈજ્ડ (2) મંદવાહકો (3) નર (4) અનુમસ્તિષ્ય, બૂહદ્દમસ્તિષ્ય (5) ✓ (6) ✓ (7) ✓ (8) (c) E_2O_3 (9) (c) 25cm (10) (b) દ્વિદી (11) (c) લિંગી પ્રજનન (12) Na, Si, S, Ca (13) વોલ્ટ = $\frac{\text{જૂલ}}{\text{કુલંબ}}$ (14) ખનિજ તેલ, ખનિજ કોલસો, કુદરતી વાયુઓ (15) (1 - d), (2 - a), (3 - b), (4 - c) (16) ટીહારી બંધ (ગંગા નદી), સરદાર સરોવર બંધ (નર્મદા નદી)

વિજ્ઞાન (પ્રશ્નપત્ર - 2)

(1) વિધટન પ્રક્રિયા, ઉભાશોષક પ્રક્રિયા (2) પ્રોપેનાલ (3) જનીનો (4) પરાવર્તી કમાન (5) ✗ (6) ✓ (7) ✓ (8) (c) દરેક અર્ધઘાતુ તત્ત્વ છે.

$$(9) (b) અનંત (10) ફેલોપિયન ટ્યુલ (11) ફ્લાવર (12) \begin{array}{|c|c|c|} \hline K & L & M \\ \hline 2 & 8 & 8 \\ \hline \end{array} \quad (13) R = \frac{R_1 R_2}{R_1 + R_2} \quad (14) \text{સલ્ફર અને નાઈટ્રોજનના ઓક્સાઈડ}$$

(15) યુનાઇટેડ નેશન એન્વાયરમેન્ટલ પ્રોગ્રામ અથવા સંયુક્ત રાષ્ટ્ર પર્યાવરણ કાર્યક્રમ (16) બીશોઓ

વિજ્ઞાન (પ્રશ્નપત્ર - 3)

- (1) નાઈટ્રોજન ડાયોક્સાઈડ, ઓક્સિજન (2) ઉદ્દીપકો (3) આન્તર્વંશિકા (4) કોષવિભાજન (5) ✗ (6) ✗ (7) ✓ (8) (c) ત્રણોય અર્ધઘાતુ તત્ત્વો છે. (9) (b) (i) અને (iii) (10) (c) એક જાતિનાં બે પિતૃઓનું જનીન દ્વય વારસામાં આવે છે. (11) (b) અશ્માઓની ઉમરનો અંદાજ મેળવવા (12) 25 (13) આદકલી વાતુ તત્ત્વો (14) ભારે ન્યુકિલયસનું હલકા ન્યુકિલયસમાં વિભાજન થતાં વિપુલ માત્રામાં ઊર્જા મુક્ત થવાની કિયાને ન્યુકિલયર વિખંડન કરે છે. (15) ચતુર્થ પોષક સ્તર (ઉચ્ચ માંસાહારીઓ) (16) કાર્બન, હાઈડ્રોજન, નાઈટ્રોજન, સલ્ફર (23) 6.25×10^{18} ઈલેક્ટ્રોન

જવાબો : સામાજિક વિજ્ઞાન

સામાજિક વિજ્ઞાન (પ્રશ્નપત્ર - 1)

- (1) (3) સોમનાથ (2) (1) સુરત (3) (4) કચ્છ (4) ખોટું (5) ખોટું (6) ખોટું (7) કાળી જમીન (8) ગોદન ફાઈબર (9) મોટા પાયા પરનો ઉધોગ (10) જિનીવા (11) 1991 (12) છારીસગઢ (13) (A) મિશન મંગલમૃ (14) (D) અસ્થૃષ્ટતા (15) (A) પશ્ચિમ બંગાળ (16) રાષ્ટ્રની અખાર્ડિતતા અને સાર્વભૌમત્વની બાબતોની

સામાજિક વિજ્ઞાન (પ્રશ્નપત્ર - 2)

- (1) (2) સુરેન્દ્રનગર (2) (1) ખંબાત (3) (4) મહુરાઈ (4) સાચું (5) ખોટું (6) ખોટું (7) લોક ઓક્સાઈડ (8) ગીધ (9) હિમુખી (10) ફાન્સ (11) સ્ટોકહોમ (12) 15 માર્ચ (13) (A) વિદેશી વ્યાપાર અંગેની નીતિ (14) (C) અમર્ત્ય સેન (15) નોર્વ (16) (C) ભારત

સામાજિક વિજ્ઞાન (પ્રશ્નપત્ર - 3)

- (1) (4) ક્રોણિપાક (2) (3) વાચ (3) (2) ધોળકા (4) ખરું (5) ખોટું (6) ખોટું (7) સામુદ્રાધિક વન (જંગલી) (8) જમનગર (9) ભાવનગર (10) 415 (11) મિશ્ર અર્થાત્ (12) 1977 (13) (C) મિશન મંગલમૃ યોજના (14) (C) એન.એસ.સી.એન. (15) (B) શાંતિવાદ (16) (B) સંયુક્ત રાષ્ટ્રો

જવાબો : અંગેજ્યુ

અંગેજ્યુ (પ્રશ્નપત્ર - 1)

- (1) with the spring season. (2) that the woman did not have a red rose. (3) that Kach hadn't come back. (4) Suckracharya meditated for a while. (5) touching her teacher's lips and feeling the vibration in the throat. (6) a teacher who taught deaf and blind people. (7) with a view to lifting precious gems. (8) on Ramsingh's metallic neck. (9) unanswered questions of the students and expectations of the parents lead to stress. (10) to guide parents and students at the time of exams. (12) True (13) False (14) True (15) False (16) to carve his niche and sew his seams. (17) to let him go and miss find his way. (18) go and miss his mother all the way. (19) because the teacher was on leave. (20) when he was on his way to home. (21) coins (22) to have fresh, hot jalebis. (23) fifth standard. (24) G Daimler (25) aeroplane and motor cycle. (26) in U.K. (27) 90 years. (28) d champion (29) 22 Olympic medals (30) because swimming needs a lot of strength and stamina (31) at the age of seven (32) b (33) d 34. a (35) b (36) b (37) b (38) Though it was a holiday in the school. (39) to achieve their goals. (40) while I am writing. (41) noise, deafness, avoid. (42) tired 43. generate (44) incidental (45) The teacher suggested his students to let him start a new topic that day. They did not agree and told their teacher that they wanted to hear a story from him. The teacher exclaimed with joy that it was really a wonderful idea. (46) While Manoj was reading a book, the doorbell rang. (47) We went to the library which is situated near the Town Hall. (48) The students wrote neither a report nor an essay. (49) leave, where, them. (50) An experiment was done with squirrel by some French scientists. Sugar water was put in a naturally lighted room by them. The sugar water was drunk by the squirrel exactly at the right time. (51) The diamond has been known as the hardest substance. It has been dug out from mine. People have used them to decorate jewells. (52) c (53) d (54) a

અંગેજ્યુ (પ્રશ્નપત્ર - 2)

- (1) inside the cover of the book. (2) to Hollis Meynell. (3) as they eat carcasses or dead animals. (4) to tear the flesh from dead bodies. (5) The teacher put her hand under the water tap and she wrote the word 'water'. (6) Touching different objects awakened Helen's soul (7) cure everything from a broken leg to a broken heart. (8) when she stands up. (9) to watch a robot in the witness box. (10) that robot would never betray him. (12) True (13) False (14) False (15) True (16) his beloved wife/lover. (17) when he taste the sky (18) he will whisper in her beloved wife's ear. (19) Mountain Meru because they were tired. (20) as they could not save Draupadi. (21) because he was proud of his beauty. (22) He insulted the great heroes. (23) he left his brothers in search of peace. (24) Rushil has sent an email to Anjana. (25) Rushil writes about a great musical concert. (26) Mohan's performance. (27) to learn playing veena. (28) Chewing gutkha spoils (29) Harish may be 14 years old. (30) He reads newspapers, magazines and plays tabla. (31) He should read articles or play on the tabla. (32) d (33) c (34) a (35) b (36) e (37) c (38) when he completes the lesson (39) because the umpire gave him out. (40) who can help me ? (41) freedom, bravely, sacrificed. (42) raise (43) peacefully (44) justify (45) Kiran's father asked Kiran what he/she was doing then. Kiran replied that he/she was watching a serial on the TV. His/Her father advised him/her not to waste his/her time as he/she was in the SSC class. (46) When the shopkeeper closed his shop, he went home. (47) God helps those who help themselves. (48) The movie had already started before we reached the theatre. (49) who. because, their. (50) What will you have done if you are a player ? I have been always loyal to my nation. If I

do not clean the surrounding..I can not spoil it. (51) Heavy boxes were carried in the market by the robot. Before the master sat in the car. all the things had been kept by the robot. Its master would not be disobeyed by the robot. (52) b (53) c (54) d

અગ્રેજુ (પ્રશ્નપત્ર - 3)

(1) roof of a stardy. brick-walled home. (2) to capture as much sun light as possible. (3) the spreading of mosquitoes. 4. cleaned the pond next to his house (5) more than one thousand years ago (6) An English monk named Roger Bacon. (7) to know the mantra of giving life to the dead. (8) Somebody should go to Shukracharya and stay with him as his student. (9) metabolism (10) Heavy food slows down the brain activity. (12) True (13) True (14) True (15) to slay his foe and fight the battle of his life. (17) not to cry (18) means he is young enough to live his life. (19) Phatik's maternal uncle. (20) that Phatik was a nuisance for her. (21) would go to Kolkata. (22) fishing-rod, his big kite and his marbles. (23) Makhan (24) is used in cooking. (25) from flowers. (26) mineral oil. (27) vegetable oil (28) Russian bird (29) mixed boiled rice and milk and sugar. 30. because she believes in freedom of birds and animals 31. Reshma, her mother and friends. 32. c 33. d 34. a 35. b 36. d 37. a 38. When our death will come. 39. yet any body can cheat him. 40. more beautiful than any other monument. 41. heavenly, enjoyable, listening. 42. straight 43. dive 44. terrace. 45. Mr shah asked Mr. Patel why he had brought his children in the office the previous day. He replied that their mother had gone for shopping. Mr. Shah asked him where he had taken his lunch. He replied that he had taken his lunch in their canteen. 46. Since Dashrath lost his wife, he was terribly sad. 47. Arun's team not only cleans lakes but also conserves gree trees. 48. They did not allow me to enter until the manager called me. 49. amazingly. with, everlasting. 50. His fees for his higher education could not be paid by the boy because of his poor economic condition. He would be helped by one of the businessmen. Some arrangement for hostel had also been made by the businessman before the boy reached the town. 51. It was raining then. The children were enjoying rain bath. The trees were looking green and fresh. Some animals had taken shelter and the trees. 52. b 53. b 54. a

જવાબો : ગુજરાતી

ગુજરાતી (પ્રશ્નપત્ર - 1)

વિભાગ-A : (અ) (1) (ક) (2) (ઈ) (3) (અ) (4) (બ)

વિભાગ-B : (અ) (1) (ક) (2) (અ) (3) (બ) (4) (ઈ)

વિભાગ-C : સાચી જોડણી : (1) ખૂબસૂરત, પરિસ્થિતિ (2) સુ + આગત = સ્વાગત (3) ભજનમંડળી - મધ્યમપદલોપી સમાસ (4) (1) - (1), (2) - (2) (5) વિતીરેક અલંકાર (6) પરિભાષા - પૂર્વપત્રય (7) સમાનાર્થી શબ્દ (1) શૃંગ - શિખર, (2) વિશ્વ - જગત (8) વૈષ્ણવજન - જીતવાચક સંશા (9) શિખરો સર કરવા - સફળતા પ્રાપ્ત કરવી (10) નહીં ઘરના કે નહીં ઘાટના - એકેય બાજુના ન રહેવું (11) ઘેટાં - બકરાનો વાડો - ઝોક (12) વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ - સુંવાણું × બરછટ (13) પાણી - જળ, પાણી - ધાથ (14) કાણ - ચારિન્ય (15) દસમા - સંખ્યાવાચક વિશેષજ્ઞ (16) ફગફિયો - રીતિવાચક વિશેષજ્ઞ (17) ગુજરાતી - ગુ + ઉ + જુ + અ + રૂ + આ + તુ + ઈ (18) બરવાડે ભોગિયો તરીકે અમારી સામે બેસાડ્યો હતો. - પ્રેરકવાક્ય (19) શિખરણી છંદ (20) 'પૃથ્વી' છંદનું બંધારણ - જસજસયલવા

ગુજરાતી (પ્રશ્નપત્ર - 2)

વિભાગ-A : (અ) (1) (ક) (2) (ઈ) (3) (અ) (4) (બ)

વિભાગ-B : (અ) (1) (ક) (2) (ઈ) (3) (બ) (4) (અ)

વિભાગ-C : સાચી જોડણી : (1) આવિર્ભાવ, અભિરૂચિ (2) વનાવિકારી - વન + અવિકારી (3) રામનામ - તત્પુરુષ સમાસ (4) (1) - (2), (2) - (3) (5) વ્યાજસ્તુતિ અલંકાર (6) દુર્ગંધ - પૂર્વપત્રય (7) સમાનાર્થી શબ્દ (1) આયુધ - શસ્ત્ર (2) ફડક - ચિંતા (8) પીડા - ભાવવાચક સંશા (9) રૂઢિ પ્રયોગ - કંઠે પાણી આવવા - મરવા જેવું થવું (10) પાકા ઘડે કાંઠા ન ચેડે - અમુક વખત વીતી ગયા પછી નવું કામ ન શીખાય. (11) શબ્દસમૂહ - શરીરે મોટું પણ અક્કલમાં ઓછું - જડસુ (12) વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ - પ્રશંસા × નિંદા (13) અર્થભેદ - કઠોર - નિર્દ્ય, કઠોળ - એક અનાજ (14) તળપદા શબ્દનું શિષ્ટરૂપ લખો. પરભાતી - પ્રભાતીયા (15) શીલવંત - ગુણવાચક વિશેષજ્ઞ (16) હવે - સમયવાચક કિયાવિશેષજ્ઞ (17) દારુણ - દુ + આ + રૂ + ઉ (18) જયાવતી શેડાણીએ ભગવાન કૃષ્ણને ગોકુળ પહોંચાડ્યા. - પ્રેરકવાક્ય (19) ચોપાઈ છંદ (20) મંદકાન્તા છંદ

ગુજરાતી (પ્રશ્નપત્ર - 3)

વિભાગ-A : (અ) (1) (બ) (2) (ક) (3) (ઈ) (4) (અ)

વિભાગ-B : (અ) (1) (ક) (2) (ઈ) (3) (અ) (4) (બ)

વિભાગ-C : સાચી જોડણી : (1) પ્રતીતિ, સુશોભિત (2) વિ + અવહાર = વ્યવહાર (3) શોખશખોર - ઉપપદ સમાસ (4) (1) - (3), (2) - (1) (5) ઉપમા અલંકાર (6) લોલી - પરપ્રત્યય (7) સમાનાર્થી શબ્દ (1) સંમતિ - મંજુરી, (2) નિંદા - ટીકા (8) કુળ - સમૂહવાચક સંશા (9) રૂઢિપ્રયોગ - એળે જવું - વ્યર્થ જવું, નકામું હોવું (10) કહેવત - મોરના ઈડાને ચીતરવા ન પડે - મા-બાપના સંસ્કાર બાળકમાં આપોઆપ ઉત્તે છે એને તેળવવા પડતા નથી. (11) શબ્દસમૂહ - શબને ઓછાડવાનું લૂગવું - કફન (12) વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ - નિર્ભય × ભયભીત (13) અર્થભેદ - ગુણ - સદ્ગુણ, ગૂણ - થેલો (14) તળપદા શબ્દનું શિષ્ટરૂપ લખો. ઠીનાનો - સોનાનો (15) બે-ત્રણ - સંખ્યાવચાક વિશેષજ્ઞ (16) ઉપરનીચે - સ્થળવચાક કિયાવિશેષજ્ઞ (17) દુર્લભ - દુ + ઉ + રૂ + લુ + અ + ભુ + એ (18) તેમજો ભોજન પીરસાવ્યું. - પ્રેરકવાક્ય (19) પૃથ્વી છંદ (20) શાર્દુલવિકીર્ણિત છંદનું બંધારણ - મસજસતતગા

સંસ્કૃત (પ્રશ્નપત્ર - 1)

(2) ભોજેન વિરચિત વ્યાકરણ સરસ્વતી કળઠાભરનામા પ્રસિદ્ધમસ્તિ । (3) પાર્થિવાન્ને: સૂર્યેણ સહ સમ્બન્ધ: વર્તતે । અથવા (3) કુપિતા બુદ્ધિ: આત્મદોષ ન પશ્યતિ । (7) (A) વિકમસ્ય દ્વાશ્યાં શતાબ્ધીં સિદ્ધરાજ: જયસિંહ: માલવ વિજય કૃતવાન् । (B) સિદ્ધરાજ: જયસિંહ: વિજયાનન્તરમ् અણહિલપુર્ પ્રત્યાગતવાન् । (C) સરસ્વતી કળઠાભરનામા પ્રસિદ્ધ વ્યાકરણ ભોજેન વિરચિતમ् અસ્તિ । (D) ભોજસ્ય કીતિ ભોજવ્યાકરણેન આસીત् । (9) માનવા: નિર્ભતા: સન્તુ । અથવા (9) જટાયુ: તુણ્ડપ્રહારેણ વામબાહૂન् વ્યપાહરત् (10) ગુણેન પુરુષ: પરીક્ષયતે । (17) અથ ઇદારી ક્વગત: - ચાણક્ય: । (18) રાશસેભ્યોડપિ ભવત્ત એવ કૂરતરા: - ઘટોલકચ: । (23) અહં અનુગૃહીતોડસ્મિ । (24) ધૂતરાષ્ટ્ર કૌરવાણા જનક: આસીત् । (25) નૈપુણ્યમ् (26) અન્ધકાર: (27) વન્દે (28) ઉપદિષ્યથ: (29) ર્ચયતામ् (30) લભેન (31) તસ્ય કૂટનાથામ્ભિક્ષ: વૈશ્ય: પ્રતિવેશિકા: અસ્તિ સ્મ । (32) શૈલાત् (33) ભાર્યાનામ् (34) શિષ્યેણ (35) ચતુર્વિધા: (36) વિધ્યર્થ કૃતન્ત (37) પ્રસ્તદારાય: + તુ (38) પિતુરાજા (39) બહુવ્રીહિ (40) બષ્ટી તત્પુ: સમાસ: (41) (A) પરસ્થ: તાનિ પ્રત્યર્થ્યામિ । (B) એતાનિ પાત્રાણિ મમ ન સન્તિ । (C) ભવત: સર્વાણિ પાત્રાણિ મૃતાનિ । (D) તત્ત્વ અહં કિં કરું સમર્થ: । (42) (A) મહર્ષિ દયાનન્દસ્ય જન્મ સૌરાષ્ટ્રદેશે ટક્કારા નામકે ગ્રામે અભવત્ । (B) મહર્ષિ દયાનન્દસ્ય પૂર્વ નામ મૂલશક્કર: આસીત् । (C) મહર્ષિ દયાનન્દસ્ય પિતુ: નામ કરસન ત્રિવેદી ચ માતુ: નામ અમૃતબેન આસીત् । (D) દયાનન્દસ્ય શાષ્વતસ્ય શિવસય પ્રાત્યર્થ પિતર ગૃહે અત્યજત્ત । (43) દણ્ડી: - દશકુમારવરિતમ् (44) માસ: - દૂતવાક્યમ् (45) (1) વ્યાકરણગન્થ (2) સિદ્ધહૈમવ્યાકરણમ् (3) પ્રારમ્પિકેષ (4) અન્તિમયો: (5) પ્રાકૃતમાણાણાજી

સંસ્કૃત (પ્રશ્નપત્ર - 2)

(2) હેમચન્દ્રાચાર્યેણ રચિતસ્ય અલઙ્કારશાસ્ત્રીયસ્ય ગ્રન્થસ્ય નામ 'કાવ્યાનુશાસનમ्' અસ્તિ । (3) લોષ: પૃથિવ્યા: વિકાર: વર્તતે । અથવા (3) કૃતબુદ્ધય: વિશુદ્ધયા ધિયા અસત: સતો વા સર્વાન् અર્થાત् પશ્યન્તિ । (7) (A) સિદ્ધરાજસ્ય જયસિંહસ્ય નિવેદનેન પ્રેરિતા: હેમચન્દ્રાચાર્ય વ્યાકરણ ગ્રન્થ રચિતવત । (B) હેમચન્દ્રાચાર્યેણ રચિત વ્યાકરણ સિદ્ધહૈમવ્યાકરણમઙ્ગ ઇતિ નામા પ્રસિદ્ધમસ્તિ । (C) સિદ્ધહૈમવ્યાકરણે અષ્ટૌ અધ્યાયા: સન્તિ । (D) હેમચન્દ્રાચાર્યે: લક્ષ્યોક પરિપિત સાહિત્ય વિરચિતમસ્તિ । (9) દુર્જનસ્ય સંસર્ગ ત્વજેત् । અથવા (9) કાર્ય પ્રારભ્ય અભ્યમજના: પરિત્યક્તિન્તિ । (10) ગાનસરસ્વતી કૈલસં નગં નયતિ । (17) શાંપદિલ્ય: (18) સુનીત: (23) ભગવાન એ પ્રથમં પ્રવિશતુ । (24) વયં દૂતધાતકા: ન । (25) અવિચાર્ય (26) અર્વાચીન: (27) ભવામિ (28) વદિષ્યથ: (29) મિલેયામ् (30) પઠેયુ: (31) જલાશયાન્તર મત્સ્યા: ગચ્છન્તિ સ્મ । (32) લોકાત् (33) રામાણામ् (34) પઠનેન (35) નવમ् (36) સમ્બન્ધક ભૂતકૃતન્ત (37) અસમાત + જનાત + ઇષ્વતે (38) અન્ય એવ (39) કર્મધારય (40) બહુવ્રીહિ (41) (A) વયં સર્વે માનવા: આપિ કાષ્ટખણ્ડા ઇવ । (B) સામાજિકો વ્યવહાર: ભારરૂપો ભવતિ । (C) એષુ પતિતો જન: બહિ: આગન્તુ ન શકોન્તિ । (D) પરિવારાત્ મુખત્વમ् એવ નદી જલવિયોગ: । (42) (A) શાપલ્લી નામૈક: ગ્રામે બહવ: કુકુરા: વસન્તિ સ્મ । (B) તીક્ષણદન્ત: નામ બૃદ્ધ: સારમેય: કુકુરાણાં અગ્રેસર: આસીત् । (C) ભાગીરથ્યાં કરું સ્નાન પાપહરણમ् અસ્તિ । (D) તીક્ષણદન્ત: ગજ્જાસ્નાને પુણ્ય પ્રાપયે કાર્ણી ગન્તમ् એચ્છત્ (43) મુદ્રારાક્ષસમ् (44) રામાયણમ् (45) (1) પ્રસ્પરં (2) ફલ્તુ (3) કિઝિદેક (4) આન્તર્યમપિ

સંસ્કૃત (પ્રશ્નપત્ર - 3)

(2) કૃતબુદ્ધય: વિશુદ્ધયા ધિયા અસત: સતો વા સર્વાન् અર્થાત્ પશ્યન્તિ । (3) કૂટનાથગૃહં ગત્વા વિત્તદાસ: સ્વકીયાની પાત્રાણિ અયક્ષત । અથવા (3) અર્જુન: જયધોષકારારું જનસમૂહસ્ય સમીપં ગચ્છતિ । (7) (A) સ્વર્ગસ્થિત: અર્જુન: ભૂલોકમાગચ્છત્ । (B) અર્જુન: મહાનં જયધોષ શ્રૂતવાન् । (C) અર્જુન: જયધોષકારકું જનસમૂહસ્ય સમીપં ગચ્છતિ । (D) સધવિરમિતે કિશ્યયુદ્ધે લબ્ધવિજયા: જના: વિજયોત્સવમ् અનુભાવયત: આસન् । (9) શુદ્ધજલં પિબેત । અથવા (9) વિપ્તૌ પ્રવિષ્ટસ્ય ભક્તસ્ય ભવાનિ એકા એવ ગતિ: વર્તતે । (10) સુર્ખં દુઃખાનિ સખુમ્ય શોભને ? (17) ઘટોલકચ: (18) ચાણક્ય: (23) વયં દૂતધાતકા: ન । (24) અસ્માકં ત્રિણી કર્તવ્યાનિ સન્તિ । (25) મુબનમ् (26) સ્વીકૃતમ् (27) પઠસિ (28) ભવિષ્યામિ (29) લભેયાતામ્ (30) લભેયાતામ્ (31) સાયં ભોજનમ् ભવતિ સ્મ । (32) પુસ્તકેન (33) વૃદ્ધિષ્ય: (34) આશક્કાયા (35) ચત્વાર: (36) વિધ્યર્થ કૃતન્ત (37) જલેન + એવ (38) ગુરુપ્રે (39) કર્મધારય (40) કર્મધારય (41) (A) અહો બહુમત્યોડયં હ્રદ: । (B) શ્રુતોડયં ક્ષીપરાલાય: । (C) અહં તાવત્ જલાશયાન્તરં ગચ્છામિ (D) દ્વી ઇમૌ તત્ત્રૈવ જલાશયે સ્થિતૌ । (42) (A) કસ્મિન્ધિત સરોવરે ભારણ પ્રતિવસતિ સ્મ । (B) ભારણ નામામ પુષ્યેકોદર: પુથગ્રીવઃ અસ્તિ । (C) સમુદ્રતીરે પરિપ્રેમતા ભારણેન કિઝાત્, ફલમ્, અમૃતકલ્પં તરફાંકિશાપં: સમ્પાદનમ् । (D) અમૃતકલ્પં ફલસ્ય સ્વાદ: અપૂર્વઃ અસ્તિ । (43) પઞ્ચતન્ત્ર: (44) અષ્ટાધ્યાયી (45) (1) તણ્ડુલાનુ (2) માર્જનાર્થી (3) ધન્ન (4) ધાત્રી

SKP SCHOOL - RAJKOT

Std - 10 (G.M.) Board Exam - 2023

Exam-Time Table

Date	Subject	Time
	Gujarati (01)	10 : 00 To 1 : 15
	Basic Maths (18)	10 : 00 To 1 : 15
	Standard Maths (12)	10 : 00 To 1 : 15
	Science (11)	10 : 00 To 1 : 15
	S.S. (10)	10 : 00 To 1 : 15
	English (16)	10 : 00 To 1 : 15
	Sanskrit (17)	10 : 00 To 1 : 15

● અગત્યની સૂચનાઓ :

1. પરીક્ષાર્થીઓએ પોતે જે માધ્યમમાં ઉત્તરો લખવાનાં છે તે ભાષાના કોડ નંબર તેમજ જે તે વિષયોના કોડ નંબર તથા તે વિષયોની પરીક્ષાની તારીખ, વાર, સમય બાબત પોતાની શાળામાંથી સંપૂર્ણ માર્ગદર્શન મેળવી લેવું.
2. પરીક્ષાના પ્રથમ દિવસે પરીક્ષાર્થીઓએ પરીક્ષા શરૂ થવાના 30 મિનિટ અગાઉ પરીક્ષા સ્થળે પહોંચી જવું. બાકીના દિવસોએ પરીક્ષા શરૂ થવાના 20 મિનિટ અગાઉ હાજર રહેવું.
3. દરેક પ્રશ્નપત્રમાં 15 મિનિટનો સમય વધુ ફાળવવામાં આવશે. જે દરમિયાન ઉત્તરવહી ઉપરની વિગતો ભરવા માટે 5 મિનિટ અને 10 મિનિટ પ્રશ્નપત્ર વાંચવા માટે ફાળવવામાં આવશે અને જવાબો લખવા માટે નિયમ અનુસાર 3 કલાકનો સમય ફાળવવામાં આવશે.
4. 10 : 00 થી 10 : 15 દરમિયાન ઉત્તરવહી ઉપરની વિગતો ભરવા માટે તેમજ પ્રશ્નપત્ર વાંચવા માટે આપવામાં આવશે. જ્યારે 10 : 15 થી 1 : 15 નો સમય ઉત્તરવહી લખવા માટેનો રહેશે.
5. 1 : 15 કલાકે પરીક્ષા પૂર્ણ થશે.
6. પ્રશ્નપત્રને લગતું કોઈપણ સાહિત્ય, પુસ્તક, ગાઈડ, ચાર્ટ તેમજ મોબાઇલ ફોન કે કેલ્ક્યુલેટર જેવા ઈલેક્ટ્રોનિક સાધનો વગેરે પરીક્ષા સ્થળ અને પરીક્ષાખંડમાં લઈ જવાની મનાઈ છે. તેમ છતાં પરીક્ષાર્થી પાસે પરીક્ષા શરૂ થયા બાદ નિરીક્ષણ દરમિયાન કોઈપણ સાહિત્ય મળશે, તો તેમની સામે ગેરરીતિનો કેસ નોંધી શકાશે અને શિક્ષાત્મક કાર્યવાહી કરવામાં આવશે. પરીક્ષાખંડમાં પ્રવેશિકા સિવાય કોઈપણ પ્રકારનું હાથે લખેલું કે છાપેલું સાહિત્ય ગેરરીતિનો કિસ્સો નોંધવા માટે પૂરતાં છે, તેની ખાસ નોંધ લેશો.

Wish You All The Best

ધોરણ - 10 ના વિદ્યાર્થીઓને પરીક્ષા બાબતે મહત્વની ટીપ્સ

પરીક્ષા પહેલાં...

- શુલેચ્છા પાઈવવા માંગતા આપજાં સગા—સંબંધી અને ભિત્રોને શક્ય હોય ત્યાં સુધી વિદ્યાર્થીઓને મળવા ન દેવા.
- પોતાના સંતાનને ચશ્મા હોય તો બીજુ એક જોડ તૈયાર રાખવી.
- આ સમય દરમિયાન વાંચન અને પુનરાવર્તન સરસ રીતે કરજો. આ સમયે વાલીએ બાળકને કંપની આપવી.
- ઘરનાં અન્ય સભ્યો આ સમયે મોબાઇલ, ટી.વી., ટેપ, રેડિયો ન વગાડે તે ધ્યાનમાં રાખવું અને વિદ્યાર્થીને વાંચન દરમિયાન સારું વાતાવરણ મળી રહે તે ખાસ જોવું.
- બાળકના વાંચન સમયે તેને હળવો નાસ્તો, દાળિયા, શીંગ કે કુટસ યોગ્ય માત્રામાં આપવા.
- રિસિપ્ટની બે થી ત્રણ ઝેરોશ કરાવી લેવી અને તેમાંથી એક ઝેરોશ ઘરે રાખવી અને એક ઝેરોશ સાચવીને રાખવી.
- રિસિપ્ટને કયારેય લેમીનેશન ન કરાવવી.
- તમારો નંબર જે સ્કૂલમાં આવેલો હોય તે સ્કૂલે આગલા દિવસે જઈ યોગ્ય ચકાસણી કરી લેવી.
- તમારા વાંચવાના ટેબલ પર બિનુરી વસ્તુઓ રાખવી નહીં, દરેક વિષયના પુસ્તકો તેમજ મટીરીયલ વ્યવસ્થિત ગોઠવી રાખવું; જેથી જરૂર પડ્યે શોધવામાં સમય ન બગડે.

પરીક્ષાનાં દિવસોમાં...

- ઈષ્ટદેવ અને માતા-પિતાને પગે લાગીને જ નીકળવું.
- પ્રથમ દિવસે પરીક્ષા સ્થળે 45 મિનિટ વહેલાં પહોંચવું.
- પરીક્ષામાં જતી વખતે સ્વરચ્છ, સાદા અને ઢીલા કપડાં પહેરવા, પરીક્ષામાં બુટ-મોજા પહેરવા નહીં, બને તો સ્લીપર કે સેન્ડલ પહેરવા જેથી પગને અકળામણ ન થાય.
- પરીક્ષાની અડવી કલાક પહેલાં તૈયારી બંધ કરી દેવી અને પરીક્ષાને લગતા કોઈપણ વિચારો ન કરવા.
- પરીક્ષાના દિવસે ભારે ખોરાક લેશો નહીં, હળવો તેમજ પ્રવાહી ખોરાક લેવો, ઉજાગરા કરશો નહીં.
- દર વર્ષે અફવાઓ હોય છે કે, પેપર અધરું છે, પેપર લાંબું છે, ફ્લાણા સાહેબે કાઢ્યું છે.... આ પ્રકારની વાહિયાત અફવાઓમાં કદ્દી રસ લેવો નહીં.
- પેપર આપવા જતી વખતે રિસિપ્ટ, પેન, શાર્પનર, ઈરેઝર, સ્કેલ જરૂરી હોય તો કંપાસ અથવા પાઉચ લઈને જ જવું.
- મોબાઇલ સાથે લઈ જવો નહીં.
- ઘરેથી પારદર્શક બોટલમાં પાણી કે લીંબુનું સરબત લઈ જવું.
- પરીક્ષા આપવા જતી વખતે સ્કૂટર કે સાઈકલ જાતે ન ચલાવવી. વાલીશ્રીએ પોતાના બાળકને જે સ્કૂલમાં નંબર આવેલો હોય ત્યાં પોતે મુકવા જવું.

પરીક્ષા ખંડમાં

- પરીક્ષા ખંડમાં પેપર હાથમાં આવે તેમાં કોઈ અધરો પ્રશ્ન દેખાય તો ચિંતા કરવી નહીં, પેપરમાં જે પ્રશ્નો આવડતા હોય તે પ્રથમ લખવા.
- બેચ હલતી હોય તો સુપરવાઈઝરને તાત્કાલિક જાણ કરી નીચે પેકીંગ મુકાવવું.
- ઘરીયાળ કંડામાંથી કાઢી સામે ગોઠવવી.
- યોગ્ય સમય મર્યાદામાં પેપર પૂરું થાય તે માટે ખાસ ટાઈમ મેનેજમેન્ટ કરો.
- પેપર 10 મિનિટ વહેલું પૂરું થઈ જાય તેવું આયોજન પહેલેથી રાખવું, જેથી છેલ્લી 10 મિનિટમાં નાની-નાની ભૂલો સુધારી શકાય.
- ખૂબ જ વધારે લખવાના લોભમાં અક્ષર બગડી ન જાય તેનું ખાસ ધ્યાન રાખવું.
- પેપર દરમિયાન સુપરવાઈઝર પર કયારેય ગુસ્સો ન કરવો, દલીલ ન કરવી.
- પરીક્ષામાં લખતી વખતે માત્ર જ્યુન્પ પેનનો ઉપયોગ કરવો, મુદ્દાઓને હાઈલાઇટ કરવા માટે જ્યોક પેનનો ઉપયોગ કરી શકાય. લાલ, લીલી કે અન્ય રંગનો પેનનો ઉપયોગ કરવો નહીં.
- પેપરમાં ચેક-ચાક કરવી નહીં, તે માટે વીરજ અને ગંભીરતાથી પેપર લખવું.
- પરીક્ષા ખંડમાંથી ઊત્ત્મ થતાં પહેલાં કોઈ વસ્તુ ભૂલાતી નથી તે જોવું. (રિસિપ્ટ ખાસ ભૂલાય નહીં).

૨૬ કાર્ય માટે

૨૬ કાર્ય માટે

JEE NEET

ના બેસ્ટ પરિણામ માટે
સૌથી શ્રેષ્ઠ વિકલ્પ

ધો. 11 સાયન્સ માટે પ્રવેશ પરીક્ષા સ્કોલરશીપ ટેસ્ટ

ધો. 10 ના ગણિત, વિજ્ઞાન, અંગ્રેજીમાંથી
કુલ 50 ગુણાના MCQ પ્રશ્નો પૂછ્યાં આવશે.

તા. 22/01/2023, રવિવાર, બપોરે 11:00 થી 12:30
તા. 12/02/2023, રવિવાર, બપોરે 11:00 થી 12:30
તા. 26/02/2023, રવિવાર, બપોરે 11:00 થી 12:30
તા. 02/04/2023, રવિવાર, બપોરે 11:00 થી 12:30
તા. 23/04/2023, રવિવાર, બપોરે 11:00 થી 12:30

સ્કોલરશીપ ટેસ્ટ ઓનલાઈન અથવા ઓફલાઈન બંને મોડનાં આપી શકાશે.
સ્કોલરશીપ ટેસ્ટ માટે રજીસ્ટ્રેશન કરાપણું ફરજિયાત છે.

(દિલ્લી અથવા ફોન ફ્રારી)

97274 94853 | 87582 99655

RAMESH PAMBHAR SIR
M.Sc. B.Ed. (Maths)
Experience : 17 Years

ASHOK PAMBHAR SIR
M.Sc. B.Ed. (Physics)
Experience : 19 Years

શ્રી રમેશ સર વર્ષો સુધી રાજકોટની પ્રતિક્રિયા ભારવાડી એન્જિનિયરીંગ કોલેજોમાં Mathematics નાં પ્રોફેસર તરીકે તેમજ રાજકોટની બિજુ ઘણી એન્જિનિયરીંગ કોલેજોમાં તેમજ પ્રતિક્રિયા ભારવાડીઓનાં નિષ્ટાંત ગણિત શિક્ષક તરીકે ફરજ બજાવી ચૂક્યા છે તેમજ JEE જેવી સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાની સફળ તૈયારી કરાવે છે. રમેશ સરનાં અસંખ્ય વિદ્યાર્થીઓ અત્યારે એન્જિનિયર બની ચૂક્યા છે તેમજ Reliance, Essar, Infosys, TCS, Suzlon જેવી પ્રયોગીય મંત્રીનેશનલ કંપનીઓમાં એન્જિનિયર તરીકેની જોખ કરી રહ્યા છે. કેટલાક વિદ્યાર્થીઓ દેશની પ્રતિક્રિયા NITs, IITs, IIITs, CFTIs જેવી રાષ્ટ્રીય કક્ષાની એન્જિનિયરીંગ કોલેજોમાં અભ્યાસ કરી રહ્યા છે. કેટલાક વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતની પ્રયોગીય NIRMA, PDPU, DA-IICT, DDIIT જેવી કોલેજોમાં અભ્યાસ કરી રહ્યા છે.

આમ, Mathematics ને જીવનમંત્ર બનાવનારા તથા શિસ્ટનાં ચુસ્ત આગ્રહી શ્રી રમેશ સર Mathematics ને Magic નાં સ્વરૂપમાં પીરસવાની સુંદર કળા ધરાવે છે. તેમજ ગણિત જેવાં અધારાં વિષયને હળવો ફૂલ બનાવી વિદ્યાર્થીઓને ગણિતમાં વધુ ને વધુ રસ લેતા કરે છે.

શ્રી અશોક સરને વર્ષો સુધી રાજકોટની પ્રતિક્રિયા ભાગાનોમાં Physics ભાગાને તેમજ JEE, NEET, GUJCET જેવી સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારી કરાવે છે. અશોક સરનાં અસંખ્ય વિદ્યાર્થીઓ અત્યારે ડૉક્ટર અને એન્જિનિયર બની ચૂક્યા છે. કેટલાક વિદ્યાર્થીઓ તો પ્રતિક્રિયા Research Institute માં Scientist નો અભ્યાસ કરી રહ્યા છે. કેટલાક વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતની તેમજ દેશની પ્રતિક્રિયા NITs, IITs, IIITs, CFTIs જેવી રાષ્ટ્રીય કક્ષાની એન્જિનિયરીંગ કોલેજોમાં અભ્યાસ કરી રહ્યા છે. કેટલાક વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતની પ્રયોગીય NIRMA, PDPU, DA-IICT, DDIIT જેવી કોલેજોમાં અભ્યાસ કરી રહ્યા છે.

આમ, પોતાનું સમગ્ર જીવન Physics ને સમર્પિત કરનારા શ્રી અશોક સર પાસે Physics ભાગનું એ જિંદગીનો અદ્ભુત હૃત્યાંનો છે.

ધો. 6 થી 12 ના બોયાજ અને ગર્લ્સ માટે અલગ-અલગ હોસ્ટેલ સુવિધા.

KARNAVATI INTERNATIONAL SCHOOL

Nursery to Std. 12 Science / Commerce,
(Gujarati & English Medium)

Pranami Park, Hotel Khodal 40 Feet Road,
Nr. Ormagar BRTS Bus Stop,
150 Feet Ring Road, Mavdi,
Rajkot. Cell.: 97274 94853 | 87582 99655

4th Floor, Manan Plaza,
Beside Bhagatsingh Garden,
Nr. Aakashvani Chowk,
University Road, Rajkot.
M. 76076 54254 • 76076 98298